

MEDIEPEDAGOGISK LATHUND

för lärare, filmpedagoger och kulturadministratörer

Denna lathund ger information om allt en medieintresserad lärare eller administratör kan behöva när man startar eller vill utveckla sin verksamhet inom medieområdet. Listan kan självfallet aldrig bli heltäckande, men ambitionen är att ge värdefulla och aktuella tips, som kan vara till hjälp för att orientera sig i den strida ström av information som omger oss. Lathunden försöker framhäva aktualiteter, men vill också lyfta fram bra materiel som lärare har tipsat om och som har fungerat i pedagogiska sammanhang.

Tack för alla tips!

Från och med år 2014 uppdateras inte Lathunden. Vissa tips och material kan bli inaktuella med tiden men vissa är tidlösa.

Om inte annat så vittnar denna samling av tips och länkar om vad som fanns att tillgå inom området under åren 1988-2013. Utan anspråk på att vara heltäckande.

Redaktör: Jolanta Wadensjö

Innehållsförteckning

- 3 Webbplatser
 - 3 Allmänt
 - 6 Filmdatabaser, nätmagasin och dylikt
 - 8 Webbplatser för amatörfilmare
- 9 Litteratur, avhandlingar, uppsatser
- 25 Temapaket / Tematips
 - 25 Animation
 - 27 Datorspel
 - 29 Demokrati / mänskliga rättigheter
 - 31 Etik
 - 32 EU-frågor
 - 32 Filmkunskap
 - 33 Funktionshinder och hälsa
 - 34 Genusfrågor
 - 36 Globala frågor
 - 37 Historia
 - 38 Internet
 - 43 Journalistik
 - 43 Klimat och miljö
 - 44 Konstpedagogik
 - 44 Konflikthantering, mobbning
 - 45 Krig
 - 45 Levande historia
 - 46 Matematik
 - 46 Mediekunskap
 - 47 Mobilen i skolarbete
 - 47 Musik
 - 48 Praktiskt mediepedagogiskt arbete
 - 50 Rasism och främlingsfientlighet
 - 50 Reklam och konsumtion
 - 50 Religion
 - 51 Sexualitet / Homosexualitet
 - 51 Sport
 - 51 Språk
 - 52 Videokonst
- 52 Datorprogram / digitala verktyg
- 54 CD-rom / dvd
- 54 Tidskrifter
- 56 Rapporter / kataloger / broschyrer / skrifter mm
 - 56 Allmänt
 - 60 Skolverket
 - 60 Statens medieråd
- 62 Filmer
- 63 Stöd och bidrag
- 64 Fortbildningsmöjligheter
- 65 Filmfestivaler och filmdagar
- 67 Aktuella projekt, satsningar och annat
- 74 Upphovsrätt och rättigheter

Senast uppdaterad: 11 mars 2014

Nyheter i lathunden markeras med ► och ändringar med ■

Den senaste versionen finns på www.filmomediepedagogik.se samt www.dialogosforlag.se

Redaktör: Jolanta Wadensjö, jolanta.wadensjo@dialogosforlag.se

Webbplatser

Allmänt

www.barnperspektivet.se

En sajt som lanserades av BRIS i maj 2010. Sajten är riktad till vuxna med relationer till barn. Stöd, hjälp, råd och vägledning erbjuds.

www.earth.google.com

I den senaste versionen finns en funktion som gör det möjligt att utforska haven i 3D och hitta havsrelaterad information. Man kan simma runt undervattensvulkaner, se videoklipp om exotiskt marinliv, läsa om vrak mm. www.earth.google.com

www.filmcentrum.se

Kulturförening som importerar och distribuerar spelfilm, dokumentärfilm och kortfilm från hela världen för barn och vuxna. Säljer och hyr dvd-filmer till skolor, bibliotek och föreningar, arrangerar skolbiovisningar, skapande skola-projekt, samt mängder av specialsatsningar, så som till exempel Film & Samtal, Minibio (för förskolan), FilmApoteket (film inom vård och omsorg).

www.filmomediepedagogik.se

Rikstäckande förening som sysslar med frågor som rör arbetet med film i skolan. Hemsidan samlar och sprider erfarenheter och goda exempel om filmpedagogisk verksamhet.

www.filmstockholm.se

Film Stockholm är ett regionalt resurscentrum för "rörlig bild" i Stockholms län. Hemsidan ger information om verksamheten och om vad andra aktörer i länet har att erbjuda – fortbildningar, olika stöd, festivaler, seminarier m.m.

www.folketsbio.se

Folkets Bio är en kulturförening som utöver import och distribution av film sedan 1989 bedriver filmpedagogisk verksamhet riktad mot skolan. Äger biografen Zita, Stockholms äldsta biograf i drift.

www.grul.se

Göteborgsregionens Kommunalförbund har utvecklat stödresurser för upplevelsebaserat lärande och är huvudman för GRUL, som konstruerar och designar simuleringar, rollspel och pedagogiska verktyg. Fritt och gratis för skolor i hela landet.

www.kb.se

Sveriges nationalarkiv för inspelat ljud och bild. Arkivets kataloger och referensbibliotek kan användas i studiesyfte, och allmänhetens frågor om media besvaras. Den relativt nya Svenska Mediedatabasen (www.smdb.kb.se) är Sveriges största mediedatabas, med bättre funktionalitet och möjlighet att direkt beställa forskarmaterial. Alla kan också beställa fram och lyssna på musik. Via nyhetssatsningen Journal Digital presenteras på nätet ett femtiotal av totalt 5 554 journalfilmer, mer än tusen timmars 1900-tals historia: www.slba.se/journaldigital/index.htm

SLBAs stora satsning på digitalisering av radio- och tv-program från SR, SVT och UR som inleddes 2006, har nu resulterat i närmare 700 000 timmar digitala medier. Från september 2008 lanseras SLBAs interaktiva webbfolder (som pdf).

Den 1 januari 2009 slogs SLBA ihop med Kungliga Biblioteket. Detta som en naturlig följd av utvecklingen på medieområdet. Rörliga bilder, ljud och text vävs i dag samman till nya medieformer där den tidigare gränsdragningen mellan institutionerna inte längre blir meningsfull, lyder motiveringen.

www.kulan.stockholm.se

Ett samarbetsprojekt mellan Kultur- och Utbildningsförvaltningen i Stockholm. Mötesplats för att kultur och skola lättare ska hitta varandra och samverka mer. Kulan anordnar möten, seminarier och nätverk samt håller kontakt med kulturombuden. På webben (som startade den 26 februari 2010) hittar man ett samlat kulturutbud, upplevelser och resurser för skapande, inspiration och goda exempel från olika

projekt, t ex Skapande Skola. Sajten kommer också att ta upp vissa teman, till exempel Estetiska läroprocesser.

www.kultur.nu

Kulturnät Sverige är en ingångssida till hela det svenska kulturutbudet på internet. Här finner man en förteckning över statliga myndigheter, institutioner, organisationer och föreningar på kulturområdet, samt tusentals länkar till alla former av svensk kultur. Finns sedan slutet av 90-talet.

www.kulturradet.se

Statens Kulturråd har i uppdrag att förverkliga den nationella kulturpolitik som riksdag och regering beslutat om. Hemsidan innehåller nyheter inom kulturområdet samt en presentation av rådets omfattande bidragsverksamhet.

www.kunskapskanalen.se

En SVT-kanal i det digitala marknätet. Fokus ligger på historia, språk, vetenskap, kultur, omvärld och natur. Sänder alla dagar mellan 18.00 och 23.00.

www.lektion.se

En databas där man får tillgång till tips på lektionsupplägg i alla ämnen, diskussionsforum, medlemmarnas egna länktips, arkiv och jobbtips.

www.liber.se

Liber espresso är ett gigantiskt multimediaarkiv för skolår F-6. Här hittar du pedagogiskt, åldersanpassat material i form av videoklipp, interaktiva övningar, lärospel, bilder, artiklar och lärarstöd kopplat till kunskapsmålen, för alla ämnen. Varje vecka uppdateras Liber espresso med nytt material och en nyhetsservice så att lärare och elever alltid har tillgång till färsk, relevant information om världen vi lever i.

www.lararnasnyheter.se

En webbplats för lärare inom alla skolformer och ämnen. Men även för lärarutbildare, forskare, politiker, studenter och alla intresserade. Här finns material från Lärarförbundets samtliga 15 tidningar, från förskola till högskola. (2011)

www.medieradet.se

Medierådet, en kommitté inom Regeringskansliet, som arbetar med frågor om barns och ungas mediasituation i syfte att minska riskerna för skadlig mediepåverkan och stärka unga som mediekonsumenter och producenter. Rådet följer och sprider forskning och material inom området. Rapporter går att beställa eller ladda ner som pdf-filer på hemsidan. Där finns också intressanta artiklar och inlägg i debatten kring mediefrågor. Se mer info www.mediaradet.se
Medierådets nyhetsbrev distribueras till alla som registrerar sig för prenumeration.

www.mms.se

Mediemätning i Skandinavien. Hemsida för alla medieintresserade med smak för tabeller.

www.multimedia.skolverket.se

Multimediabyrån är ett nationellt resurscentrum för multimediebaserade läromedel, där man kan hämta ljud och bilder, läsa artiklar, delta i webbkurser och ställa frågor.

www.museifonstret.se

Svenska Museifonstret är en webbplats med information om alla svenska museer och länkar till museernas skolresurser. Här hittar man det pedagogiska material som de svenska museerna erbjuder skolan via Internet.

www.nobelprize.org och på Youtube www.youtube.com/thenobelprize

Information om alla Nobelpristagare och deras insatser. Videofilmer om Nobelpristagarna, intervjuer, Nobelföreläsningar, all upptänklig information kring Nobelpriset sedan 1901.

www.pim.skolverket.se

PIM står för praktisk IT- och mediekompetens. Det är ett webbaserat och kostnadsfritt studiematerial som består av tio handledningar med självtester. Här lär man sig text-, ljud- och bildhantering, informationssökning och källkritik, hur man kan använda olika programvaror i undervisningen och mycket annat.

www.sfi.se

Svenska Filminstitutets hemsida ger information om verksamheten, skolbio och regionala resurscentra, erbjuder kostnadsfria filmhandledningar och mycket annat. www.sfi.se/filmiskolan en mötesplats på webben och resurs för alla som arbetar med film i skolan – filmhandledningar, projekt, artiklar, debatt. Ersätter ZOOM som inte längre finns i pappersform. Andra informativa hemsidor från SFI:

www.filmnyheterna.se

www.svenskfilmdatabas.se

www.ingmarbergman.se

www.swedishfilm.org

www.skolfilm.com

SDF – Sveriges distributörer av institutionell film & video – är en förening för distributörer av film för utbildningsändamål med institutionella rättigheter. På hemsidan finns bland annat adresser, telefonnummer och en presentation av licens- och rättighetsområden.

www.skolverket.se

Skolverket har som huvuduppgift att granska utbildningens kvalitet och resultat i kommuner och skolor samt utöva tillsyn över verksamheten.

www.skolutveckling.se

Myndigheten för skolutveckling (MSU) upphörde den 1 oktober 2008. En stor del av den verksamhet som MSU bedrivit har gått över till Skolverket. Mycket av det material som du kunde hitta på MSU:s webbplatser återfinns nu på Skolverkets webbplats. Webbplatserna kring IT i skolan flyttas i sin helhet över till Skolverket.

Om du vill gå direkt till enskilda webbplatser som tagits över av Skolverket kan du följa dessa länkar:

- IT för pedagoger: <http://www.skolverket.se/itiskolan> *portalen lanserat nov.2010*
- Kolla källan: www.skolverket.se/kollakallan
- PIM: <http://pim.skolverket.se>
- Leda med IT: <http://ledamedit.skolverket.se>
- Länkskafferiet: <http://länkskafferiet.skolverket.se>
- Multimediabyrån: <http://multimedia.skolverket.se>
- Tema modersmål: <http://modersmal.skolverket.se>

www.smdb.kb.se

Svensk Mediedatabas är söktjänsten för alla som vill fördjupa sig i tv, radio, film, video, skivor och multimedia. Här finns det mesta av det som sänts, visats eller givits ut i Sverige sedan 1979.

www.sli.se

Svenska läromedel på Internet. Sökdatabas för AV centraler och andra som sysslar med film med institutionella rättigheter. Mycket material och strömmande media.

www.so-rummet.se

Webbplats startat vt 2011 med information om ämnena historia, geografi, religion och samhällskunskap. Gratis läromedel och länkportal till skolans SO ämnen. Främst för elever och lärare på högstadiet och gymnasiet, men även gymnasiet och högskolan. Webbsidan drivs av Robert de Vries, gymnasielärare från Göteborg.

www.skolverket.se/sb/d/4230

Spindeln: Söktjänst för digitalt material, idag över 200 000 öppna lärresurser, lämpliga för skolarbete, från flera olika leverantörers arkiv. Bygger på tio års forskning.

www.theglobalexperts.org

Sajt för journalister och andra intresserade startades april 2012. 400 ledande experter i mänskliga rättigheter, globala frågor, sociala medier och mediefrågor medverkar. Fri tillgång till många analytiska artiklar.

www.tiotankarombarn.wordpress.com

En ny sida med webbradioserie om barn och skola. 10 söndagar med 10 personers Tankar om barn, med start den 28 oktober 2012.

www.uppsatser.se

En sida för dig som vill hålla dig informerad om vad som händer inom olika ämnen. Lätt att hitta examensuppsatser från svenska universitet och högskolor. Man kan skaffa sig bevakning på de ämnen man önskar.

www.ur.se

UR producerar och sänder tv- och radioprogram för hela utbildningsområdet. De ger ut böcker, häften, diaserier, cd-audio, cd-rom och liknande i anslutning till programmen.

www6.ur.se/pedagogwebben

En webbplats för lärare inom förskola, grundskola och gymnasium samt lärarstudier. Titta och lyssna till flera av UR:s program eller gå en webbkurs i ledarskap. Kontinuerlig och skräddarsydd information om UR:s utbud.

www.utbudet.com

Gratis skolmaterial, mycket olika material att välja på, från mängden av företag och myndigheter. Exempel "Ett schysstare internet – Filmfolket och Teaterförbundet", "Läroverktyg från KK stiftelsen"

www.sv.wikipedia.org/wiki/Portal:Huvudsida

Den fria encyklopedin på nätet.

www.tii.se

Interactive Institute är ett experimentellt IT-forskningsinstitut som skapar resultat genom att kombinera konst, design och teknologi. Institutet består av olika forskningsgrupper, så kallade studios. Varje studio har en unik inriktning, till exempel spel, smarta ting, ljud, energi, ungdomskultur och lärande.

www.verkligtviktigt.se

Det mediekritiska nätverket Allt är möjligt (bildad 1992) står bakom denna webbsida som riktar sig till ungdomar, men kan också användas i undervisningen för att träna upp det mediekritiska tänkandet.

Filmdatabaser, nätmagasin och dylikt

Svenska webbplatser

www.filmarkivet.se

Ett nystartat (2011) samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Kungliga biblioteket – redan nu finns det här 300 streamade filmer och antalet ska växa med lika många varje år. Unikt arkivmaterial: kort-, dokumentär-, journal- och reklamfilmer. Filmarkivet speglar ett svenskt århundrade i förvandling och framväxten av dagens samhälle. Många av stumfilmerna visas ackompanjerade av Matti Bye.

www.bioprogrammet.nu

Aktuellt bioprogram för 171 biografier på 128 orter i Sverige. Film- och bioinformation, länkar, recensioner.

www.dagenstv.com

Guide till svenska tv-kanaler.

www.film.nu

Filmnyheter, recensioner, forum och bioguide till alla svenska biografer. Möjlighet till chat.

www.filmdelta.se

"Maximalt om film": länkar, filminformation, senaste nyheter, statistik med mera.

www.filmint.nu

Film International, en engelskspråkig filmtidskrift med löpande publicering. På sajten finns ett arkiv innehållande bland annat 30 års utgivning av *Filmhäftet*, som var tidskriftens tidigare namn (fram till november 2002). Se även Film International under rubriken Tidskrifter.

www.filmnyheterna.se

Svenska Filminstitutets nyhetstidning på nätet för alla som arbetar i filmbranschen. Det är också en mötesplats. Här finns filmarbetarkatalogen, olika diskussionsforum, köp & sälj och möjlighet att söka folk.

www.filmpunkten.se

En svensk filmportal och filmcommunity, grundad 2002. Medlemskap är gratis, medlemmar kan betygssätta och recensera filmer, samt diskutera film i eget forum. Ca 6000 medlemmar.

www.filmtipset.se

En webbsida som ger personliga filmtips, med cirka 26 000 medlemmar.

www.ingmarbergman.se

Ingmar Bergman Face to Face är hemsidan för Stiftelsen Ingmar Bergman, med en unik samling av stillbilder och filmklipp. Utsågs nyligen av Sveriges Kulturnät till årets kultursajt.

www.moviezine.se

Sveriges just nu mest besökta nätfilmtidning, driven av en ung och entusiastisk redaktion som vill göra sitt innehåll "lättillgängligt för alla åldrar". På sajten finns info om aktuella och kommande filmer, recensioner, intervjuer, tävlingar samt ett aktivt forum.

www.svenskfilmdatabas.se

Svenska Filminstitutets filmdatabas innehåller allt om film sedan 1897. För närvarande ca 60 000 poster.

www.tellusfilm.com

Nätbaserad filmtidning med reportage, artiklar och krönikor om aktuella och kommande filmer.

www.thefilmset.com

En sida "för filmfolk, av filmfolk". Innehåller bland annat en anslagstavla, bildgalleri, företags- och frilansregister och filmlänkar.

www.tv.nu

Guide till svenska tv-kanaler.

www.vuJer.com

Nätfilmtidning. Allt möjligt om film.

www.weirdscience.se

Weblog där skribenten och krönikören Kjell Hägglund och hans bror Magnus guidar till de bästa dvd-valen från när och fjärran.

Utländska webbplatser

www.allmovie.com

Amerikansk filmportal.

www.allocine.fr

Den största sajten för fransk film, med recensioner, trailrar, stillbilder och utförlig information om alla filmer som biografvisas i Frankrike.

www.amazon.com

Förutom möjligheterna att handla en massa varor kan man här få tips om filmer i vilket ämne och stil som helst, men även litteratur som relaterar till dessa ämnen.

www.archive.org

En gigantisk databas i Kalifornien, på ideel basis, som är ett digitalt bibliotek av internetsidor och andra kulturella artefakter i digital form. Erbjuder fri tillgång för forskare, historiker, lärare och allmänheten. Innehåller 150 miljarder hemsidor!

www.britfilms.com

En innehållsrik sida för filmare och filmintresserade skapad av British Council. Här finns en databas över brittiska filmer, festivaler och regissörer, samt en hel del andra resurser, som till exempel utbildnings- och karriärtips inom filmvärlden.

www.imdb.com

The Internet Movie Database. Den största filmdatabasen på nätet, med tyngdpunkt på amerikansk film. Bra bakgrundsinformation och hjälp med hur man skall arbeta med filmerna i skolan. Diverse topplistor.

www.myspace.com

En sajt för roliga klipp från musiken, reklamens, TV:s och filmens värld. Onlinecommunity där man kan träffa folk, dela med sig bilder, blogga, lägga upp videos, lyssna på musik mm.

www.triArt.se

TriArt.se är ett svenskt inköps- och distributionsbolag och samtidigt en digital plattform, en oberoende vottjänst som vill öka mångfalden i det svenska filmutbudet. Sortimentet är nischat och filmerna är handplockade. Man kan också läsa om och diskutera filmerna i sajtens redaktionella del, som har en ambition att vara en filmtidning på nätet. (nov 12)

www.tvguide.com

Guide till amerikanska tv-kanaler.

www.video.google.com

Den stora sökmotorns videoarkiv.

www.youtube.com

En av de snabbast växande sajterna på nätet, där vem som helst kan lägga upp filmklipp. En riktig guldgruva av musikvideor, tv-klipp, animationer, amatörfilmer och mycket annat.

www.youtube.com/ytscreeningroom

YouTubes satsning på spridning av högkvalitativ kortfilm av oberoende filmare. Fyra filmer väljs ut varje vecka. Nu till premiären valdes bland annat Fredrik Emilsons "Love and War", en dockopera som fått pris för bästa animerade kortfilm i Los Angeles 2007. www.youtube.com/ytscreeningroom

Webbplatser för amatörfilmare

www.apple.com/se/imovie

Apples hemsida med instruktioner om hur man arbetar med film från inspelning till färdig produktion.

www.digi-tales.org

DigiTales är ett samarbete mellan sex europeiska länder och det handlar om att lyfta fram olika röster i media med hjälp av digitalt berättande, korta 2-minuters filmer från det egna livet. Finland, Tyskland, Grekland, Holland, Slovakien och Storbritannien är med.

www.dorisfilm.se

En nationell manustävling för kortfilm. Villkor: du måste vara en tjej.

www.dvoted.net

En webbplats och utvecklingsplattform för unga nordiska filmskapare mellan 15 och 20 år, men alla är välkomna. Initiativtagare är Nordiska Ministerrådet.

www.dygnetrunt.se/marilyn-nu/13164

En sajt av och för tjejer 13-25 år som vill göra film och publicera eget material. Redaktioner finns i Malmö, Norrköping och Stockholm (Medborgarhuset på Söder). Man kan låna utrustning, kameror och videoredigering. (fd www.marilyn.nu)

www.filmbasen.se

En ny mötesplats och talangutvecklingscentrum för unga filmare. Filmbasen vill bli Skandinaviens mest färgstarka växtplats. Ett samarbete mellan Film Stockholm och Fanzingo.

www.filmstreet.co.uk

Brittisk webbsatsning där unga elever kan lära sig hur man gör film. Bra för lärare som vill använda filmmediet i engelskan.

www.ur.se/Mega/Eget-skapande

Megamix. Verktyget för filmskapare med fantastiska möjligheter. Just nu kan du göra en egen version av Jakten på Amazonas öga, men inom kort ska du kunna ladda upp dina egna filmer och redigera dem i verktyget. Bäst för mellan- och högstadiet.

www.ur.se/Mega/Eget-skapande

REC. UR serien för alla som vill producera filmer, man går igenom foto, klippning, ljud, redigering, manusarbete och animation. Många bra tips från proffs. Bra för mellan och högstadiet.

www.ur.se/garagefilm

Garage om film visar ung, svensk film i Kunskapskanalen. *Garage – Älska film* har under hösten 2006 visats i SVT2.

www.voodooofilm.org

"Sajten för dig som gör film". Finns sedan 1999 och omfattar idag en mängd matnyttiga hjälpmedel för den som tänker göra film, skriva manus och liknande. Det är en samlingsplats för unga filmare med en liten filmskola, artiklar, reportage samt ett forum för frågor och personliga erfarenheter. Materialet är gratis för privatbruk, medan skolor som använder texterna i undervisningen måste betala en skollicens.

www.yle.fi/mundo

Mundo, ett finskt projekt som använder digitalt berättande i sitt arbete för integration och mångfald.

Litteratur, avhandlingar, uppsatser

100 filmer att se innan du blir vuxen Mediepedagogen Fredrik Holmberg presenterar 100 filmer sorterade på teman och åldersgränser som på olika sätt kan vara till hjälp i vuxenblivande. www.btj.se

1000 filmer för livet: film för varje känsla. Boken är en hyllning till filmens känslomässiga makt, skriven av människor i branschen som ger personliga och passionerade berättelser om såväl erotiska filmer som barnfilmer, skräck, dokumentärfilmer med mera. Boken är indelad i nio kapitel utifrån typiska känslor och stämningar som filmer väcker. Schibsted Förlag 2007.

1001 filmer du måste se innan du dör av Steven Jay Schneider (red). Texterna är skrivna av framstående filmkritiker och författare från hela världen. Filmernas handling refereras och faktarutor kompletterar informationen. Filmerna presenteras i kronologisk ordning. Wahlström & Widstrand 2006, www.wwd.se.

Arbeta med media i skola och förskola av Agneta Danielsson. En exposé över medieutvecklingen, med konkreta planeringsförslag för arbete med media i förskolan och på låg- och mellanstadiet. Gedigen litteraturlista. Runa Förlag 1997. Kan beställas via agneta.danielsson@jarfalla.se.

Arbetarrörelsen och bildmedierna av Mats Jönsson (red), filmvetare från Lunds universitet. I boken diskuteras hur arbetarrörelsen såg på den svenska mediemoderniteten och hur man aktivt förhöll sig till den. Redan i mitten av 30-talet började man producera arbetarfilm för att skapa en motoffentlighet till Hollywoodfilmen. Historiska media, www.historiskamedia.se.

Att förstå lärgemenskaper och mötesplatser på nätet av Ove Jobring och Urban Carlén, IT-universitetet i Göteborg, forskningsgruppen Online Learning Communities (OLC), www.learnloop.org/olc.

Att göra skillnad – Representation, identitet och lärande i ungdomars arbete och berättande med film av Fredrik Lindstrand. Boken fokuserar på hur gymnasieungdomar använder det egna filmskapandet för att arbeta med frågor som berör deras eget sociala och kulturella sammanhang. Forskarskolan Estetiska Lärprocesser 2006.

Att göra TV-program av Kristin Olsson. Handfast kunskap om vad TV-produktion egentligen är och hur den går till. 14 uppmärksammade TV-producenter delar med sig av sina personliga erfarenheter. Ordfront 2001, www.ordfront.se.

Att lära av varandra av Kristina Hansson, verksamhetsledare för Piteå kommuns mediepedagogiska resurs. Ett mediepedagogiskt utvecklingsarbete i Piteå kommun. Utgiven av Svenska Filminstitutet. Kan beställas på www.sfi.se eller laddas ner som pdf-fil på www.edu.pitea.se/cmit (under rubriken Utvecklingsarbeten).

Att lära med media, doktorsavhandling av Helena Danielsson, Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet. Om det språkliga skapandets villkor i skolan med fokus på video. Kontakt till Helena: hdn@du.se

Att människan levde, en bok av Agneta Ulfsäter Troell, som blev stommen till Jan Troells film *Maria Larssons eviga ögonblick*. Den beskriver livet i Göteborg under tidig 1900-tal och sätts in i ett historiskt sammanhang. PQR-kultur 2007.

Att se och synas – filmutbud, kön och modernitet av Ingrid Lindell, som undersöker hur kvinnor framställs på film och vilka positioner kvinnor intar gentemot män i filmens värld. Makadam förlag, 2004. www.makadambok.se.

Att skapa upplevelser – från OK till WOW av Lena Mossberg. Idag talas det om upplevelser, upplevelseekonomi och upplevelseindustri. Boken vill skapa förståelse för vad en upplevelse är och vad som påverkar oss. Konkreta exempel varvas med teorier och modeller. Utnämnd till Årets marknadsföringsbok 2004. Studentlitteratur, www.studentlitteratur.se.

Att skriva för film av Kjell Sundstedt. Boken utforskar manusarbetets möjligheter och svårigheter utifrån praktiska erfarenheter, och följer manusprocessen från idé till slutmanus.

Att synliggöra det dolda. Om fyra svenska kvinnors filmregi av Tytti Soila, professor i filmvetenskap vid Stockholms universitet, med inriktning på genusfrågor. I boken analyserar hon på ett livfullt och engagerande sätt fyra svenska kvinnliga regissörers filmskapande: Marianne Ahrne, Marie-Louise Ekman, Agneta Fagerström-Olsson och Suzanne Osten. Genomgången av deras filmer är gjord inte bara ur feministiskt perspektiv utan har en bredare analysgrund. Rikt illustrerad, försedd med register. Symposion 2005, www.symposion.se.

Bara Bea. Filmmanuskript i bokform av Johan Bogaeus. Den norska ungdomsfilmerna "Bara Bea" från 2004 är en medryckande och frispråkig ungdomsskildring, en film på ungdomarnas egna villkor. Manuset är utgivet av Svenska Filminstitutet. Kan beställas på www.sfi.se.

Beauty Box: filmstjärnor och skönhetskultur i det tidiga 1900-talets Sverige av Therése Andersson. I denna avhandling kan vi läsa om förhållandet mellan film, mode och skönhet utifrån stjärnkulten kring kvinnliga skådespelare och en kvinnlig publik. Stockholms universitet 2007. Kontakt: therese.andersson@mail.film.su.se.

Berättande i olika medier – en bok i serien Mediehistoriskt arkiv

Red: Leif Dahlberg och Pelle Snickars. I en tid när medierna konvergerar – konvergerar då även berättandet? Har det framväxande digitala medielandskapet radikalt förändrat förutsättningarna för hur man konstruerar en historia? Att medier är betydelsefulla i berättarsammanhang är det få som betvivlar, medieformer influerar både innehåll, handling och berättarteknik, samt inte minst hur berättelser används. Men existerar det ett mediespecifikt berättande? Boken och skivan går att beställa på www.smdb.kb.se

Bio för barnens bästa? Malena Janssons avhandling om svensk barnfilm som fostran och fritidsnöje under 60 år. Tre barnfilmer från olika tidsperioder sätts i relation till diskussioner om filmcensur och belyser vad idén om "bio för barnets bästa" inneburit vid olika perioder i svensk filmhistoria. Filmvetenskapliga institutionen, Stockholm.

Bloggen möter undervisningen. Av Liza Greczanik. En inspirationsbok som vill locka lärare och elever till bloggösfären. www.nok.se

Blöjbarnsteve – ny bok om hur barn under 3 år upplever TV och leker med fjärrkontroll. Redaktör: Margareta Rönnberg. Författarna är forskare i filmvetenskap, musikvetenskap, medie- och kommunikationsvetenskap, samt didaktik. Filmförlaget i Uppsala, 2008.

Blågult flimmer av Erik Hedling. Analys av tolv svenska filmer ur olika infallsvinklar: formella aspekter i stumfilm, feministisk analys, musikvetenskap, tematisk läsning, fenomenologi och diskussion vad som gör en svensk film populär. Filmer som analyseras är bland annat Stefan Jarls "Modstrilogin", Roy Andersson "En kärlekshistoria", Hans Alfredsons "Den enfaldige mördaren" och Marie-Louise Ekman "Den hemliga vännen". Studentlitteratur 1998, www.studentlitteratur.se.

Bonniers Stora Filmguide av Leonard Maltin & Mårten Blomkvist (red). Fjärde upplagan (2005) har över 1 000 nya titlar.

Bridging the Distance. Elsa Dunkels avhandling visar att barn klarar sig bra på nätet. Bygger på intervjuer med 100 barn i åk 6. Bilden som kommer fram skiljer sig en hel del från mediernas som rapporterar med negativa förtecken. www.kulturer.net

Bryt mönstret eller gå under av Fredrik Svensson, fd rektor på Broängsskolan och nu verksam vid Rektorsakademien, delger sina tankar kring modern ledarskap i skolan och skolans plats i ett samhälle som snabbt förändras. Rektorsakademien 2007.

Citizen Schein. Red: Lars Ilshammar, Pelle Snickars och Per Vesterlund. Från ensamkommande flyktingbarn till en karriär som den svenska efterkrigstidens mest prominenta kultur- och mediepersonlighet – en spännande läsning! Boken bygger på intervjuer, böcker, artiklar, filmer, fotografier, radio- och tv-program, privata brev och mycket annat. På de medföljande dvd skivorna finns riktiga godbitar för alla film- och mediehistoriskt intresserade. Mediehistoriskt arkiv 14, Kungliga biblioteket 2010.

Clio på bio – om amerikansk film, historia och identitet av Ulf Zander. Boken har sin utgångspunkt i att alla filmer är ett slags dokumentärer. Oavsett hur fantasifulla filmer är, speglar de, om än på olika sätt, de värderingar som var rådande då filmerna spelades in. På så sätt är alla filmer historiska. Författaren visar sambanden mellan historiska skildringar i Hollywoodproduktioner och de kulturella, ideologiska och politiska moden som dominerat när dessa filmer blivit till. Historiska Media 2006, www.historiskamedia.se

Dansen kring guldkalven av Lena Ewertsson, Göteborgs universitet. En viktig referensbok för alla som är intresserade av modern TV-historia och TV-landskapets utveckling. "Borde bli given kurslitteratur på våra handels- och mediehögskolor" (citrat ur TM). SNS Förlag, www.sns.se

Datorlek i förskolan av Anita Hildén. Konkreta och handfasta tips om hur kan man arbeta skapande, kreativt och i samspel med småbarn och datorer i förskolan med hänseende till utvalda program som ingår i Elevdatas programutbud. Elevdata 2006, www.elevdata.se

Datorspelandets dynamik – lekar och roller i en digital kultur. En antologi av Jonas Linderoth, Studentlitteratur 2007. Författaren har samlat ett tiotal forskningsartiklar om datorspel. Det handlar om spel och lärande, spel och berättande och spel som forskningsfält.

De visuella tonsättarna – Animationens mästare i urval av Ajan presenterar internationella och svenska legender inom den animerade filmen. Ajan (pseudonym för Midhat Ajanovic) är en lustfylld vägvisare in i animationens värld. Optimal Press 2005, www.optimalpress.com

Den andra möjligheten – estetik och kultur i skolans lärande

En bok av kulturjournalisten Amelie Tham handlar om konstarter i lärandet och estetiska läroprocesser. Kan beställas på Skolverket www.skolverket.se Beställningsnummer U08:194

Den audiovisuella historien av David Ludvigsson i *Makten över minnet: Historiekultur i förändring* av Peter Aronsson (red). Studentlitteratur 2000, www.studentlitteratur.se

Den digitala framtiden av idéhistoriker Bernt Skovdahl. En översikt över växlingarna mellan olika bilder av datorn och dess användningsområden över decennierna, liksom över de utopiska och dystopiska framtidsföreställningar som IT-utvecklingen inspirerat till. Institutet för framtidsstudier 2008.

Den digitala skuggan – en studie om mediekritik och unga mediekonsumenter i ett digitalt nyhetslandskap, en c-uppsats av Sanna Trygg visar att unga konsumenter har utvecklat egna strategier för att ta till sig nyheter på nätet.

<http://medieradet.se/Kunskapsbanken/Mediekunskap/Rapport-om-ungdomars-mediekritiska-kompetens/>

Den rörliga bildens århundrade av Leif Furhammar. Liten allmänbildningsbok om film, TV och 1900-talshistoria. Natur och Kultur 2001, www.nok.se

Den svårfångade reflektionen av Peter Emsheimer, Hasse Hansson och Thomas Koppfeldt. Boken presenterar reflektionsteorier, olika verktyg för reflektion och hur reflektion kan kopplas till bilder, mediering och fysisk gestaltning. I synnerhet Koppfeldt fördjupar en diskussion om hur visualiseringen och medialiseringen träder fram och blir en del av ett reflekterande samtal. Vad innebär det att elever hela tiden producerar bilder, ljud, filmer och spel? Studentlitteratur 2005, www.studentlitteratur.se

Den vilda drömmen av Mats Wahl, som gör ett inlägg i debatten om skolan med utgångspunkt i medier. Han undrar om en del av problemen i skolan inte har med språk och kommunikation att göra. Mediekompetensen bör stärkas och bli en viktig del av lärarutbildningen, men samtidigt råder det en stor brist på mediekompetenta lärare. Brombergs Bokförlag 2006, www.brombergs.se

Det förflutna som film och vice versa – om medierade historiebruk av Pelle Snickars och Cecilia Trenter (red). Studentlitteratur 2004, www.studentlitteratur.se

Det fotografiska bildspråket. En lärobok i konsten att fotografera av Stefan F Lindberg, Liber 2006. Med många fina bilder i svartvit och färg, om det nödvändiga tekniska kunnandet och om bilden som förmedlare av känslor.

Det är bara att googla en bok av Filippa Mannerheim och Katarina Fast Ehrlén, som erbjuder svensk lärarna en omfattande uppgiftsbank med en stor variation av övningar och bedömningsuppgifter

i informationssökning, text- och bildanalys och källkritik, allt utifrån den senaste pedagogiska forskningen om informationskompetens i skolan.

Digital kompetens i lärarutbildningen – ett integrationsperspektiv

Nu finns det tre filmer med tillhörande studiehandledning och en bok med titel som i rubriken, utgiven av Studentlitteratur, som bland annat ger ett organisatoriskt perspektiv på frågan om integration av IT i lärarutbildningen, men paketet är också en verktygslåda för kontinuerlig utveckling av kursplaner där IT är en självklar del. Filmerna finns på www.bit.ly/OhzdeY, boken www.studentlitteratur.se (nov.12)

Digital kompetens i undervisningen

Ulf Jämterud, lärare på Bromma gymnasium och skribent har skrivit en bok om IT för framförallt lärare i SO. Boken ger en överblick över området och ger konkreta exempel på verktyg som kan användas i klassrummet samt beskriver aktuell forskning i ämnet IT och lärande. Boken har en egen webbplats med kompletterande material www.digitalkompetens.nu (nov 10)

Digitala illusioner – om IT och media i skolan. En bok framtagen av Göteborgs stad som diskuterar när och hur IT kan stödja lärandet och vilka risker som finns. Boken bygger på aktuell forskning kring IT-relaterade och mediepedagogiska frågor. Kan beställas eller laddas ned gratis som pdf på nätet, www.goteborg.se/skolutveckling (under rubriken Lust@IT).

Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen – så skapar vi en relevant skola utifrån

Lgr 11. En bok av pedagogen Christina Löfving, som på ett personligt och ödmjukt sätt diskuterar frågor kring att våga prova och göra något nytt med hjälp av digitala verktyg och sociala medier i undervisningen. Hon tar upp de kritiska frågor och fördomar som kan dyka upp hos en pedagog och avvärjar dem genom att beskriva hur man kan ta sig vidare i sin utveckling. www.liber.se (nov 12)

Digitalis filosoferar. Filosofi för den digitala revolutionen. Här finns tankar och idéer om livet – förr, idag och i framtiden. Nätverket SIP, Interaktiva Institutet och Reaktor Sydost har tillsammans tagit fram denna bok som kan användas som underlag för diskussioner om Internet, vänskap, mobbing, skolan, familjen, kunskap, spel, fildelning och identitet. www.digitalisfilosoferar.se

Digitalis filosofi. Människor, modeller och maskiner. Ingår i .SE Internetguider 2009. Boken lägger ett pussel där bitarna utgörs av mänskliga relationer, datorer, tankemodeller och olika sätt att uppleva verkligheten. I pusslet kan man ana ett mönster. Boken ger ett djupare och vidare perspektiv på den digitala världen än man vanligen stöter på. Den berättar om hur det mesta som sker på nätet och med digitaliserad information är osynligt och hur vi påverkas av det, på många fler sätt än vad som framkommer i den vanliga rapporteringen.

Digitalisering av skolan. Jan Hylén. Författaren har granskat IT-utvecklingen i skolan i Sverige, med ett nationellt men också internationellt perspektiv, vilket gör boken mycket läsvärd och intressant. Den innehåller också beskrivning av forskning inom området. Avslutas med reflektioner kring samtid och framtid. Borde inte IT i skolan vara lika självklart som det är på arbetsplatser? www.studentlitteratur.se 2010

Doften av brinnande eukalyptus av dokumentärfilmaren Mikael Wiström, som beskriver sitt arbete med filmerna "Den andra stranden" och "Compadre". Filmerna väckte debatt för sitt kontroversiella sätt att utmana gränsen för vad som är dokumentärt och vad som är iscensatt. Pajazzo Förlag/Filmkonst nr 99.

Dokumentärfilmarens resa av PeÅ Holmqvist, som skrivit ner sina tankar från ett trettioårigt filmskapande. Till boken hör en dvd med utdrag ur åtta av hans filmer. Dramatiska Institutet 2006, www.draminst.se.

Doris x 12 är en antologi med 12 kortfilmmanus utvalda av det kvinnliga nätverket Doris Film. Alla manus är författade av kvinnor och boken kompletteras med en dvd med 8 kortfilmer, med de manus som blivit filmade. www.atriumforlag.se 2009. Kan köpas för privat eller institutionellt bruk.

Draken i tiden – It-nationen Sverige Professor Kurt Lundgren lyfter fram ett antal bärkraftiga tankemönster och hävdar att IT-politiken under åtskilliga år har försummats. Svensk skolutveckling

kanske kan lära sig något av sina avancerade brukare? Frågor belyses utifrån studier av såväl stora som små företag, myndigheter, kommuner, sjukvård och boende. SNS förlag.

Dramat i TV-soffan. Från Hamlet till Svensson, Svensson av Bengt Forslund. Om svensk tv-dramatik under 50 år. "En bildrik minnesbank, för både stora och små". Bokförlaget Arena AB i samarbete med SVT, 2006.

Effektiv kommunikation med video & interaktiva media – en resa genom mediernas landskap. En ny lärobok som kompletteras av en interaktiv utbildningssajt: www.mediebok.just.nu

Effektivare informationssökning på webben. Jonas Fransson. Om konsten att söka information, kunna se skillnaden mellan sökmotorer och metasöktjänster, utvärdering och källkritik mm. Mer information på www.litteraturagenten.se

Eleven online. Svenskläraren Liza Greczanik tar i sin andra bok, *Eleven online*, bland annat upp frågor kring förhållningssätt och säkerhet när man använder internet i undervisningen. Konkreta tips och övningar i netikett. Finns i digital form på www.nok.se

En kulturskola för alla – estetiska ämnen och läroprocesser i ett mediespecifikt och medieneutralt perspektiv av Anders Marner och Hans Örtegren, Myndigheten för skolutveckling nu Skolverket. Om mål, genomförande, bedömning och utvärdering inom estetiska ämnen med visst fokus på bild i ett vidare perspektiv av estetiska läroprocesser.

Episkt dubbelspel av Bo G. Jonsson. Fiktionsberättelsen har i film, litteratur och TV blivit en populär och etablerad form. Uppblandningen av fiktion, lögn och myt är mer påtaglig nu än någonsin tidigare. Många TV-program tänjer på gränserna för dikt och verklighet och sanningen kan vara svår att upptäcka. Hallgren & Fallgren förlag.

Estetiska läroprocesser: upplevelser, praktiker och kunskapsformer. Red: Fredrik Lindstrand och Staffan Selander. Termen estetiska läroprocesser har under senare år dykt upp allt oftare och i allt fler varierande sammanhang. I den här boken undersöks, både praktiskt och teoretiskt vilka estetiska kvaliteter som kan upptäckas i olika slags läroprocesser. Studentlitteratur 2009.

Interdisciplinary Approaches to Twilight. Forskare från olika discipliner analyserar fenomenet Twilight, som har suddat ut gränser mellan kontinenter, generationer, producenter och konsumenter – och inte minst mellan olika genrer och medier. www.nordicaacademicpress.com dec. 2011

Fanny och Alexander – ur Ingmar Bergmans arkiv och hemliga gömmor av Maaret Koskinen och Mats Rohdin, som forskar i fakta bakom filmen och presenterar aldrig tidigare publicerat material. Wahlström & Widstrand 2006, www.wwd.se.

Feministisk teori i rörliga bilder av Maria Törnqvist och Katharina Tollin. Med hjälp av detaljerade nedslag i olika filmer introduceras centrala begrepp och poänger. I särskilt fokus står diskussioner om politik, makt, frihet och kunskap. Med hjälp av filmernas dramatik och de förslag till seminarieövningar som diskuteras i bokens bruksanvisning, strävar författarna efter att överskrida polemik och rigida perspektivindelningar. Boken lämpar sig för såväl samhällsvetenskapliga som humanistiska studier av feministisk teori. Liber 2005, www.liber.se.

Fiktion som liv

av Björn Runge. Runge uppehåller sig till stor del kring funderingar om vad vi egentligen får oss till livs genom de rörliga bilder vi konsumerar, hur dessa påverkar oss och hur de kommer att se ut i framtiden. Kasten är snabba och oväntade. Och fyllda av personliga erfarenheter. En Filmkonst serie.

Film i historieundervisningen av David Ludvigsson. Historielärarnas Förenings årsskrift 2004.

Film och andra rörliga bilder

En antologi som ger en mångsidig introduktion till audiovisuell kultur i förändring och olika sätt att se på de rörliga bildmediernas historia, teori, estetik och funktioner. Författarna är erfarna lärare och forskare i filmvetenskap och mediehistoria, flera verksamma även som film- och tv-kritiker. Anu

Koivunen, som är bokens redaktör, är docent i mediekultur och verksam som lektor i filmvetenskap vid Stockholms universitet. Raster förlag.

Film och historia. Historisk Hollywoodfilm 1960–2000, avhandling av Mats Jönsson, film- och medievetare. Författaren studerar relationer mellan film och historia, där film utgör ett i stora delar outnyttjat historiskt källmaterial och enligt författaren säger mer om sin egen tid än den tid den skildrar. Jönsson förespråkar en annorlunda metodik för sitt ämne och påstår att vi befinner oss i början av en ny epok, där historien företrädesvis förmedlas genom audiovisuella medier. Beställ boken direkt hos författaren: Mats Jönsson, Södra Esplanaden 18 A, 223 52 Lund, mats.jonsson@hum.oru.se

Film och religion: Livstolkning på vita duken av Tomas Axelsson och Ola Sigurdsson. Om olika faktorer som påverkar vår tolkning och förståelse av berättelser och symboler som gestaltas i populärkultur. Teologiska, filosofiska, psykologiska, sociologiska, filmvetenskapliga och litteraturvetenskapliga perspektiv möts för kritisk analys och diskussion om hur vi kan tolka våra liv på vita duken. Bokförlaget Cordia 2005, www.cordia.se

Filma bättre av Erik Fagerholm. En annorlunda svensk handbok för både proffs och amatörer som vill utveckla sitt berättande med rörlig video. Den tar upp bildberättande, arbetsmetodik med mera. Med boken följer en dvd med exempel och tips. Boken är en efterföljare till "Berätta med video" (1982). Liber, www.liber.se

Filmboken av Elisabeth Nemert och Gunilla Rundblom. Om tendenser inom filmens område under 1900-talet och fram till idag. Nya regissörer och filmer presenteras. Tyngdpunkten i boken ligger på den historiska delen, med början på stumfilmens tid. Boken inleds med ett kapitel om att göra film och om specialeffekter. Natur och Kultur 2004, www.nok.se

Filmen i Sverige av Leif Furhammar. Bred översikt av den svenska filmhistorien. Tredje, uppdaterad upplaga, Dialogos Förlag 2003, www.dialogosforlag.se

Filmkokboken. Mångalna middagar och magiska menyer från filmens underbara värld av Maria Holm och Mikaela Kindblom. En bildrik och färgglad bok som presenterar ett femtiotal filmer och något att tillaga för olika tillfällen samt klassiska filmdrinkar. Prisma 2006, www.prismabok.se

Filmmusik – det komponerande miraklet av Peter Bryngelsson. Konsten att utnyttja musiken maximalt för att styra åskådarnas reaktioner och känslor har genom åren utvecklats till ren vetenskap. Boken är en historisk exposé med många exempel, och den är byggd som en lärobok med arbetsuppgifter och exempel-cd. Den ger en både lättillgänglig och öronöppnande översikt för mer allmänintresserade av hur musik använts på film. Liber 2006, www.liber.se

Filmpraktikan av Agnes Larsson och Monica Sällström. Material för pedagoger som vill lära sig grunderna i filmskapande. Enkla och roliga instruktioner om hur man genomför filmövningar med elever, främst i åldern 7–12 år. Konkreta filmtips, filmdramaturgi, bildmanus, trickfilm och ljudfilm. En härlig och naturlig blandning av teori och praktik. Beta Pedagog Förlag 1999, www.beta-pedagog.com.

Filmskolan av Johan Holmberg. Över 40 roliga filmlektioner på 2–6 sidor vardera som kan läsas helt fristående. Varje lektion spinner runt ett tema, till exempel westernfilmer eller Stanley Kubrick, och visar hur olika faktorer i samhället och tidsandan påverkar filmkonsten, Använd boken som inspiration och faktabas eller som grundbok för eleverna. Texten finns även i radioprogramform. Natur och Kultur, www.nok.se/laromedel

Filmtema av John-Henri Holmberg. En entusiasmerande guide in i filmhistorien, med nedslag i verk och hos regissörer. Boken avslutas med ett kapitel av Fredrik Holmberg som beskriver hur man kan arbeta med film i skolan. BTJ Förlag 2006, www.btj.se/forlag

Flickor, pojkar och pedagoger av Kajsa Wahlström, UR 2003.

Folkhemsk film: med "invandraren" i rollen som den sympatiska Andre. Carina Tigervall, sociologiska institutionen, Umeå 2005. Studier av hur invandrare har framställts i svensk film de

senaste fyrtio åren. Mönstret är tydligt: invandrare framställs som sympatiska men fundamentalt annorlunda än svenskar.

Från digitala skrivtavlor till film om global handel. Stockholms stad 2006. för mer info carola.lindberg@utbildning.stockholm.se

Från pärm till skärm – om böcker som blivit film Boken handlar om vad som händer när en skriven text adapteras till filmmediet och är full av spännande film- och boktips. Skriven av Nils Ahnland. <http://corp.btj.se/?id=9231>

Först såg vi en film... Bok med tillhörande dvd utgiven av Svenska Filminstitutet och Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket). Projektet bygger på erfarenheter från skolor och kommuner som arbetat med jämställdhet och medier utifrån bland annat filmerna "Hip, hip Hora!", "Bara Bea", "Fjorton suger", "Sandor slash Ida" och "Tur & retur". Dvd-filmen innehåller reportage från olika skolor, filmade intervjuer med filmskapare samt utdrag ur ett antal uppmärksammade ungdomsfilmer. För elever åk 6–9. Mer information finns på www.sfi.se – välj rubriken "Se på film", sedan "Skolbio", sedan "Beställ/ladda ner material". E-post: skolbio@sfi.se

Genusmaskineriet av Karin Kjellberg. Om tänkandet kring kön, med tips till praktiska övningar. Ingår i UR:s genusprojekt, tillsammans med TV-serien Genusmaskineriet. UR 2004.

Grundskolan 50 år red. Christer Isaksson. En antologi om grundskolan, dess historia men framförallt framtid. Håller dagens grundskola måttet? Är den likvärdig? De flesta av bokens skribenter fokuserar på det ökande behovet av kunskap och elevernas nya förutsättningar och möjligheter. Ekerlids förlag. (nov 12)

Guide till det virtuella samhället. En ny bok från SNS förlag om trender i maktkampen mellan den verkliga och den virtuella världen. Av Bengt Wahlström. I boken presenteras de fyra arenor som bildar basen för det virtuella samhället: bloggarna, de sociala nätverken och medierna som My Space, YouTube och Facebook, de virtuella världarna med Second Life i spetsen samt de kollaborativa systemen som Wikipedia och Amazon. Hur kommer maktspelen mellan den verkliga och den virtuella världen att utvecklas under det närmaste decenniet? Beställ på Adlibris eller Bokus eller din lokala bokhandel.

Gå på bio. Rum för drömmar i folkhemets Sverige, doktorsavhandling av Carina Sjöholm. Vad gör biografen med oss och vad gör vi i dessa situationer? En historisk analys. Symposion 2003, www.symposion.se.

Gör din egen film av Mark Shulman och Hazlitt Krog. Denna handbok är en lättfattlig "från ax till limpa"-vägledning till de bästa metoderna för att göra sin egen film. I sin beskrivning hänger författarna inte upp sig på någon viss teknik, utan det är metoderna som är det viktiga. Alfabetas Bokförlag 2005, www.alfamedia.se.

Handbok om film och samtal i klassrummet – Film ett redskap i arbete mot rasism. Kommer inom kort och ska finnas på FilmCentrums och ARF:s hemsida. Kan beställas från FilmCentrum till självkostnadspris eller fritt kopieras, länkas till och kopieras från hemsidan. www.arfarf.se

Hans Alfredssons rörliga bilder av Karin Moberg. Discantus 1998.

Hets! En bok av Sven-Erik Liedman som riktar en stark polemisk udd mot dagens skola som han menar är ute på fel spår. Man ska låta eleverna leka sig fram till att bli kunniga och kritiskt tänkande människor inför det kommande arbets- och privatlivets alla utmaningar. Bonnier förlag 2011.

The Historian-Filmmaker's Dilemma: Historical Documentaries in Sweden in the Era of Häger and Villius av David Ludvigsson. Acta Universitatis Upsaliensis, Studia Historica Uppsaliensia, nr 210. Uppsala 1993.

Hollywood: Guldåldern

Ny bok av Lasse Bergström. Norstedts 2010. Boken skildrar den gyllene tiden kring 1929, året då

talfilmen tog över från stumfilmen. Det är berättelsen om en lysande epok – från Chaplin till Marilyn Monroe. Rikt illustrerad i svart/vit och färg.

Influences of Mediated Violence är en forskningsrapport om skadlig påverkan av våldskildringar i TV och film, dataspel, internet samt mobilen. Sammanställningen visar hur forskningen på området använder sig av olika perspektiv och metoder och därmed får olika resultat. Sammanställningen är gjord av Cecilia von Feilitzen. <http://medieradet.se/Kunskapsbanken/Mediepaverkan/Rapportering-av-forskning-om-skadlig-mediepaverkan/>

I filmens fotspår. Med utgångspunkt i tio klassiska barnfilmer berättar filmpedagogen Eva Westergren om några olika sätt att närma sig film. De metoderna är allmänna och går att applicera på andra filmer. Med boken följer fyra filmer på dvd, med institutionella rättigheter. Bonnier Utbildning 2010.

I rummet intill – samlade texter om ung kultur av Maria Lannvik Duregård och Annika Dzedina (red). Lärarförbundet 2008. Samlade artiklar om populärkultur och barns och ungdomars uttryck. Medier och film berörs mest i sista kapitlet. Boken vänder sig till alla som är intresserade av vad unga människor sysslar med – utanför klassrummet – i rummet intill.

JAG – ett identitetsstärkande filmarbete

Mediepedagogerna från Marks kommun (Agnes Larsson och Monica Sällström) beskriver i sin bok ett medvetet klassrumsarbete där man med filmkamerans hjälp tar sig an identitetsfrågor. Eleverna har lärt sig mer om sig själva och sina kamrater. Fokus ligger inte på tekniken, kameran är bara ett redskap. Serholt Läromedel AB. 2008.

Korkade vita män av Michael Moore. Den TV- och bioaktuelle Moore häcklar överheten. Boken kan ses som alternativ samhällskunskap, politisk satir, och en granskning av den amerikanska demokratin – med humor och ironi som främsta vapen. Ordfront 2003, www.ordfront.se

Kunskap och människans redskap: teknik och lärande. Bokens författare, Roger Säljö och Hans Rystedt, vill visa hur nära våra kunskaper är kopplade till teknik och hur vi lär och gör erfarenheter genom att samspela med en värld av alltmer sofistikerade materiella objekt och redskap. 2008. www.studentlitteratur.se

Laddade bilder. Representation och meningsskapande i unga tjejers filmberättande.

Doktorsavhandling av Lisa Öhman-Gullberg. Undersökning av elevers användning av visuella representationer för att bearbeta och skapa mening i ett skolsammanhang. Om hur filmskapandet har fått eleverna att arbeta med frågor som varit av central betydelse för dem i både skola och vardagsliv. Avhandlingen vänder sig till läsare med intresse för barn- och ungdomars bildskapande, estetiska läroprocesser, didaktik, film- och mediepedagogik. Stockholms universitet 2008. För att beställa i tryckt format kontakta marianne.mineur@did.su.se
Kan laddas ner från www.diva-portal.org/su/abstract.xsql?dbid=8133

Leni Riefenstahl – filmskapare i Tredje Rikets tjänst av Jurgen Trimborn. Fascinerande läsning om kvinnan bakom "Viljans triumf". Historiska Media 2005, www.historiskamedia.se

Liten handbok för filmhungeriga av Peter Snickars. Lättfattlig, överskådlig handbok för dig som aldrig gjort film förr. För att slippa göra misstagen själv! Utgiven av Film i Västernorrland, www.filmivasternorrland.com

Literacy – i familj, förskola och skola. En ny bok av Carina Fast som beskriver hur de textvärldar som barn växer upp med i dag, inte minst inom populärkultur och nya medier, bidrar till barns literacyutveckling. Hon diskuterar också varför det är så viktigt att skolan i sin undervisning öppnar sig mot det samhälle som den befinner sig mitt i och skapar en kontinuitet i barns lärande. Studentlitteratur 2008.

Ljudbild eller synvilla? av Klas Dykhoff. En bok om filmljud och ljuddesign, som ger en introduktion till ljudproblematiken i film. Från gymnasiet och uppåt. Liber 2002, www.liber.se

Lusten och dämonerna. Mikael Timms biografi över Ingmar Bergmans liv och verk. Bergman stödde biografien genom att utförligt berätta och kommentera sina verk. Också privatpersonen Bergman blev synlig i brev, anteckningar och inte minst i de många samtal Mikael Timm haft med Bergman sedan 1970-talet. Boken är illustrerad med ett hundratal bilder. Norstedts 2008.

Lärande och bildning i en globaliserad tid, en antologi av ett antal välkända författare. En bok som ger kunskap och tillfälle till reflektion kring olika aspekter kring lärande och bildning. Boken tar upp några av tidens mest aktuella frågor inom det utbildningsvetenskapliga området. Studentlitteratur 2011.

Lärande och kulturella redskap av Roger Säljö. Om lärande och utveckling i ett sociokulturellt perspektiv. Barn och ungdomar idag befinner sig i nya textvärldar. Men vad betyder det att vara läs- och skrivkundig i en digital värld? Våra sätt att lära och skaffa erfarenheter har förändrats genom de nya kulturella redskap som omger oss. Man måste också lära sig värdera och sortera i informationsflödet på andra sätt än vad människor har gjort förut. Norstedts Akademiska Förlag.

Lärande och minnande

En tvärvetenskaplig bok med denna titel, under Roger Säljös ledning, försöker svara på frågan om hur lärande och minnande går till. Minnesfunktioner är något som det forskas intensivt om, flera traditioner existerar parallellt. Det socialpsykologiska perspektivet är på frammarsch. Läs mer på www.nordstedts.se Dec.2011

Maktlekar. Ett projekt som ägs av ALMAEuropa, 2010 utkom två böcker "Maktlekar – det dolda gruppvåldet bland unga" och "Maktlekar – Arbetsmaterial – Vad är lek och vad är allvar?". Många unga far illa inom ramen för maktlekar och därför är det bra att känna till vilka lekarna är och kunna hjälpa de unga som behöver stöd. www.almaeuropa.org

Mango av Malin Fahlborg, lärare i svenska och bild. En praktisk och inspirerande bok för alla som vill arbeta med film för årskurserna 6–9. Innehåller en kortfattad filmhistorik, en grundkurs i filmspråket, analysmodeller med mera. Gleerups 2004, www.gleerups.se/laromedelsstod

Manus och dramaturgi för film av Thomas Granath. Ingår i Libers bokserie Medieteket, som är avsedd för i första hand gymnasiernas medieprogram, men som passar alla som vill få grundläggande förståelse för hur en berättelse formas. Liber 2006, www.liber.se

Med filmen som utgångspunkt för lärande och socialt förändringsarbete av Fredrik Lindstrand. Boken vänder sig till de som är intresserade av ungdomars kreativa arbete, estetiska läroprocesser, film- och mediepedagogik, socialsemiotik och pedagogik. En avhandling inom Forskarskolan Estetiska Läroprocesser. HLS förlag.

► Medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen

UNESCOS:s internationella ramverk för lärares medie- och informationskunnighet presenterades 2011. Syftet var att underlätta för lärarutbildningarna i världens länder att föra in dessa kunskaper i undervisningen. Nu finns det en svensk översättning och anpassning av dessa riktlinjer, den kan hämtas gratis som pdf -

<http://www.nordicom.gu.se/cl/publ/electronic/UNESCO%20SV%2020130218.pdf>

Samtidigt kommer **Medie- och informationskunnighet i nätverksamhället: Skolan och demokratin**, som enbart finns i tryckt format. Ena hälften består av UNESCOS:s ramverk och den andra innehåller analyser, kommentarer och reflektioner. Om Du vill läsa mer om denna reflekterande del se <http://omvarld.blogg.skolverket.se/2013/03/14/kritiska-kunskaper-i-det-digitala-medielandskapet/> (april 2013)

Medieboken. En serie läromedel för gymnasieskolans medieprogram eller andra medieutbildningar. Består bland annat av:

- **Manus & dramaturgi för film** av Thomas Granath. Vägledning, förslag och uppmuntran till ett kreativt och lustfyllt filmförfattande. Liber 2006.
- **Medieguider** av Lars och Åke Pettersson. Generell kunskap om medieteknik för pedagoger på alla nivåer. Liber 1997.

- **Massmedier** av Lars och Åke Pettersson. Bred baskunskap om massmedier och dess historik för pedagoger på alla nivåer. Liber 1994.
- **Rörliga bilder** av Claes Jenninger. Grunderna i film- och videoarbete. Liber 1998.
- **Bild och retorik i media** av Anders Carlsson och Thomas Koppfeldt. Liber 2001.

Medieboken – rörliga bilder av Claes Jenninger. Lärobok för elever på gymnasienivå som behandlar såväl filmhistoria som upphovsrättslagar. Täcker det mesta som handlar om rörlig bild under mer än 100 år. Liber 2005, www.liber.se Ny utgåva av den titel som nämns under *Medieboken*.

Medieetik. Vad är ett medieetiskt problem? Hur resonerar medieansvariga när nyhetsintresset kolliderar med andra intressen, personliga eller samhällsliga? Vad betyder Internets utveckling för medieetiken? Vilka faktorer har påverkat utvecklingen av de svenska mediernas självsanering? Dessa och andra frågor tas upp i denna aktuella och översiktliga framställning som också sätter in den svenska utvecklingen i ett europeiskt perspektiv. Torbjörn von Krogh, medieforskare och journalist, www.sns.se

Medier och politik - om arbetarrörelsens mediestrategier

En bok i SLBAs serie "Mediehistoriskt arkiv": *Medier & politik. Om arbetarrörelsens mediestrategier under 1900-talet*. I den frågar sig historiker, filmvetare och mediehistoriker vad det är som händer med arbetarrörelsen och deras förhållande till audiovisuella medier under förra seklet. Bokens inledningskapitel finns att ladda ned från www.smdb.kb.se hemsida, där boken också kan beställas.

Mediernas Ansvarighet – om media accountability på svenska. Torbjörn von Krogh. Vem granskar granskarna? Presentation av en undersökning om vilka metoder som är mest effektiva för att förbättra mediernas innehåll, ansvarighet och trovärdighet. Simo(o) mediestudier.se 2008

Medieresor. Om medier för pedagoger av Kristin Olsson och Cecilia Boreson. Boken handlar om hur man kan använda medier i skolan, och ger en presentation av hela det mediepedagogiska fältet. Utgiven i samarbete med Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket) och SFI. UR 2004.

Mediernas kulturhistoria – en bok i serien Mediehistoriskt arkiv

Red: Solveig Julish, Patrik Lundell och Pelle Snickars. Historiska diskussioner om medier har länge dominerats av olika framstegsberättelser. Om kilskriften kulminerar i Gutenbergs tryckpress, när Turingmaskinen följaktligen sin höjdpunkt i Apples senaste gränssnitt. Men det är först när medier betraktas i sin historiska specificitet som det blir möjligt att föra mer övergripande resonemang om hur relationer mellan medier och kultur skiftar över tid och rum. Gamla medier var en gång nya. De vittnade om ett levande förflutet – och en osäker framtid. Boken och skivan finns att beställa på www.smdb.kb.se eller via din internetbokhandel.

Mellan Dante och Big Brother. En avhandling av Christina Olin-Scheller visar att elevernas förväntningar på svenskämnet kolliderar med skolans syn på text och läsning. Elevernas fritidsläsning är ljusår från den skolan uppmuntrar. Det utvidgade textbegreppet omfattar nuförtiden även tv, film och datorspel. Karlstad universitet.

Montage. Om film. Tre svenska filmkritiker beskriver i essäform var sin regissör och berättar vad filmen som konstart betytt under det gångna seklet – generellt och för dem själva. Bonnier essä 2002.

► **Mot barnfilmträsket och vidare.** Åtta filmskapares tankar om barnfilmens möjligheter och begränsningar. Boken har getts ut av Magisterprogrammet Barnfilm på Stockholms dramatiska högskola. Varje student, under läsåret 2011-2012, valde en idé som de ville arbeta med och utveckla. Deras reflekterande magisteruppsatser är samlade i denna utgåva. Redaktör: Malena Janson. www.stdh.se (mars 2013)

Movere. Att sätta kunskap i rörelse. En analys av ett ämnesintegrerat arbete i bild och samhällskunskap av Lisa Öhman-Gullberg (avhandling för Malmö högskola). Hur använder elever visuella kommunikationsformer i skolan? Kan elevernas filmproduktioner relateras till skolans kunskapsmål? Frågor om kommunikation, lärande, makt och genus. Malmö högskola, www.mah.se
Läs mer på www.didaktikdesign.nu

Northern Lights vol. 4. European Film and Media Culture av Lennard Højbjerg och Henrik Søndergaard (red). Författarna har granskat europeisk film- och mediekultur ur ett både historiskt och samtida perspektiv, och analyserat förhållandet mellan europeisk och amerikansk mediekultur. Musuem Tusculanums Forlag/Köpenhamns universitet, www.mtp.dk

Normkritisk pedagogik – lärande, makt och strategier för förändring

En antologi, release 21 april 2010. Första bok i Sverige som beskriver utvecklingen av en normkritisk pedagogik, både teoretiskt och praktiskt. De som har skrivit är delar av ett nationellt queerpedagogiskt nätverk som består av både forskare och praktiker. Innehållsförteckning med författare finner du också i bilagan. Redaktörer: Janne Bromseth och Frida Darj.
<http://www.rfslungdom.se/förbeställning> Centrum för genusvetenskap, Uppsala universitet.

När det gamla möter det nya av Stig Roland Rask, lärare som arbetar med IT och lärande. Författaren beskriver vad som händer när ny teknik kommer in i skolan och vilka frågeställningar och utmaningar det skapar. Ekelunds förlag, www.ekelunds.se

Nätbaserad utbildning – av Stefan Hrastinski, en bok från Studentlitteratur, handlar om undervisning och lärande över nätet. Introduktion, översikt, praktiska tips men också inbjudan till reflektion och aktuella forskningsresultat. Boken har en webbplats med kompletterande material www.studentlitteratur.se/natutbildning 2009

Om Tårtan och andra verk av Håkan Alexandersson och Carl Johan De Geer av Cristel Nyqvist.

Ordbok för filmare av Roland Sterner. För proffs inom film, tv och video. FilmhusFörlaget 1999.

Ormen kom till Bullerbyn – bilden av barnet i svensk barnfilm av Malena Janson, Stockholms universitet. En avhandling om skillnader och likheter i barnfilmen genom åren, som undersöker vad filmerna säger om barn och vilka idéer som kan utläsas.

Pedagogisk guidebok om rörlig bild. En publikation om rörliga bilder i utställningsmiljöer. Hur videokonst, film, You Tube-klipp och animation kan användas i en lärande museikontext. Utgiven av Riksutställningar 2010. Utan kostnad. Ladda ner en pdf eller beställ papperskopia tore.danielsson@riksutstallningar.se

Pennvässaren Makete-metoden av Veronica Grönte. En handledning i dramaturgi för lärare och pedagoger. Passar bra i alla verksamheter för barn och ungdomar. Boken, kopieringsunderlaget och en bildkortssats finns att bekanta sig med på: www.makete.se

Politikens medialisering – om arbetarrörelsens mediehistoria av Mats Jönsson och Pelle Snickars. Statens Ljud- och Bildarkiv 2006, www.smdb.kb.se

Publicistiska arbetssätt i skolan. Dan Åkerlund, Karlstads universitet. Frågor kring skoltidningar och andra sätt för elever och lärare att publicera sig på nätet, inklusive upphovsrätten och pedagogisk koppling. www.studentlitteratur.se

Pyttesmå ändringar – radikala scenbyten. Lärarutbildning och partnerskolor i dialog om arbete med film och medier i skolan. Malmö Högskola och Svenska Filminstitutet 2002 (Rapporter om utbildning 2002:1). Beställ på www.mah.se

Remediation. Understanding New Media av Jay David Bolter and Richard Grusin. Boken är vägen till förståelse av de nya medierna. Datorspel, digitalt foto och digital konst, film, virtual reality, TV och internet – alla dessa nya medier bygger på, förnyar och konkurrerar med de gamla medierna. Boken handlar om beroendeförhållandet och samverkan mellan det nya och det gamla. På engelska. Massachusetts Institute of Technology, 2000, tredje upplagan. Kan beställas via bokhandlare på nätet, till exempel www.adlibris.se

Resor i tiden. Om att frammana det förflutna på film av Göran Gunér. Ämnen, platser, personer, förstudier, form, genomförande och villkor – boken är ett resultat av Göran Gunérs konstnärliga

utvecklingsarbete på Dramatiska Institutet 2008 och bygger på erfarenheter från hans rika filmskapande (reflektion baserad på praktik). Till boken bifogas en dvd med Gunérs mest kända filmer: till exempel "Närvarande – Georg Oddner", "Fredens pris – Dag Hammarskjöld", "Jag vill bli Sveriges Rembrandt eller dö – Ernst Josephson". www.draminst.se

Roligt, helt enkelt – om att göra animerad film i särskolan. Under våren 2005 arbetade fem särskolor i Karlstad och Grums med animation i ett projekt arrangerat av Film i Värmland på uppdrag av Kulturdepartementet. I boken berättas om hur projektet organiserades och om reaktionerna från elever, lärare och personal. Kan beställas kostnadsfritt på www.filmivarmland.se

Röda berg och gula floder? En invigning i den kinesiska filmkretsen, Kina, Hongkong och Taiwan, av Olle Sjögren. Optimal Press 2007.

Rödluvan i filmens tidsålder – sagospår och filmversioner 1901–2001 av Monica Dofs Sundin, Högskolan i Gävle. Doktorsavhandling om hur filmskapare genom historien använt sig av den klassiska berättelsen om Rödluvan.

Sex, såpor och svenska krusbär. Televisionen i konkurs av Leif Furhammar. Boken tar fram huvuddragen i de enskilda kanalernas programhistoria, lyfter fram några dominerande programtypers utveckling och analyserar mer övergripande rörelser i tv-utbudet samt förändringar över genregränser och kanalprofiler. Ekerlids Förlag 2006, www.ekerlids.se

Sju barn lär sig läsa och skriva. Doktorsavhandling av Carina Fast 2007. Uppsala universitet. Familjeliv och populärkultur i möte med förskola och skola.

Självbilder: filmer från Västmanland av Mats Jönsson och Cecilia Mörner. En överblick av den växande internationella forskningen kring dokumentärfilm, och om det nära samarbete mellan forskningen och arkiven detta innebär. Svenska Filminstitutet 2006.

Skenet som bedrog: Mai Zetterling och det svenska sextioalet av Mariah Larsson. Avhandling om både skådespelerskan Zetterling och filmklimatet i Sverige på 60-talet. Lunds universitet.

Skrift i rörelse. Om genrer och kommunikativ förmåga i skola och medielandskap. Studier av textpraktiker som utvecklas av eleverna i gymnasieskolan i spänningsfältet mellan svenskämnets traditionella genrer och ett friare skapande skrivande och samtida mediekultur. Elmfeldt har myntat begreppet "mediereflexivitet". Stockholm/Stehag; Brutus Östlings bokförlag Symposion, 2007. Johan Elmfeldt och Per-Olof Erixon, Malmö högskola.

Skräckskön. En doktorsavhandling av Jonas Danielsson på Institutionen för kultur och medier vid Umeå universitet visar att de som tittar på skräckfilm tycker att filmerna ger en ärligare bild av verkligheten än andra filmgenrer. www.medieradet.se/templates/Page_____1248.aspx

Skärpa på e-bion – en tvärvetenskaplig studie av Digitala Hus av Karin M. Ekström och Magnus Mörck (red). Centrum för konsumtionsvetenskap 2004, www.cfk.gu.se

Solskenslandet. Svensk film på 2000-talet av Erik Hedling och Ann-Kristin Wallengren (red). Boken ger en fördjupning och en bred kunskapsövergripande bakgrund och historik om svensk filmproduktion ur en rad aspekter. Atlantis 2006, www.atlantisbok.se

Spela dator – guide för dig med datorspelande barn, av Lotta Nylander, spelutvecklare och journalist. Här får du veta vad spelen går ut på, vilka mekanismer får barnen att spela så mycket, om tjejer och spelande samt en del om spelberoende och forskning kring det. Boken är en ovärderlig grund för föräldrar och andra vuxna som kommer i kontakt med dataspelande barn och unga. Bokförlaget DN. Kan beställas via nätet på t ex www.barnensbokklubb.se eller www.dn.se/butiken

Språkutbildning i en digital värld – informationsteknik, kommunikation och lärande av Patrik Svensson som tar upp olika sätt att använda informationsteknologi i undervisningen och ger en bred genomlysning av hur språkutbildningen påverkas och förändras i en alltmer digital värld. Norstedts akademiska förlag 2008.

Stefan Jarl. En intervjubok av Cyril Hellman. I ett internationellt perspektiv räknas Stefan Jarl som en av de stora dokumentärfilmarna. Här talar han om sitt liv och sina filmer. I boken finns även intervjuer med många av Jarls medarbetare och skådespelare. En bok om konstens uppgift och konstnärens roll i samhället. Kartago Förlag 2008.

Super bitches and action babes: The female hero in popular cinema, 1970-2006.

I en ny filmvetenskaplig bok har författarinnan Rikke Schubart tittat på kvinnliga hjältar i modern populärfilm. Hon slår fast att kvinnorna inte längre lever på undantag, de är också tuffa actionshjältar. "För att vara en akademisk publikation är den förvånansvärt lättläst" (Zoom). McFarland & Company.

Swedish Film. An Introduction and Reader

En bred och koncis presentation av den svenska filmens historia genom tematiskt ordnade artiklar skrivna av svenska och internationella filmvetare. Boken har sin grund i en rik tradition av forskning om svensk film och den erbjuder en varierande och inspirerande introduktion till historien – från den första filmvisningen till samtida verk. En grundläggande läsning för studenter, forskare och alla som är intresserade av svensk film! På engelska. Medverkande författare är bland annat Leif Furhammar, Kjell Furberg, Astrid Söderbergh Widding, Mats Jönsson, Mariah Larsson, Bengt Forslund, Roy Andersson med flera. Historiska Media.

Svensk Filmografi 1990–1999. Ingående fakta om de 288 svenska långfilmer som producerades under decenniet. Svenska Filminstitutet 2000.

Svensk television – en mediehistoria – en bok i serien Mediehistoriskt arkiv

Red: Anna Edin och Per Vesterlund. Under det senaste halvsekle har televisionen blivit en del av vårt gemensamma kulturarv. Tv-mediet har gjort djupa avtryck i vår vardag och på olika sätt varit en integrerad del av samhällsutvecklingen. Mediet har blivit helt centralt för såväl nationella identiteter som för transnationella kulturutbyten. Men tiderna förändras. Internet har snabbt gjort den klassiska televisionen föråldrad. På webben finns inga tablåer eller programtider att passa: "Mer än 2.000 timmar TV – när du vill" är ju den nya devisen på svt.se. Boken och skivan går att beställa på www.smdb.kb.se

Svenska biografer av Kjell Furberg. I detta pionjärverk presenterar Furberg i bild och text 122 biografer i Sverige. På ett engagerat och personligt sätt skildras en framträdande del av det gångna seklets svenska kulturhistoria. Prisma 2000.

Så fungerar Wikipedia av Lennart Guldbbrandsson tar upp både historien kring Wikipedia och hur artiklarna i Wikipedia kommer till och hur kvalitetssäkringen går till. www.hexaforlag.se

Sökare i cyberspace. Mia Lövheim, religionssociolog vid Uppsala universitet, har i sin forskning fokuserat på relationen mellan religion, medier och populärkultur, framförallt hur religion presenteras och diskuteras på internet. Med exempel och berättelser beskriver och diskuterar författaren unga människors sökande efter religion, mening och identitet. www.cordia.se

Teckna film av Esbjörn Jorsäter och Giuseppe Cristiano. Den fjärde boken i en serie handböcker om konsten att teckna. Författarna utgår från en berättelse, i detta fall Rödluvan i en kul version, och lär steg för steg ut hur man gör en tecknad film. Boken innehåller massor med enkla och praktiska tips och man får också instruktioner i olika animationstekniker. 9 till 12 år. Bonnier Carlsen 2004, www.bonniercarlsen.se

The Future of the Internet and how to stop it – en ny bok av Jonathan Zittrain, Yale University, analyserar de hot som internets utveckling står inför. Fram tills nu har utvecklingen varit positiv tack vare en serie av mycket lyckosamma parallella utvecklingar och samarbete mellan en rad olika aktörer, men nu finns det flera hot både från parasiterande minoriteter och överreglering. Kan laddas ner i sin helhet på www.futureoftheinternet.org

The YouTube Reader. En internationell forskningsantologi om världens största audiovisuella arkiv, YouTube med snart 100 miljoner användare. Redaktörerna är Pelle Snickars, forskningschef på Kungliga Biblioteket och Patrick Vonderau, medievetare från Ruhr universitetet i Tyskland. Boken innehåller ett trettiotal texter från några av världens ledande medievetare.

“Time to adaption” är tema för The Horizon report 2010, om trender inom IT och lärande. Rapporten ges ut av New Media Consortium och Educause och har fokus på högre utbildning. I år tar man bland annat upp frågor kring visualisering och den sociala webbens betydelse i framtiden.
www.nmc.org/horizon

Tio år senare – tio tankar om tid. Bodil Jönsson uppföljning av *Tio tankar om tid*. Hur gick det med våra nyvunna insikter – med stressen, utmattningen, visionerna och miljön, livskvaliteten och samvaron i en alltmer teknikfylld värld? Brombergs förlag.

TV-pionjärer och fria filmare. Ny bok om Lennart Ehrenborg, chef för Radiotjänsten från 1956. Boken berättar om Radiotjänstens Filmavdelnings verksamhet och omfattar filmares och fotografers egna minnen och reflektioner samt aktuell mediehistorisk forskning, rikt illustrerad med fotomaterial. Två dvd-skivor med filmer i urval medföljer. www.kb.se Samarbete mellan SLBA, SVT, SFI och OFF.

TV-reklamen – vår tids myter av Margareta Rönnberg. En omfattande bok med utgångspunkt i svensk och utländsk forskning kring reklam, barn och medier. Filmförlaget 2003.

Tyskland talar – Hitlers svenska radiostation av Niclas Sennerteg, journalist och historiker. Under andra världskriget var nazistisk propaganda vanlig i Sverige. Hur påverkade det människors uppfattning om kriget? En intressant och noggrant dokumenterad bok som kartlägger den tyska radiosändaren Königsbergs verksamhet. Historiska media, www.historiskamedia.se

Tänk om – en ny bok Fredrik Svensson. Inspirerande och utmanande bok om Sveriges utmaningar i den globaliserade världen, där skolan spelar en nyckelroll. Vilken skola bör vi utveckla, vad bör vi tänka på och vad kommer vara viktigt? Fredrik Svensson, visionär från skolvärlden, har framtiden som intresse och är verksam vid Rektorsakademien i Stockholm.

Unga och nätverkskulturer – mellan moralpanik och teknikromantik om ungdomars allt mer uppkopplade liv – en ny bok från Ungdomsstyrelsen, en studie av 2900 ungdomar som visar att dataspelande är en av de vanligaste fritidsaktiviteterna idag.
www.mediaradet.se/templates/Page_1453.aspx

Unga Nätmiljöer – nya villkor för samarbete och lärande

Ny bok av redaktörerna Mikael Alexandersson och Thomas Hansson. I elva kapitel beskrivs olika delar av ungas användning av nya medier. Boken vänder sig till studenter, lärare och forskare och vill ge läsaren en överblick av området och en grund för att tänka nya tankar om skola och lärarutbildning. Viktigt för pedagoger att skaffa sig en förståelse för de nätmiljöer där unga befinner sig för att kunna leda de mot bestämda mål. Studentlitteratur 2011.

Ungdomar och genusnormer på skolans arena av Eva Lundgren och Renita Sörensdotter, doktorander i socialantropologi. Författarna presenterar sin forskning vars huvudtema är ungdomars förhållningssätt till sexualitet, kön och kropp. Kan beställas från Dalarnas forskningsråd, www.dfr.se

Ungdomskulturer. I boken presenteras aktuell svensk ungforskning, där större frågor kring perspektiv samsas med mer specifika studier av ungas identitetsarbete och vuxenblivande. I boken medverkar bland annat Simon Lindgren, Elza Dunkels och Helena Kåks. www.gleerups.se

Uppdrag skola! av Fredrik Jeppesen. Boken tar upp skolans dagsaktuella utmaningar genom att titta närmare på saker som förändringsarbete, ledarskap, elevsyn och läroplaner. Rektorsakademins första bok. Se www.rektorsakademien.se

Vad gör unga på nätet?

En ny bok (kortare version av en doktorsavhandling) av Elza Dunkels, forskare och en flitig föreläsare, som har samlat sina kunskaper och tankar kring hur unga hanterar nätets baksidor. Hon påstår att ungdomar har ett medvetet och intelligent förhållningssätt till nätet men det är viktigt att deras kunskaper sätts in i ett sammanhang. I boken ifrågasätts våra föreställningar om nätet och de vanligaste fördomarna pekas ut. 2009 Gleerups. www.gleerups.se Se Elzas blogg: www.kulturer.net/blog

Vad har mitt liv med Lilja att göra? av Ola Florin, Daniel Lundquist, Eva Stenstam och Klas Viklund (red). Boken innehåller ett urval texter som ger en fördjupning i de teman som filmen "Lilja 4-ever" berör. Svenska Filminstitutet 2004. Läs mer på www.sfi.se/lilja

Vad kan en skola vara? Glimtar från en gymnasieskola på väg mot framtiden försöker ge några svar om skolans framtid. Vad betyder det att vara elev, lärare och skolledare i en svensk skola 2011? En gigantisk omvandling, präglad av de två stora trenderna i världen idag: digitalisering och globalisering, pågår inom skolan och lärandet. Vart är utvecklingen på väg? Boken ger en inspiration i samtalen om verksamheten runt om landet. Författare är Peter Becker, DIU och Annelie Drewsen, lärare. Boken kan laddas ner som pdf på www.diu.se (dec.2011)

Webben i undervisningen av Patricia Diaz, vänder sig till lärare som vill utveckla undervisningen med It. Det är en introduktion till undervisning i takt med digitalisering, pedagogisk forskning och de nya kurs- och ämnesplanerna. Boken innehåller även en genomgång av digitala verktyg och sociala medier och hur de kan användas på högstadiet och gymnasiet. Till boken hör också en webb med filmer. www.studentlitteratur.se (nov 2012)

► **Vem gör maktlekar?** En bok för unga om maktlekar ut olika perspektiv. En bra utgångspunkt för ledare och pedagoger i värdegrundsarbete. Utgiven av ALMAeuropa 25 januari 2013, www.almaeuropa.org (febr.13)

Vetenskap & värderingar – tredelad studie

VA Vetenskap & allmänhet undersöker samband mellan människors kunskapssyn och grundläggande värderingar i studien med ovanstående namn. Del 1 handlade om kunskapssyn och religiositet, i juni 2010 presenteras del 2 som handlar om kunskapssyn, klasstillhörighet och partipreferenser. Efter sommaren 2010 kommer del 3 där nio framträdande profiler inom olika samhällssektorer reflekterat kring resultaten. Se www.v-a.se

Vi lär som vi lever av Bodil Jönsson. Under en kort tidsrymd har tre tekniska produkter påverkat lärandet mer än vad läroplaner eller vetenskapliga pedagogiska genombrott någonsin gjort – datorn, internet och mobiltelefonen. www.gleerups.se

Virtuell gemenskap. En avhandling av Pia Södergård som har intervjuat 29 ungdomar i åldern 11-21 främst i samband med deras användning av Lunarstorm. Vi får svar på frågorna – varför deltar ungdomar i virtuella gemenskaper? och vad får de ut av det?. Åbo Akademi förlag. Kan laddas ner som pdf www.oa.doria.fi/bistream/handle/10024/19409/SodergardPia.pdf?sequence=2

Vithet i svensk spelfilm 1989-2010. Avhandling av Pallas Hynek, Stockholms universitet. Hur skildras vita svenska på film? Hur dekonstruerar man en norm som vi sällan uppmärksammar och lyfter fram? 2011.

Vår tids rädsla för allvar. En debattbok där Roy Andersson redogör för sin syn på konstens roll och sina estetiska utgångspunkter. Han berättar om sitt intresse för skola och utbildning och presenterar den omtalade kampanjen *Lyckad nedfrysning av herr Moro* från 1991 som syftade till att förändra inställningen till vår dyrket genom att främja ungas intresse för humanistiska frågor. I boken ingår också en sammanfattning av utställningen *Sverige och Förintelsen* som Roy Andersson producerat på uppdrag av Forum för Levande historia 2005. Boken utkom första gången 1995 och har i denna utgåva utökats med cirka hundra sidor. Reviderad utgåva 2009. 240 sidor. <http://www.royandersson.com/skolor/>

Våra drömmars stad av Mikaela Kindblom. En bok om bilden av Stockholm på film, utgiven i samband med Stockholms filmfestival 2006 i syftet att väcka minnen från filmens värld och för att inspirera till att producera film med förankring i Stockholm, eftersom filmen är en viktig del av forrådet av synen på huvudstaden. Med boken följer en dvd med klipp ur många stockholmsfilmer. Stockholmia förlag 2006, www.stockholmia.stockholm.se

Välfärdsbilder. Svensk film utanför biografen red. Erik Hedling och Mats Jönsson, SLBA 2008. Det är amatörfilm, undervisningsfilm, experimentfilm, spelfilm, videokonst och digitala verk som tjugotre

svenska forskare från sju olika ämnesområden intresserat sig för. Boken innehåller fem tematiska avsnitt och varje avsnitt presenterar och diskuterar filmerna med start 1904 fram till idag.

► **Välkommen hem Mr Swanson. Svenska emigranter och svenskhet på film.** Filmvetaren Ann-Kristin Wallengren (Lunds univ) analyserar hur emigrationen till USA och den svenskamerikanske återvändaren skildrats i svensk film mellan 1910 och 1950, med nedslag även i senare filmer och tv-program. Författaren tar också ett specifikt grepp om bilden av svenska invandrarkvinnorna i amerikansk film, en representation som på många sätt stod i kontrast till den svenska idealbilden. www.nordicacademicpress.com (mars 2013)

► **Vänstervridna? Pedagogiska? Av högre kvalitet? 70-talets barnteveprogram och barnfilmer kontra dagens.** Margareta Rönnerberg (Högskolan i Gävle) – Svensk barnteve- och barnfilmshistoria måste revideras - de påstått vänstervridna barnprogram i "den röda statstelevisionen" har visat utgöra inte mer än 3 procent av barnprogramutbudet. 1970-talet var inte vänstervridet utan barnvridet och mångfalden var större. Filmförlaget 2012. (dec 2012)

Värdegrunden Rapport 2. Värdegrunden i "poesi" och "vardag" av Bo Andersson, Göteborgs universitet. Innehåller ett stort och intressant kapitel, "... och teaterns, filmens och TV:s bidrag". Se www.ufl.gu.se

Västeråsmodellen

En bok om skolan och lärandet i allmänhet och digitaliseringen av den kommunala skolan i synnerhet. Den tar avstamp i Västerås, som just inlett arbete med Västeråsmodellen. Författaren Helena Öberg vrider och vänder på invanda uppfattningar, blandar visioner, fakta och funderingar med röster, verkliga exempel och konkreta råd. Natur och Kultur 2011. www.nok.se mail: order@nok.se

Young People, Soap Operas och Reality TV av Cecilia von Feilitzen (red). Författaren tar ett internationellt grepp om såpoperan och dess unga publik. Nordicom 2004, www.nordicom.gu.se.

Young People, Sex and the Media. The Facts of life av David Buckingham och Sara Bragg, som resonerar kring uppfattningen att barn idag växer upp till vuxna alldeles för tidigt. Palgrave Macmillan 2004, www.palgrave.com

Temapaket / tematips

Animation

4D skolan. Välkomna till kurser på DIU:s hemsida. Lär dig med datorns hjälp att röra dig i de fyra dimensionerna. http://www.diu.se/4Dskolan/4Dskolan_start.html

Analyzing Storyboards av Giuseppe Cristiano. En informativ skrift för pedagoger och elever på grundskolans högre stadier och på gymnasiet. Här presenteras idéer för att utveckla arbetet med serier och animation till en mer avancerad nivå. Serieskolan, Stockholm 1998.

Animagi. En tidskrift som utgavs av Konstfack Institution för Animation i Eksjö fyra gånger om året. Innehöll artiklar om animation på alla upptänkliga sätt. Nu ägs den av Animation i Väst och ges inte ut mera. Men ett antal exemplar finns kvar, kontakta Pär Berg i Eksjö Animation p.w.berg@gmail.com

Animasher – en ny webbtjänst där man kan enkelt animera med hjälp av stillbilder. Framtagen av två svenska killar. Lätt att göra, till exempel, animerade vykort. www.animasher.com

AnimationFactory en sajt med en halv miljon animationer. Här kan man göra fynd till, till exempel, bakgrunder till powerpointpresentationer, hitta gratis bilder och få inspiration. www.animationfactory.com

Animera mera – att berätta med ord, bilder, rörelser och ljud av Erling Ericsson. En praktisk handledning om hur kan man jobba med animerad film i skolan. UR 2002, www.ur.se

Animerade minnen. Ett integrations- och mångfaldsprojekt 2007 i Jönköpings län där ett antal ungdomar arbetade med animation under sitt intresseval. Ungdomarna skapade sina berättelser utifrån sina livs erfarenheter och sina etniska och kulturella bakgrunder. En dvd, 48 min, är resultatet. Till skivan hör också material om animation och ett häfte om projektet. Alla högstadieskolor i Jönköpings län fick skivan gratis, annars finns den att köpa för ett pris av 150 kr (allt ingår) på www.filmijonkoping.se

Bild. UR:s webbsajt om animation. Se www.ur.se/pedagog/skolammen/Bild

Blender är ett program för att skapa 3D grafik och animation. Ett utmärkt verktyg där elever själva kan utforska bildkomposition, perspektiv och ljus och i undervisningen kan lärarna till exempel skapa visualiseringar inom fysik och matematik. Ett bra verktyg för skolan! Och dessutom gratis. www.blender.org

CreaToon (www.creatoon.com). Låt dina elever uttrycka sina tankar och känslor i en animation! Under Tips & Tricks finns bra handledningar, och under Samples finns exempel på allt roligt man kan göra med programmet.

De visuella tonsättarna – Animationens mästare i urval av Ajan presenterar internationella och svenska legender inom den animerade filmen. Ajan (pseudonim för Midhat Ajanovic) är en lustfylld vägvisare in i animationens värld. Optimal Press 2005, www.optimalpress.com

Google SketchUp – du kan göra 3D-modeller på ett rätt enkelt sätt. Enkelt och kraftfullt program som kan laddas ner utan kostnad på www.sketchup.google.com Det finns också en bok "Google SketchUp for Dummies" som kan lära dig att hantera programmet. Finns på bl.a www.bokus.com för ca 100 kr.

MovieStarPlanet – en kreativ och social webbsajt för barn som vill lära sig engelska på ett roligt sätt genom att skapa korta animerade filmer och tävla med varandra. Blandning av Facebook och YouTube.

Om animation. Adam Marko Nord, Claes Jurander. Beskriver de första filmhistoriska animerade experimenten för att sedan fortsätta genom den svenska animationshistorien. Det är den första boken som på ett heltäckande vis tar upp den animerade filmen i Sverige ur historiskt, samtida och konstnärligt perspektiv. En Filmkonst publikation 2002, Göteborg Film Festival.

▶ **Per Åhlin. Bildmakare & animatör.** Elisabeth Lysander. Med hjälp av en mängd intervjuer och ett omfattande arkivarbete skildrar Elisabeth Lysander Per Åhlins karriär – från reklambranschen på femtiotalet, samarbete med Hasse & Tage till långfilmerna Dunderklumpen, Resan till Melonia, Hundhotellet samt en rad spännande men ofullbordade verk. Karneval förlag (jan 2014)

Pivot Stick Figure ett gratisprogram där man kan skapa enklare animationer som animerade streckgubbar.

Roligt, helt enkelt – om att göra animerad film i särskolan. Under våren 2005 arbetade fem särskolor i Karlstad och Grums med animation i ett projekt arrangerat av Film i Värmland på uppdrag av Kulturdepartementet. I boken berättas om hur projektet organiserades och om reaktionerna från elever, lärare och personal. Erfarenheterna från projektet passar alla inom särskolan, förskolan och grundskolan. Boken är slutsåld, kan laddas ner gratis på <http://www.filmivarmland.se/index.asp?id=735&typ=>

Teckna film av Esbjörn Jorsäter och Giuseppe Cristiano. En teckningshandbok där man steg för steg lär sig att göra egen tecknad film. För barn 9–12 år. Bonnier Carlsén 2005, www.bonniercarlsen.se.

Vi gör tecknad film av Daffy T. Sörensen. Grunder och inspiration för elever från mellanåldern och uppåt. Natur och Kultur 1992.

Exempel på animationstekniker:

Cell-animation
Cut out-animation
Digital cut out
Dock-animation
Ler-animation
Siluett-animation
Pixilation
3D-animation
Direktanimation
Objektanimation
Rotoskop
Färg/sand-animation
Filmjölksanimation

För mer information om olika animationstekniker: www.nfb.ca/animation/objanim/en/techniques/

Ljud: www.findsounds.com eller www.aviary.com/tools/myna

Allmänt: Animation world network: www.awn.com

SAAVA, Swedish animation and visual arts, sidan med de senaste nyheterna: www.saava.se

AIV, animation i vast: www.animationivast.se/wordpress

Datorspel

2021. Ipad-spel om hållbar stadsutveckling. Bakom spelet står Mistra Urban Futures och Chalmers i Göteborg. Hur bygger man egentligen en hållbar stad? Skolelever och allmänhet kan pröva på det nya Ipad-spelet "2021" som finns nu på App Store för gratis nedladdning. I spelet kan du bestämma hur Göteborg ska utvecklas från 1972 fram till 2021. För skoleleverna kan spelet bli den första kontakten med begreppet stadsplanering.

Att fly och leva i ett annat land. Kunskaps- och upplevelsespel på webben som FN:s flyktingsorgan UNHCR tagit fram i syfte att öka förståelsen för och kunskapen hos skolelever om flyktingar. Lärarhandledning finns. www.motallaodds.org

Att leva i World of Warcraft – Varför kan ungdomar inte sluta spela och äta tillsammans med familjen? Hur ska de orka med skolan? Medierådets rapport om högkonsumenter av onlinespelet War of Warcraft belyser problem, konflikter och drivkrafter bakom spelandet och ger nya infallsvinklar på det som i samhällsdebatten kallas dataspelsberoende. Av Jonas Linderoth och Ulrika Bennerstedt. www.medieradet.se

Cirkuskiosken – förskolewebb

Cirkuskiosken är en pedagogisk webbplats för förskolebarn att leka och lära på. Portalen innehåller nyproducerade pedagogiska spel samt länkar till URs samtliga förskolewebbplatser och till URs mediespelare, där det aktuella teve- och radioutbudet för målgruppen finns att tillgå. De pedagogiska spelen i webbplatsen svarar upp mot flera av de strävansmål för förskolan som finns formulerade i Lpfö 98. www.ur.se/pedagog/webb/webb-for-barn/Webbspel-barn-0-ar/Artiklar/Cirkuskiosken/

Dags att spela dataspel – en bok som handlar om olika aspekter av tv- och datorspel. Spel som kulturform med konst och mötet mellan spel och musik respektive film. Lärande med exempel på spel och olika skolprojekt. Andra ämnen som tas upp är åldersmärkning, historik, vilka som spelar samt spel på nätet med legala spel och piratkopior. Beställ på www.utbudet.se

Darfur is Dying – ett enkelt, webbaserat gratisspel om livet som invånare i det krigshärjade Darfuruområdet. Spelet är gjort av studenter i samarbete med flera organisationer och MTV. Länkar till aktuell information kring Darfur finns. På engelska. www.darfurisdying.com

Dataspel: DIU nr 7/2007 – tidskriften Datorn i utbildningen. Hela numret handlar om spel och lärande. www.diu.se

Dataspel och aggressivitet. Forskare från Huddersfields University har kommit fram till att racingspel skapar större upphetsning och aggression hos spelare än first-person-shooter.spel www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Dataspel2/racing-skapar-mer-agressivitet-an-first-person-shooter-spel

Datorspelandets dynamik – lekar och roller i en digital kultur. En antologi av Jonas Linderoth, Studentlitteratur 2007. Författaren har samlat ett tiotal forskningsartiklar om datorspel. Det handlar om spel och lärande, spel och berättande och spel som forskningsfält.

En bok om spel. Guidad tur i tv- och datorspelens värld. Martin Lindell och Lars Hallström. Dataspelets historia och tips till oroliga föräldrar på ett lättillgängligt sätt. Som e-bok för 45 kr på www.spelhandboken.se Se även under Spelhandboken.se nedan.

Fair Play Skolpaket. Den ideella organisationen Fair Play arbetar för att främja "rent spel" i TV- och datorspelvärlden. Detta skolpaket består av intervjufilmen *Fair Play?* (14 min), där svenska ungdomar talar om olika aspekter på TV- och datorspel, samt en tillhörande lärarhandledning. Dessutom kan man beställa dokumentärfilmen *Dödligt spel* (44 min) av Johan Åsard, en omdiskuterad film om kopplingen mellan våldsamma spel och aggressiva handlingar. Paketet beställs och laddas ned på www.fair-play.se

Food Force, ett av de första humanitära datorspelet, vänder sig till ungdomar 8-13 år. Syftet är att undervisa om svält och om hur FN arbetar. Extramaterial och lärarhandledningar. Kan laddas ner från nätet och det går att fritt distribuera spelet. Finns på norska och finska, svensk version på gång. www.food-force.com

Goodgame. Riksförbundet för dataspelare (www.goodgame.se) är en ideell konsumentorganisation för spelare i alla åldrar som tillsammans vill påverka spelbranschen. Man ägnar sig åt aktiviteter som "testning av spel, erfarenhetsutbyte, opinionsbildning och spelande i alla dess former".

Kvasir Junior. Den norska sökmotorn Kvasir som ägs av Eniro lanserar en sökmotor för barn i Norge - Kvasir Junior. Sökmotorn ger barn ett begränsat och kvalitetssäkrat sökresultat för barn i åldrarna 6 till 12 år.

New Game – om unga och datorspel. En skrift från Ungdomsstyrelsen som innehåller en översikt av datorspelens historia och hur olika spelgenrer och datorspel förhåller sig till andra kulturuttryck som film, TV och böcker. Det finns också en översikt av forskning inom området. Laddas ned kostnadsfritt eller beställs för 129 kr på www.ungdomsstyrelsen.se.

PeaceMaker – ett nytt simuleringsspel som behandlar den komplicerade situationen i Mellanöstern. Målet är att uppnå ett fredsavtal. Upphovsmännen är studenter i Pennsylvania. Kan laddas ner från nätet för 20 dollar, men man kan också testa en demoversion. www.peacemakergame.com

PEGI – paneuropeisk åldersmärkningssystem med rekommendationer för dataspel. Se kortfilmen om hur det fungerar på www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Dataspel2/Informationsfilm-om-PEGI

Rapport som avlivar dataspelsmyter – av den amerikanske forskaren Henry Jenkins, slår hål på de vanligaste myterna om dataspel. Pew Internet American Life Project (om amerikanska ungdomars dataspelande). www.medieradet.se/templates/Page_____1827.aspx

Rixdax ett dataspel med syfte att ge inblick i riksdagens arbete. Rent kunskapsspel, utformat som ett brädspel. www.rixdax.riksdagen.se

Sanningar och myter om spel och spelproblem – Svenska Spel

Myterna om spel och spelproblem är många. Broschyren från Svenska Spel slår hål på de vanligaste. Kan användas i samhällskunskap. Riktat sig främst till högstadielever. Beställ på www.utbudet.se apr.2012

Serious Games Interactive. Ett nybildat företag som vill främja användandet av datorspel i undervisningen. [googla](#) på namnet.

Spel, lek och lär är en ny kategori i Myndigheten för skolutvecklings (nu Skolverkets) "Länkskafferiet" ([länkskafferiet.skolverket.se](#)). Här finns länkar till massor av lärorika internetspel för elever.

Spelhandboken.se en webbplats för föräldrar och andra vuxna som vill veta mer om datorspel på ett enkelt sätt. Materialet kommer från boken "En bok om spel" av Martin Lindell och Lars Hallström. Se även under "En bok om spel"

Spela dator – Guide för dig med datorspelande barn. Lotta Nylander. Här får du veta vad spelen går ut på, vilka mekanismer får barnen att spela så mycket, om tjejer och spelande samt en del om spelberoende och forskning kring det. Bokförlaget DN. Kan beställas via nätet på t ex [www.barnensbokklubb.se](#)

Vuxenguide till dator- och tv-spelsdjungel. Publicerad av Ungdomsstyrelsen. Det är en snabbguide för vuxna och innehåller bland annat information om datorspelens genrer, historia, forskningstips och en ordlista. Finns på [www.ungdomsstyrelsen.se](#) och [www.medieradet.se/templates/Page_1597.aspx](#)

Zenit City – Globala frågor och unga i fokus - en interaktiv berättelse om yttrandefrihet, mänskliga rättigheter och demokrati. Bygger på erfarenheter från SIDA:s utvecklingssamarbete. För högstadiet och gymnasiet, med lärarhandledning. http://www.sida.se/Global/SIDA48239sv_Zenit%5B1%5D.pdf

Datorspel ur olika perspektiv: namntips på experter inom området - talare från Skolforum 2007

Jonas Linderöth, forskare vid Göteborgs universitet (Idéer och retorik – hur ser villkoren ut för att kunna använda datorspel i undervisningen?)

Stefan Petersson, adjunkt, Linköpings universitet (Nya textvärldar – om berättandets nya arenor och vikten av att möta eleverna där)

Carl Heath, verksamhetsansvarig på GR utbildning GRUL – Upplevelsebaserat lärande (Datorspel i undervisningen – möjligheter och hinder)

Pia Widegren, IT samordnare, Motala kommun (finns det ett liv för lärare i Second Life?)

Demokrati / mänskliga rättigheter

100% Svenne av Mari Bergquist och Hanna Sohlberg. Ett projekt med utgångspunkt i kortfilmer där ungdomar funderar kring sin egen identitet. Det handlar om möten och vänskap, om kulturkrockar och anpassning. Materialet är lämpligt att använda på högstadiet, och även på mellanstadiet, samt vid undervisning i svenska som andra språk. Består av en dvd-film (17 min) samt ett lärarhäfte. Folkuniversitetets förlag, [www.folkuniversitetetsforlag.se](#)

AlmaEuropa organisation som jobbar för respekt för mänskliga rättigheter har producerat en film som bygger på deras antidrogmaterial Tilt. Filmen ligger nu på YouTube http://www.youtube.com/watch?v=jWkHaeWTr_s Materialet handlar om alkohol och narkotika med fokus på konsekvenserna. Se även materialet *Heder i Sverige* som handlar om hedersförtryck och vänder sig till ungdomar. 2010 utkom två böcker "Maktlekar – det dolda gruppvåldet bland unga" och "Maktlekar – Arbetsmaterial – Vad är lek och vad är allvar?". Många unga far illa inom ramen för maktlekar och därför är det bra att känna till vilka lekarna är och kunna hjälpa de unga som behöver stöd. [www.almaeuropa.org](#)

Angeläget. En verksamhet som kombinerar mänskliga rättigheter och eget skapande. Arrangerar varje vår Sveriges största dokumentärfilmfestival med ungdomar. Sedan 2005 har gymnasieelever producerat nästan hundratals dokumentärer om mänskliga rättigheter. En samlingsdvd från varje år med 8-12 filmer och en handledning med diskussionsfrågor, är kostnadsfria att beställa och ladda ned från hemsidan. Angeläget drivs av Amnesty och KulturUngdom. Se [www.angelaget.nu](#)

Att fly och leva i ett annat land. Kunskaps- och upplevelsespel på webben som FN:s flyktingsorgan UNHCR tagit fram i syfte att öka förståelsen för och kunskapen hos skolelever om flyktingar. Lärarhandledning finns. www.motallaodds.org

Compass. Europarådets utbildningsmaterial som riktar sig till ungdomsledare, eycb.coe.int/compass

En riktig kompis! Alla ska få vara med

Studiematerial för skolor framtagen för att prata öppet om ekonomisk utsatthet och motverka fördomar om orsaken till problemen. Materialet kan användas i alla lektioner där skolans värdegrundsarbete behandlas och är framtagen av en av de ledande experterna inom ämnet – Birgitta Kimber, läromedelsförfattare och forskare. Tre animerade filmer, övningar och lärarhandledning ingår. Tanken är att öka empati och engagemang bland barn åk 4-5, men det går bra med yngre och äldre. Av Majblomman, kostnadsfritt. <http://www.majblomman.se/Att-salja/Bestall-studiematerial/>

EXITs Skolmaterial i demokratins tjänst. Hur kan en skola arbeta för att förebygga att odemokratiska värderingar och grupperingar får fäste hos eleverna? EXIT, Fryshuset har tagit fram ett skolmaterial som ger konkreta verktyg att arbeta med i undervisningen. Materialet vänder sig till åk 6-9 men går att använda på gymnasienivå. Pris 390 kr, beställ på exitsverige@fryshuset.se För utbildning och föreläsningar ring 08-691 72 60.

Främlingsfientlighet. Hur bemöter man den? Varför blir folk rasister? Viktig, fördjupande och interaktiv webb med filmer, berättelser och fakta. Hur tänkte de som dödade judarna, egentligen? Vissa frågor har inga svar men behöver ändå behandlas. På UR:s webb om främlingsfientlighet kan unga fördjupa sig i sådana frågor genom att testa sina historiekunskaper, skicka in debattinlägg, titta och lyssna på klipp med experter, chatta och mycket annat. Länk till webben kommer finnas i bloggen: Var är rasism? www.ur.se/framlingsfientlighet/Startsida

Fängslad! är namnet på två interaktiva kunskapsspel där elever lär sig om hur de mänskliga rättigheterna fungerar i fångläger. Spelen vänder sig till elever i skolor 8, 9 och första året på gymnasiet, och är delvis baserade på Alexander Solsjenitsyns bok "En dag i Ivan Denisovitjs liv". nobelpriskampen.se/2006

Initiativ (www.initiativ.org) är ett webbaserat, kostnadsfritt läromedel för gymnasiet med pedagogiska övningar om värderingar, demokrati, projektarbete, företagande och internationella frågor. Lärarhandledning finns. Det är öppet för alla och utvecklas kontinuerligt.

► **Jakten på det demokratiska klassrummet.** Hur ska det demokratiska klassrummet se ut i praktiken? Ett UR-program som tar upp konkreta exempel från olika länder. www.ur.se/Produkter/164723-Jakten-pa-det-demokratiska-klassrummet

Jämställdhet i skolan. Ny bok från Studentlitteratur 2009. Skolan har stora möjligheter att påverka individen och med denna makt följer ett ansvar. Frågor om jämställdhet handlar om här och nu, alla dagar och all tid. Boken utreder flera grundläggande frågeställningar i grund- och gymnasieskola.

Jämställdhet. Du kan finna en del på www.skolverket.se/jamstalldhet av det som Skolverket arbetar just nu i ett regeringsuppdrag som de har fram till 2010. Tips om litteratur finns i litteraturlistorna för Skolverkets jämställdhetskurs t.ex.

Mitt ibland oss är ett nytt läromedel och ett nytt sätt att lära, där fiktion och verklighet möts genom detektivarbete på elevernas hemmaplan - sociala medier. Läromedlet består av två spel. Spelet om Omid är på svenska, medan spelet om Shameless är på engelska. Spelen representerar verklighetsnära berättelser om asyl, gömda flyktingar och fattigdom. Färdiga diskussions- och fördjupningsuppgifter finns till varje spel, allt anpassat till GY11. www.angelaget.nu/mittiblandoss

Mänskliga rättigheter Under 2008 fokuserade UR på ämnet och sände flera program som belyste mänskliga rättigheter på olika sätt. På Pedagogwebben på UR:s hemsida hittar du information om programmen, lärarhandledningar och annan inspiration och fördjupning. www6.ur.se/pedagogwebben På **Ungwebben** ser man hur de mänskliga rättigheterna har utvecklats från 1948 fram till idag. Programmet **Banderoll** ta upp hindren som ligger i vägen – främst fattigdomen.

Rasismens historia. Ny radioserie från UR som handlar om människovärde, övergrepp, förföljelse och orättvisor. Se den i UR play.

Rixdax ett dataspel med syfte att ge inblick i riksdagens arbete. Rent kunskapsspel, utformat som ett brädspel. www.rixdax.riksdagen.se

Speak Truth to Power - Mod utan gränser

Ett material som är anpassat till den svenska läroplanen, med fakta och övningar för högstadiet och gymnasiet bygger på intervjuer med människorättsaktivister från hela världen, gjorda av Kerry Kennedy – Robert F Kennedys dotter. Beställ på www.utbudet.se nov 12

Temapaket: Demokrati. Material kring migration, rättsväsende, hur demokratin fungerar och hur kan det se ut i andra länder hittar du på www.utbudet.se

Tolerera en antologi från Forum för levande historia som belyser begreppen intolerans och tolerans ur ett psykologiskt perspektiv på fokus på individen. Av psykoanalytikern Tomas Böhm och psykologerna Liria Ortiz och Fred Saboonchi. April 2012

Ungdomsparlamentet. Stockholmsungdomar debatterar och ger sina lösningar på samhällsfrågor i riksdagens andra kammare. Gymnasieungdomarna (250 ungdomar från 22 klasser) träffas och debatterar och fattar beslut om de motioner som arbetats fram inom ramen för Ungdomsparlamentet, motionerna lämnas vidare till Stockholms skolborgarråd. Ett initiativ av Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad, med syfte att ge ungdomarna en praktisk tillämpning i ett demokratiskt arbetssätt. www.stockholm.se/ungdomsparlamentet

► **Vad är en människa?** Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) har lanserat ett nytt interaktivt utbildningsmaterial som har utvecklats i samverkan med ett flertal elever och lärare: Vad är en människa? Materialet syftar till att öka kunskapen om Förintelsen. Genom vittnesmål, texter och olika frågeställningar manar det till djupare reflektion också kring vår samtid, kring personliga val, demokratis grunder och mänskliga rättigheter. (jan 2013)
http://skma.se/wpcontent/uploads/PresentationWidget.pdf?utm_source=Nyhetsbrev&utm_campaign=38ac5e6aaf-Nyhetsbrev+Oktober+2012&utm_medium=email

Valet är ditt

Lärarhandledning på www.ur.se/valet/Program-och-webb/Valet-ar-ditt/ gör dig tips hur man jobba med elever på applikationen, Ditt parti, genom att skapa partier, argumentera för sina hjärtefrågor och ragga röster på Facebook. Detta kan knytas till diskussioner om sociala medier, yttrandefrihet och retorik.

Vem bestämmer?

I UR serien utforskas demokratibegreppet. Programmen är korta och tänkta för förskolan och lågstadiet. De är drastiska och roliga, testa gärna på äldre elever! www.ur.se/play/157564

Värdegrund och inflytande. Skolverkets sida på nätet som innehåller samtal, föreläsningar och aktiva övningar. <http://www.skolverket.se/sb/d/2214>

► <http://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund>

Zenit City – Globala frågor och unga i fokus - en interaktiv berättelse om yttrandefrihet, mänskliga rättigheter och demokrati. Bygger på erfarenheter från SIDA:s utvecklingsarbete. För högstadiet och gymnasiet, med lärarhandledning.

http://www.sida.se/Global/SIDA48239sv_Zenit%5B1%5D.pdf

Etik

Temapaket Etik material som kan fungera som ingångar till olika spännande diskussioner där eleverna får undersöka sina ståndpunkter och vässa sina argument. www.utbudet.se

EU-frågor

Europaportalen.se – en webbtidning om EU och Europa ger en enkel och unik överblick kring teman som ekonomi, miljö och jämställdhet. Grundad år 2000, ägs av fackförbund och näringsliv i samarbete.

Europa huset på Regeringsgatan 65 i Stockholm är en mötesplats för EU-frågor med utställningar, information, seminarier och debatter. Skolklasser är välkomna, presentationer och diskussioner kan ordnas. Hemsida ec.europa.eu/sverige/news/topics/events/news_date_731_sv.htm

Nya perspektiv på Europa, magasin Svensk Näringsliv innehåller fakta och reportage som drygt 50 gymnasielärare inhämtade på kunskapsresor hösten 2008. Det ska fungera fristående och fördjupa läsarnas förståelse för globalisering och dess påverkan på vardagen för människor, företag och länder. Beställ på www.utbudet.se

Ung och aktiv i Europa

Ungdomsstyrelsen har gett ut en broschyr som berättar om EU-programmet Ung och aktiv i Europa, vilket innebär att det fördelas 20 miljoner kr. per år i Sverige för olika projektidéer för ungdomsaktiviteter som kan ske utanför ramen för skolan. Läs på www.ungdomsstyrelsen.se eller beställ broschyren på www.utbudet.se

På spaning efter EU – EU tema, EU bit för bit, Centrum för lättläst. www.lattlast.se/?page=697

Filmkunskap

Berättandets grammatik. En kurs i hur man berättar främst med hjälp av film. Materialet innehåller en föreläsning samt filmer som analyseras och kan arbetas med i klassrummet. Ett perfekt redskap för alla er som behöver hjälp med att arbeta med rörlig bild i klassrummet. Skolverket i samarbete med Folkets bio filmpedagogerna. Finns på Multimediasbyrå.
www.multimedia.skolverket.se/en/Tema/Mediekunskap/Berattandets-grammatik/

Dramaturgin är i fokus på Veronica Gröntes, filmpedagogen i Jönköpings län, länksamling www.dramaturgi.se Veronica Grönte håller författarkurser och har utvecklat Maketemetoden. På www.makete.se kan man hitta bra övningar och metoder för att arbeta med dramaturgi i förskolan, särskolan och grundskolan. Sidan innehåller länkar till alla möjliga bra svenska sidor om film, dramaturgi och utbildningar om detsamma. Presentation av Film i Jönköpings arbete med språkutveckling kan du se på www.suntliv.nu/AFATemplates/project.aspx?id=11929
Film och filmdramaturgi i skolan www.makete.se/index.php?

Film i klassrummet en ny sajt för skolans alla ämnen. Sajten underlättar och stimulerar användandet av datorn i undervisningen och databaserad pedagogik. Det är också en bank av resurser med strömmande film, uppdelade i ämnesområden och teman samt stort material om granskning av nyheter. Man kan också göra eget material för att lägga upp på nätet. Ett samarbete mellan www.filmpedagogerna.se och Multimediasbyrå på Skolverket. www.filmklassrummet.se

Filmantologin del 1. Svenska klassiker. Bok samt VHS-kassett med utdrag ur 30 svenska klassiker. Svenska Filminstitutet. Både del 1 och 2 kommer att göras om till en dvd produktion som ska handla om de första åren i filmhistorien + lärarmaterial. Kommer till våren 2010 och kan beställas kostnadsfritt från SFI. För information kontakta Andreas Hoffsten, andreas.hoffsten@sfi.se

Filmantologin del 2. Internationella klassiker. Bok samt två VHS-kassetter med filmutdrag. Svenska Filminstitutet. Både del 1 och 2 kommer att göras om till en dvd produktion som ska handla om de första åren i filmhistorien + lärarmaterial. Kommer till våren 2010 och kan beställas kostnadsfritt från SFI. För information kontakta Andreas Hoffsten, andreas.hoffsten@sfi.se

Filmens första år - en resa genom stumfilmen 1895-1929 är en antologi med klipp från 40 filmer från filmhistoriens första århundrade utgiven av Filminstitutet 2010. Lärarmaterial finns. Ytterligare material tillkom under våren 2010. Beställes från SFI gratis mot porto och expeditionsavgift.
www.sfi.se/sv/filmiskolan/Publikationer1/Filmens-forsta-ar/

Filmkunskap av Åsa Lundqvist. Läromedel för gymnasiet i ämnet filmkunskap, Rörlig bild, Svenska A, B och C. Bör kompletteras med filmtittande, fungerar bra som en vägvisare. Liber 2005, www.liber.se

Ljudbild eller synvilla? av Klas Dykhoff. En introduktion till ljudproblematiken i film, och en lärobok för studier i film, ljud eller media. Från gymnasiet och uppåt. Liber 2002, www.liber.se

Möt en filmare. FilmCentrum presenterar ett urval aktuella dokumentärfilmer där filmarna eller de personer filmen handlar om är med vid visningstillfället och föreläser. ■ Kontakta Linda Lindgren.

Några råd till dig som skriver långfilmsmanus av Mats Bjurholm. En liten skrift som handlar om långfilmmanuskrivande. Tio intervjuer med kändisar i filmbranschen. Film i Väst 2005, info@filmivast.se

Radiofilmskolan. 60 program i skrift och tal av och med Johan Holmberg. Om genrer, regissörer, reklamfilm med mera. Finns på www.filmomediepedagogik.se. Nu även utgiven som bok av Natur & Kultur, se **Filmskolan** under Litteratur.

Talangprogram

Årslång workshop, som startades för första gången 2008, för att utveckla och utmana särskilt intressanta unga filmare och nya projekt i Stockholms län. <http://www.filmbasen.se/sok-stod/talang> www.filmbasen.se eller www.filmstockholm.sil.se

Ung film Stockholm – Botkyrka

En dvd som innehåller 19 korta filmer regisserade av unga filmare som är bosatta och verksamma i Stockholms län. Dvd:n vill inspirera andra unga till egen filmskapande, filmerna har antingen vunnit priser på Vårrollen eller producerats med stöd av Filmbasen i Alby. Olika genrer är representerade. Pris: 250 kr. Beställning: bestallning@filmcentrum.se

Funktionshinder och hälsa

Foten på hjärtat. Dokumentärfilm (24 min) om bemötandefrågor och funktionshinder förutsättningar i samhället. Vänder sin till årskurs 8–9 och gymnasiet. Producerad av Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket), Specialpedagogiska Institutet och Rockparty i Hultsfred. Info, trailers, produktblad och studiehandledning finns på www.kunskapsmedia.se.

IT och lärande för att nå målen. Digital kompetens har betydelse för elevernas resultat. Forskning visar att IT kan hjälpa elever att nå målen. Specialpedagogiska skolmyndigheten (www.spsm.se) har gett ut en skrift som visar på möjligheter med IT för elever med funktionshinder. www.spsm.se/Om-oss/Pressrum/Pressmeddelanden/IT-som-mojlighet-i-larandet/

Med i medier. Ett samarbetsprojekt mellan UR och Handikappförbunden resulterade hösten 2006 i ett seminarium om bilden av funktionshinder i media och om vem som har rätt att berätta i media överhuvudtaget. Projektet avslutades våren 2009 och det finns en hemsida: www.medimedier.se

Specialpedagogiska institutet SIT – nedlagd.

För frågor som rör pedagogiska konsekvenser av funktionsnedsättningar. www.sit.se 2008 övergick verksamheten till Specialpedagogiska skolmyndigheten som även innefattar Specialskolmyndighetens SPM och Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd SISUS tidigare verksamhet.

► **Specialpedagogiska skolmyndighetens** webbplats www.spsm.se För 2013 – nyhet – webbplatsen är nu förnyad och indelad i fyra huvudrubriker. Där hittar du råd och stöd när det gäller elever med läs- och skrivsvårigheter, alternativa verktyg och avpassade läromedel.

Strutsens vingar – en ungdomsantologi. SISUS och Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket) har sammanställt detta inspirationsmaterial, som innehåller en folder, en studiehandledning samt länk-, litteratur- och filmtips. Cd-rom ingår. Se <http://www.handisam.se/upload/Handisams%20filer/Rapporter/SISUS%20Strutsens%20v%2006.pdf>

Ylva och draken. Lärarhandledning kring en film och en interaktiv teaterföreställning med Tage Granit. Filmen *Ylva och draken* handlar om anorexi. Lärarhandledningen är producerad av FilmCentrum och Tage Granit med stöd från Socialstyrelsen och SFI.
<http://riks.filmcentrum.se/filmkatalogen/sok/?q=yuva+och+draken>

Genusfrågor

Allt är möjligt. Ett mediekritiskt nätverk, bildad 1992, som vill motverka de stereotypa skildringarna av kvinnor och män i medierna samt stimulera ett mediekritiskt tänkande. www.alltmojligt.se eller www.verkligtviktigt.se

Att arbeta med genusfrågor utifrån en filmupplevelse. En lista från Filminstitutet som innehåller tips på ett 30-tal filmer som kan knytas till frågor om kön och identitet, makt, sexualitet och frigörelse. Kan laddas ned som pdf-fil (9 sidor) på www.sfi.se/skolbio (under rubriken Beställ/ladda ner material). Sammanställd av Daniel Lundquist.

Att arbeta med jämställdhet utifrån en filmupplevelse. Ett paket som består av en filmhandledning till *Hip hip hora*, ett bildspel med filmklipp samt en liten instruktionsfilm. Finns på www.skolverket.se/jamstalldhet, där man även hittar tips på andra aktiviteter.

Att göra som man brukar – om beslutsprocesser i filmbranschen av Eva Mark, fil.dr i teoretisk filosofi vid Göteborgs universitet. En skrift från svenska WIFT (Women in Film and Television). Beställs på www.wift.se.

Att våga hoppa jämfota – en rapport från ett jämställdhetspedagogiskt projekt, 2004. Beställs via mail@GRutbildning.to eller order@jamombud.se.

Du bestämmer – ett nationellt utbildningsprogram med fokus på jämställdhet, med syfte att inspirera och stödja skolornas arbete för en jämställd skola. Materialet och verktygslådan, besök på skolorna med värderingsövningar samt en mentor för ett långsiktigt arbete ingick i konceptet. Projektet är nu avslutat. Finansierades av Arvsfonden. www.dubestammer.se

Flickor, pojkar och pedagoger av Kajsa Wahlström (bok), UR 2003.

Först såg vi en film... Material utgivet av Svenska Filminstitutet och Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket). Består av en bok och en dvd som bygger på erfarenheter från skolor och kommuner som arbetar med jämställdhet och medier utifrån bland annat filmerna *Hip hip hora*, *Bara Bea*, *Fjorton suger*, *Sandor slash Ida* och *Tur & retur*. För årskurs 6–9. Pris 185 kr. Beställs på skolbio@sfi.se

Genus - ny interaktiv kurs, fortbildning på internet för lärare. Utgångspunkten för materialet är filmen *Hata Göteborg* (när manlighet är som sämst.). www.kursarkiv.se På denna sajt hittar du fortbildning som bygger på ny interaktiv teknik. Kursen är internetbaserad och är en kombination av ny teknik och beprövad erfarenhet. Fortbildning på nytt sätt!

Genusmaskineriet av Karin Kjellberg. Om tänkandet kring kön, med tips till praktiska övningar. Ingår i UR:s genusprojekt tillsammans med en tv-serie i sex delar, *Genusmaskineriet* (120 min). UR 2004, www.ur.se/genus

Genusmaskineriet - om tänkandet kring kön. En bok av Karin Kjellberg, UR 2004.

Hela livet – 50 år med sex- och samlevnadsundervisning. En jubileumsskrift utgiven medanledning av att denna undervisning fyllde femtio år 2005. Det är en antologi där olika skribenter ger sina perspektiv på dåtidens och dagens undervisning i ämnet. www.skolverket.se/publikationer eller <http://www.skolverket.se/sb/d/2265>

Hur svårt kan det vara? Filmbranschen, jämställdheten och demokratin ställer ett antal frågor om jämställdheten i filmbranschen till regissörer, filmarbetare, filmkonsulenter och andra berörda. Boken är ett samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Filmkonst och är ett specialnummer av

tidskriften Filmkonst som ges ut av Göteborg Film Festival. www.filmfestival.org eller skriv till filmkonst@filmfestival.org

JämOs handbok mot könsmobbing i skolan, 2000. Laddas ner på <http://www.jamombud.se/docs/JamOsskolhandbokA4format220sidor7FA.pdf>

Jämställdhet. Kön-makt-media-reklam. Dvd med nytt material om jämställdhet hämtat från flera myndigheter och aktörer. Innehåller tips på litteratur, filmer och interaktiva applikationer som kan användas både i kompetensutveckling och i klassrummet. <http://www.multimedia.skolverket.se/data/object/5326/532688.pdf>

Killar. En utställning om hur det är att vara kille mellan 14 och 20 år idag. Intervjuer, foto och film. <http://www.killar.org/utstallning.php>

Malmö stads genussatsning: Kortfilmer, dokumentärfilmer, spelfilmer. En del till utlån på DVD, en del tillgängliga direkt i skolans dator - som strömmande media via SELMA. En samling 18 stycken nyinköpta filmer som alla kan användas i arbete med genus. Se listan här: http://www.malmo.se/download/18.3101c0911206abdf073800010410/genusfilm_a3folder_screen+2.pdf

NORMal, eller? Skrift som är vägledning, ledarmaterial för att sätta killar i rörelse. Författarna berättar om hur de arbetat med projektet vars syfte var att öka killars medvetenhet om det normsystem som omger föreställningar kring homofobi, kön och makt". Det innebär att utveckla arbetet med killgrupperna utifrån ett tydligt genusperspektiv. Erbjuder även utbildningar för att arbeta med temat kön, makt och genus i pojkgupper. Röda Korset, Sensus och Länsstyrelsen i Västerbottens län. http://www.rfsu.se/normal_eller_vagledning_ledarmaterial_for_att_satta_killar_i_rorelse%281%29.a.sp

Någonstans går gränsen. En lärarhandledning om kön, sexualitet och normer i unga människors liv av Gunilla Edemo & Joakim Rindå. RFSL Stockholm, www.levandehistoria.se/files/Nagonstans-inlaga_small.pdf

Pittbullpojarna. En film av Lennart Svensson och Ann Zacharias. All information och filmens egen hemsida hittar du på hemsidan för Män för jämställdhet (www.mfj.se), ett manligt nätverk som verkar för ett jämställt samhälle, för mänskliga förväntningar på pojkar och män, och mot mäns våld och övergrepp.

Sexuella trakasserier i ungdomsmiljöer. Film (20 min) och handledning från 2000. Kan visas i elevgrupper från och med högstadiet, på ungdomsgårdar och liknande. Ett diskussionsunderlag om könsmobbing och sexuella trakasserier i skolan samt inom idrotten och annan fritidsverksamhet som riktar sig till ungdomarna själva. Beställs via www.fritzes.se

Tyst i klassen? En del i ett utbildningsverktyg som vill medverka till en skola där alla respekteras oavsett sexuell läggning. Boken fokuserar på pedagogrollen. Innehåller material kring värdegrunder och sexuell läggning, heteronormativitet, förskolan och metodinspiration. www.skolverket.se/publikationer?id=1967 eller direkt http://www.skolverket.se/content/1/c6/01/25/49/tyst_i_klassen.pdf

Ungdomar och genusnormer på skolans arena av doktoranderna i socialantropologi Eva Lundgren och Renita Sörensdotter, som presenterar sin forskning vars huvudtema är ungdomars förhållningssätt till sexualitet, kön och kropp. Beställs från Dalarnas forskningsråd, www.dfr.se eller direkt http://www.dfr.se/Rapport.asp?sokval=en_pub&id=401

Vad finns under ytan? Dvd som kompletterar böckerna *Tyst i klassen?* och *Liv i lärarrummet*, och som fokuserar på ämnesområdet sexuell läggning utifrån skolans pedagogiska uppdrag. Innehåller filmscener, lagtexter, ordlista och en instruktion till en storyline om ämnesområdet. www.skolverket.se/publikationer?id=2090 eller direkt <http://www.skolverket.se/sb/d/2239/a/12549>

Var fick du luft ifrån? – om härskartekniker i ungdomars vardag. VHS-film (28 min) som beställs via www.fritzes.se Läs mer på www.rfsu.se/var_fick_du_luft_fran_.asp Utbildning i samband med filmen erbjuds av Karin Kjellberg, info@astriddialogen.com, och Katarina Olsson, katarina.olsson@scenkraft.nu.

Våga bryta mönstret – uppsatser kring ett jämställdhetsprojekt av Eva Gannerud (red), Göteborgs universitet, institutionen för pedagogik och didaktik. IPD-rapport nr 2003:09 (2004). Beställs direkt från universitetet. En filmad projektdokumentation (20 min) kan beställas via mail@GRutbildning.to

Andra lämpliga länkar:

Projektet Flicka:

http://www2.ungdomsstyrelsen.se/butiksadmin/showDoc/4028e595133ee44601133f0f81cf0005/Projekt_Flicka.pdf

www.elektra.nu

www.foff.se (forum för feministiska föräldrar)

www.jamstallidskola.se

www.rfsu.se/skolsajt

Globala frågor

Food Force, ett av de första humanitära datorspelen, vänder sig till ungdomar 8-13 år. Syftet är att undervisa om svält och om hur FN arbetar. Extramaterial och lärarhandledningar. Kan laddas ner från nätet och det går att fritt distribuera spelet. Finns på norska och finska, svensk version på gång. www.food-force.com

PeaceMaker – ett nytt simuleringsspel som behandlar den komplicerade situationen i Mellanöstern. Målet är att uppnå ett fredsavtal. Upphovsmännen är studenter i Pennsylvania. Kan laddas ner från nätet för 20 dollar, men man kan också testa en demoversion. www.peacemakergame.com

Finding Sasja. Ett gratis dataspel på nätet om människohandel. Kan spelas hemma eller i skolan, läromaterial finns. Ecpat. www.findingsasja.se

Global Conflict Palestine, ett spel både för skolan och den kommersiella marknaden. I spelet måste man, som journalist, skriva artiklar om Israel-Palestinakonflikten, skaffa kunskap och hitta källor. www.globalconflicts.eu

Global Conflicts: Nio spel om världskonflikter

Danska produktionsbolaget Serious Games har gett ut nio spel om världskonflikter som är ett bra komplement i undervisningen och ger eleverna en chans att fördjupa sig i konflikter som sker i världen idag. Spelen kostar runt 500 kr för en klassuppsättning per spel. Läs mer på www.globalconflicts.eu

Trafficking - Exit, dvd - Sida

Varje år exploateras minst 500 000 kvinnor och barn i Europa, de flesta sexuellt. De utnyttjas, säljs och misshandlas både fysiskt och psykiskt. Filmen är producerad av MTV och innehåller ett antal kortfilmer. Den kan med fördel användas som ingång till diskussioner om vad trafficking är, hur vi ska känna igen fenomenet och vad det innebär för de drabbade. Filmen är textad på svenska. Beställ på www.utbudet.se

HIV / AIDS : Transit, dvd - Sida

Transit handlar om hur unga människor runtom i världen drabbas av hiv/aids. Huvudsyftet med filmen är stimulera diskussion och öka kunskapen hos ungdomar om hur man kan skydda sig mot hiv/aids. Filmen vill också utmana fördomar om sjukdomen. Filmen är producerad av MTV. Engelsk text. Målgrupp är framförallt gymnasiet. Ca 90 minuter. Beställ på www.utbudet.se

I samtal om film är vi förunderligt lika. Filmpedagogik i Vietnam. Svenska Filminstitutet har bedrivit ett flerårigt projekt kring film i skolan i samarbete med det vietnamesiska filminstitutet. Läs en fyrsidig artikel på www.sfi.se/sv/filmiskolan/Nyhetslista/Film-forenar-Vietnam-och-Sverige/

Mänskliga rättigheter 2008 fokuserade UR på ämnet och sände flera program som belyste mänskliga rättigheter på olika sätt. På Pedagogwebben på UR:s hemsida hittar du information om programmen, lärarhandledningar och annan inspiration och fördjupning. www6.ur.se/pedagogwebben På **Ungwebben** ser man hur de mänskliga rättigheterna har utvecklats från 1948 fram till idag. Programmet **Banderoll** ta upp hindren som ligger i vägen – främst fattigdomen.

Historia

Arbetarrörelsen och bildmedierna av Mats Jönsson (red), filmvetare från Lunds universitet. I boken diskuteras hur arbetarrörelsen såg på den svenska mediemoderniteten och hur man aktivt förhöll sig till den. Redan i mitten av 30-talet började man producera arbetarfilm för att skapa en motoffentlighet till Hollywoodfilmen. Historiska media, www.historiskamedia.se

Framtidens historia. Ämnesdidaktiska utmaningar för en ny historieundervisning av Magnus Hermansson Adler. En historieundervisning som tar sin utgångspunkt i elevernas föreställnings- och livsvärld, hur kan den gestalta sig? Elevaktiva arbetssätt får här en grundlig teoretisk genomgång varvad med praktiska exempel. Liber.

Hemliga svenska rum - en annorlunda historieundervisning

En dvd från Statens fastighetsverk presenterar svensk historia på femton minuter. I tolv TV-avsnitt besöker man hemliga rum i slott, borgar, fyror, teatrar och övergivna militäranläggningar – alla en del av Sveriges nationella historia. Beställes på www.utbudet.se

Historien är nu. En introduktion till historiedidaktiken. Klas Karlsson och Ulf Zander. Historiedidaktiken rör frågor om historieförmedling och om den historiska dimensionens plats i samhället. Hur produceras, förmedlas och konsumeras historia i samhället? Studentlitteratur.

Historypin. Enkelt och roligt sätt att samverka kring bilder och historier. Nutid, dåtid, släkthistoria, platser man besökt, allt har en historia. Med den fria webbtjänsten Historypin är det enkelt att ladda upp bilder och berätta en historia och "nåla fast" den på en digital karta. Sedan kan man vandra fram och tillbaka i tid och mellan platser. Exempel och projektbeskrivningar från användning i undervisningen finns på www.historypin.com

Källor och källkritik Christer Öhman. Källkritik är viktigare än någonsin. Därför behövs det en bredvidläsningsbok som går på djupet och som ger konkreta historiska exempel. Natur och Kultur.

När Sverige blev rikt – en dvd

I tre delar får vi följa Sveriges utveckling från 1800-talets fattiga jordbruksland, med stora skaror utvandrare, över snilleuppfinnarna och de industriella succéerna fram till 1970-talet. Serien består av tre 45-minutersprogram och är tänkt att fungera som inspirationsmaterial på lektionerna i samhällsorientering och historia i högstadiet och gymnasiet. Beställ via www.utbudet.se

► Resan tillbaka – en färd till Vikingatiden

Dvd, lärarhandledning och bilderbok för skolungdomar. En guidad tur genom en vikingaby, dramatiserad programserie med pedagogiska inslag. 5 avsnitt à 20 min. Produktion: Artworks, info@artworks.nu webb: www.artworks.nu (2013)

Stockholmskällan. En plats på nätet för alla som söker kunskap om Stockholms historia, anpassad för högstadiet och gymnasiet. Det finns lärarhandledningar och exempel på hur det historiska materialet kan användas i undervisningen. www.stockholmskallan.se

Tyskland talar – Hitlers svenska radiostation av Niclas Sennerteg, journalist och historiker. Under andra världskriget var nazistisk propaganda vanlig i Sverige. Hur påverkade det människors uppfattning om kriget? En intressant och noggrant dokumenterad bok som kartlägger den tyska radiosändaren Königsbergs verksamhet. Historiska media, www.historiskamedia.se

Fler tips om historiematerial hittar du framför allt i kapitlet Litteratur.

Internet

Aktuell forskning om mediepåverkan på barn och unga

www.medieradet.se/Kunskapsbanken/mediepaverkan/Forskartraff-pa-Medieradet

Att förstå lärgemenskaper och mötesplatser på nätet av Ove Jobring och Urban Carlén. En läsvärd bok för förståelsen av nyttan av lärgemenskaperna på nätet. IT-universitetet i Göteborg, forskningsgruppen Online Learning Communities (OLC), Studentlitteratur 2005.

Barn och internet

En sajt startad av några föräldrar som vill hjälpa andra att förstå internet. Informativ och inspirerande webbportal och upplysningsplats för alla. www.barnochinternet.se

► **Barn och ungas liv på nätet!** En lärarhandledning som vill väcka tankar kring hur olika medieformer fungerar och vilken roll man själv har som konsument/producent av innehåll. Den ger tips på kortfilmer och annat material som kan göras i anslutning till Ung utan pungs pjäs "<3 mig.nu". Lärarhandledning är gratis (<http://www.statensmedierad.se/Publikationer/Produkter/Barns-och-ungas-liv-pa--nattet/>) medan teaterföreställningen kan beställas på Ung utan pungs hemsida. (mars 2013)

Barn om Internet, IT och mobiltelefoner. BRIS studie om vad barn berättar. www.bris.se (se Om Bris-Material-Rapporter)

Bloggen möter undervisningen. Liza Greczanik. En inspirationsbok som vill locka lärare och elever till bloggofären. www.nok.se

► **Bloggskolan.** <http://www.youtube.com/watch?v=q0RRsr-a64E&feature=youtu.be>

Bridging the Distance. Elza Dunkels avhandling visar att barn klarar sig bra på nätet. Bygger på intervjuer med 100 barn i åk 6. Bilden som kommer fram skiljer sig en hel del från mediernas som rapporterar med negativa förtecken. www.nok.se (se nedan en populärversion "Vad gör unga på nätet?")

Checklista för källkritik – viktigt om man vill vara en medveten mediekonsument:

<http://medieradet.se/Kunskapsbanken/Mediekunskap/Tips-pa-kallkritik/>

Checklista för möteplatser på nätet. Vilka webbplatser är lämpliga för barn? Medierådet har sammanställt några punkter som är bra att utgå ifrån vid bedömningen. www.medieradet.se

Det unga internet är namnet på en EU-finansierad kampanj som syftar till att göra barn och unga medvetna om hur de kan uppföra sig säkert på nätet. Medierådet och Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket) har i samband med kampanjen tagit fram en verktygslåda för säkrare internetanvändning, med ett rikt innehåll. Här finns fakta och diskussionsunderlag för dig som vill arbeta med internet, etik och källkritik från förskolan till gymnasiet. Här finns även lärarhandledningar, praktiska övningar, lathundar samt underlag för föräldramöten. Verktygslådan används vid seminarier i projektet, men materialet går även att beställa eller ladda ned från <http://medieradet.se/Om-Medieradet/Det-unga-internet/>

Digitala lärresurser – möjligheter och utmaningar för skolan. Digitala lärresurser ökar möjligheterna att variera undervisningen. Med den här boken får du veta mer om de nya typer av digitala läromedel som nu finns tillgängliga. itforpedagoger.skolverket.se/teman/digitala_larresurser

Digitalis filosoferar. Filosofi för den digitala revolutionen. Här finns tankar och idéer om livet – förr, idag och i framtiden. Nätverket SIP, Interaktive Institutet och Reaktor Sydost har tillsammans tagit fram denna bok som kan användas som underlag för diskussioner om Internet, vänskap, mobbing, skolan, familjen, kunskap, spel, fildelning och identitet. www.digitalisfilosoferar.se

► **Digitalt källskydd – en introduktion** Hur skyddar man sin identitet på nätet? Många är inte medvetna om hur lätt det är för andra att komma över känslig information. I samarbete med

Journalistförbundet har stiftelsen.SE släppt en kostnadsfri handbok om digitalt källskydd: Digitalt källskydd – En introduktion. Guiden är full av fallstudier, lösningar och konkreta tips på hur journalister och andra som hanterar känslig information kan värna anonymiteten. Det finns också bra tips på hur den som har känslig information att dela kan skydda sig själv. www.iis.se/lar-dig-mer/guider/#guide-62982

Effektivare informationssökning på webben. Jonas Fransson. Om konsten att söka information, kunna se skillnaden mellan sökmotorer och metasöktjänster, utvärdering och källkritik mm. Mer information på www.adlibris.com/se/product.aspx?isbn=9197710903

Elektronisk mobbing. En film (19 min) som lär oss att undvika och förebygga elektronisk mobbing som många utsätts för. Producerad av Färingsö Film och Kunskapsmedia AB. Info, trailers, produktblad och studiehandledning hittar du på www.kunskapsmedia.se

Eleven online. Svenskläraren Liza Greczanik tar i sin andra bok, *Eleven online*, bland annat upp frågor kring förhållningssätt och säkerhet när man använder internet i undervisningen. Konkreta tips och övningar i netikett. Finns i digital form på www.nok.se

Ett schysstare internet (ny upplaga) utgiven av Filmfolket och Teaterförbundet. Vad handlar nätpiratfrågan om? Vad är idén bakom upphovsrätten? Fakta och diskussionsunderlag. Kan beställas via www.utbudet.com

Expert på medier – digital kompetens i LGR 11 (som gäller från 1 juli 2011)
Ny handbok ska göra elever till medieexperter. Med utgångspunkt i den nya läroplanen finns här förslag på hur lärare kan använda medier i undervisningen – och samtidigt stärka elevernas digitala kompetens. Kan laddas ner från Statens medieråds hemsida:
<http://www.statensmedierad.se/Publikationer/Produkter/Handbok-till-medieundervisning-Lgr-11/>

Faror på nätet. 2 program à 20 min: *Sexiga bilder & grooming* och *Spelberoende*. Från 13 år, för skolbruk. Program och studiehandledning finns på www.kunskapsmedia.se

Filmforum. Här finns filmer som tagits fram av Medierådet och som kan användas i undervisning och diskussioner med unga kring Internet. Finns även på Medierådets kanal på You Tube www.youtube.com

Finns din bild på webben? Webbplats från Datainspektionen, där några ungdomar berättar om hur de råkat illa ut på nätet. Här finns också vanliga frågor och tips på hur man ska reagera när man blivit kränkt på nätet. www2.datainspektionen.se/ungdom/index

► **Fråga forskarna: Unga online.** Forskarna Elza Dunkels och Marcin de Kaminski står bakom en webbtjänst dit skolpersonal, föräldrar och andra kan vända sig med frågor. Frågorna besvaras ur olika aspekter utifrån vetenskapliga perspektiv. Sajten går att nå via Cybernormer, Kulturer.net och Netnanny, där kan du ställa frågor som sedan presenteras i form av en databas på respektive sida, via Facebook samt Twitter. Förhoppningen är att frågelådan med tiden ska inkludera fler nätforskare och sammantaget generera en gedigen kunskapsdatabas. (april 2013)

Google Instant. Ett ny förbättrad sök lanserades i september 2010. Den föreslår inte bara möjliga sökord utan gissningar baserade på inlärning av dina beteenden, sökresultat kommer inom någon sekund, det räcker med en del av ordet. Hela resultatsidan byts ut löpande efter hand som man skriver sin sökning...

Handbok för föräldrar. Lär dig vad ditt barn gör på Internet. Per Hellqvist. Lär dig vad ditt barn egentligen gör och kan råka ut för på internet. Skriften hjälper dig att bli bättre rustad inför problem och möjligheter som finns på den virtuella mötesplatsen. Utgiven 2007 av .se (Stiftelsen för Internetinfrastruktur, www.iis.se)

Hur man skriver för webben av Erik Geijer är en skrift om konsten att formulera sig och presentera information på nätet. Erik, som åker landet runt och håller lärarseminarier inom projektet Webbstjärnan 09, delar frikostigt med sig av tips och trix. Det är inte samma sak att skriva i tidning som för webben, hävdar Erik. Ladda ner skriften från www.webbstjärnan.se

► **Internetkunskap.** Frågor och tips om allt som har med sociala medier att göra: www.internetkunskap.se

Internettips till unga. Lathund med internettips till barn och ungdomar som ännu inte kommit in i tonåren. Lathunden tar upp frågor om hur man bör bete sig på Internet och hur man kan surfa säkrare. www.mediaradet.se (under rubriken Tips & verktyg).

IT för alla. Eva Ansell. En bok för alla som vill lära sig hantera datorn på ett bra sätt. Man kan lära sig Windows, hur man surfar på internet, hur man importerar och skriver ut foton och några viktiga saker när det gäller datorns säkerhet. Utgiven av: Docento mars 2012.

IT-paketet. Material om IT-frågor. Alltifrån hur kan man använda datorer i undervisningen, vilka lagar som gäller kring fildelning till vad man skriver på chatten. Använd detta material som diskussionsunderlag till juridiska och etiska frågor kring hur vi använder internet. Beställes från IFPI eller www.utbudet.com

Jonas Webresurs. Upphovsmannen Jonas Ahlbergs hemsida erbjuder hjälp och kurser i det mesta vad gäller programvara på datorn. Ett bra komplement till PIM. www.jonasweb.nu

Koll på porr. Hur bekanta är pojkar och flickor med porr, och hur förhåller de sig till den? Statistik och fakta blandas med fördjupande och resonerande texter. Rapporten kan hämtas som pdf-fil på www.medieradet.se.

Kvasir Junior Den norska sökmotorn Kvasir som ägs av Eniro lanserar en sökmotor för barn i Norge - Kvasir Junior. Sökmotorn ger barn ett begränsat och kvalitetssäkrat sökresultat för barn i åldrarna 6 till 12 år.

Källkritik – genomsåda mera. En sajt på UR hemsida som hjälper dig att genomsåda mediebruset. Exempel på PR-trick, fejkade bilder och delningshysterier. Hur ser man igenom vad som är sant, falskt eller mitt emellan bland censur, vinklade bilder och rena blåsningar? <http://www.ur.se/Tema/Kallkritik-genomskada-mediebruset>

Mod - en tidning om grooming. Hur ska man ta upp kampen mot de hot som ungdomarna utsätts för på nätet? I tidningen finns det råd och tips om hur eleverna kan få en säker internetanvändning. Beställes på www.utbudet.se

Multimedia och webbsidor. En onlinetjänst, www.thinkquest.org, inriktad på att deltagarna ska använda sig av multimedia och skapa webbsidor där de visar vad de samarbetar kring. ThinkQuest ordnar en årlig tävling där det vinnande laget får komma till San Francisco för prisutdelning.

Mötesplatser på nätet är bra för ungas utveckling hävdar en forskare i Journal of Adolescent Research. Det är bra för en global och kulturell medvetenhet och de tränar förmågan att argumentera, ta beslut och tänka kritiskt. www.mediaradet.se

Nosa på nätet. En lärarhandledning till boken *Superundersökarna*, som syftar till att lägga grunden för ett nyfiket och kritiskt förhållningssätt till internet. Ger förslag på samtal, lekar och aktiviteter, och även uppdrag som föräldrar och barn kan arbeta tillsammans med hemma. Användbar även för den som arbetar med förskolebarn eller elever i grundskolans tidiga år. www.kollakallan.skolverket.se/kallkritik/lektionsmaterial/nosa_pa_natet

Nätmobbing. Skolverkets sida om nätmobbing. Här finns aktuella artiklar, stödmaterial, tips och råd samt länkar till organisationer som arbetar mot mobbing.
<http://kollakallan.skolverket.se/saker/natmobbing/>

Nätmobbing – en länksamling med webbresurser kring ämnet. Av Johan Kohlin, IT-pedagog i Jönköping. www.innovativtllarande.se/ikt/static/natmobbing.html

Nätmobbing. Kortfilm. På Safer Internet Day 2009 lanserade Medierådet en kortfilm för 12-17-åringar. www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Mediekunskap/SID09film/

Nätvandra! En instruktion i samtal med unga online

En metodbok i nätvandring skriven av Motala kommun och Fryshusets Nätvandrare. Boken beskriver hur personer som arbetar professionellt med ungdomar i Sverige kan integrera internet i arbetet, hur nätets möjligheter kan användas och vad bör man tänka på.

<http://www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Natvandra-En-instruktion-i-samtal-med-unga-online-/>

Safer Children in a Digital World. A Summery for Children and Young People. Tanya Byron, en brittisk psykolog, har skrivit en rapport om barns säkerhet på nätet och medievåldets effekt på barn och unga. Alla har ett ansvar att skydda barn på nätet. Läs mer och ladda ner från den brittiska regeringens hemsida: www.dfes.gov.uk

Schysst på nätet är en handbok om mobbing på nätet. Boken vänder sig till lärare och andra som möter barn och unga. Hur förhindrar man e-mobbing och hur pratar man om det med sina elever? Framtagen av organisationen Friends.

www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Handbok-om-e-mobbing

Ses offline? Ungdomsstyrelsen har gett ut metodmaterial för dig som arbetar på högstadiet, gymnasiet, eller ungdomar i olika sammanhang. Materialet ger kunskap och inbjuder till samtal och diskussioner med unga om integritet, gränssättning, sex och relationer via internet. I metodmaterialet ingår fem kortfilmer på dvd. 2010. Beställ via www.utbudet.se

Spela dator – guide för dig med datorspelande barn”. Lotta Nylander. DN Förlag.

Spel, lek och lär är en ny kategori i Myndigheten för skolutvecklings (nu Skolverkets) ”Länkskafferiet” (länkskafferiet.skolverket.se). Här finns länkar till massor av lärorika internetspel för elever.

Surfa lugnt. En samordnande nätverksorganisation för att höja vuxnas kunskaper om barn och ungas vardag på internet. Bakom står flera svenska myndigheter, företag och ideella organisationer Finansieras av regeringen, Medierådet bistår med kunskap och material. Finns sen 2005.

Svenskarna och Internet. Olle Findahl. Den årliga rapporten som kartlägger Internetanvändningen hos den svenska befolkningen. Publiceras av World Internet Institute i samarbete med .se – Stiftelsen för Internetinfrastruktur. 2007.

Såld på nätet – priset du betalar för gratis

En nyutkommen bok av Fredrik Alverén svarar på frågan hur kan egentligen gratis vara gratis på nätet. Vi lämnar efter oss digitala spår och den miljardindustri som tar hand om det använder informationen i affärssyfte. Det handlar om Facebook, Google och Twitter, men också nyhets sajter, flygbolag och shoppingsidor. Orfront förlag. Bokens hemsida www.saldpanatet.se (nov.12)

Säker på nätet? – en handbok för föräldrar och andra vuxna. Ewa Thorslund. Det handlar om att förstå Internets och den nya teknikens positiva möjligheter och samtidigt kunna skydda barn och ungdomar från onödiga risker. Bonnier Carlséns förlag i samarbete med Medierådet, Rikskriminalpolisen, BRIS och Friends. www.bonniecarslen.se

The Future of the Internet and how to stop it – en bok av Jonathan Zittrain, Yale University, analyserar de hot som internets utveckling står inför. Fram tills nu har utvecklingen varit positiv tack vare en serie av mycket lyckosamma parallella utvecklingar och samarbete mellan en rad olika

aktörer, men nu finns det flera hot både från parasiterande minoriteter och överreglering. Kan laddas ner i sin helhet på www.futureoftheinternet.org

Tio tips till föräldrar om Internet. En uppdaterad broschyr som ger konkreta tips till föräldrar som vill veta mer om hur de kan hantera sina barns internetvanor. www.medieradet.se (under rubriken Tips & verktyg).

Unga nätkulturer. KK stiftelsens skrift handlar om vad ungas nätanvändande betyder och kommer att betyda för samhället och för ungas sätt att tänka, lära och agera. Av Stig Roland Rask. www.medieradet.se Kan laddas ner som pdf på www.kks.se

Unga och internet

En pilotstudie om ungas internetanvändning publicerades nyligen av World Internet Institute. Det visar att nästan alla barn har tillgång till internet och att nätet främst används för att hålla kontakt med kompisar: www.wii.se Och dessutom visar en stor amerikansk studie av ungas medievanor att unga skaffar sig värdefulla kunskaper i teknik och mediekunskap genom att vara på sociala nätverkssidor. www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Sociala-natverkssajter-bra-for-unga/ Medierådet har samarbetat med Tidskriften Elevhälsa inför temanumret om ungas användning av internet, mobiltelefoner och dataspel. Ladda ner skriften från: <http://medieradet.se/Bestall--Ladda-ned/Produkter/Elevhalsa-nummer-12008/>

Ungar & Medier 2008 är Medierådets tredje studie där 2000 barn och unga 9-16 år samt 2000 föräldrar tillfrågats om ungas medievardag. www.medieradet.se/upload/Rapporter_pdf/Ungar_&_Medier_2008.pdf

Ungas integritet på nätet samt diskussionsunderlaget **Vuxenvärlden – hallå!** .SE:s tipsar i sin guide om hur man som vuxen kan stödja unga i deras utveckling till mogna nätanvändare som värnar om både sin egen och andras integritet. www.iis.se/docs/UngasIntegritet_webb.pdf

Ungdomar, musik och internet. IFPI:s folder om fildelning och illegal nedladdning. Den beskriver vad fildelning är och dess risker, förklarar också hur olika program kan registrera alla tangenttryckningar, dela ut personlig information samt smitta datorn med virus. För högstadiet och uppåt. Beställ på www.utbudet.com

Ungdomar och integritet 2011

För fjärde gången ger Datainspektionen ut en undersökning av ungdomars inställning till integritet i allmänhet och integritet på internet i synnerhet. <http://www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Ungdomar-och-integritet-2011/>

Ungdomars användning av nya medier Ung kommunikation är en liten men faktsäckad skrift från Växjö universitet, av Martin Danielsson och Lennart Axelsson. Finns att hämta på www.vxu.se/forskning eller www.ungkommunikation.se

Vad gör dina elever på Internet? en webbkurs som Pedagogwebben på UR har tagit fram. Kursen innehåller sju kapitel och i varje del finns det en fördjupande text och diskussionsfrågor. Till vissa kapitel hör också webb-tv. www.ur.se/pedagog/pedagogmejllet/Pedagogmejl-nr-3-299

Vad gör unga på nätet? är en populärversion av "Bringing the distance – Children´s Strategies on the Internet", en doktorsavhandling av Elza Dunkels, lektor i pedagogiskt arbete. Här beskrivs hur unga resonerar kring möjliga risker på nätet och hur såväl unga som vuxna kan hantera dem. <http://www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Internet-ger-barn-makt/>

Vimeo. Vimeo har lanserat en ny tjänst för kreatörer och företag Vimeo on Demand (vimeo.com). Vem som helst kan sälja sina filmer och själv få ca 90% av intäkterna. Man måste vara Vimeo PRO-medlem. Filmen går att se sen i alla plattformar. Se hur det funkar: (maj 2013) http://vimeo.com/creatorservices?utm_source=Filmbasens+nyhetsbrev&utm_campaign=832531bc05-Filmbasen4_12_2012&utm_medium=email&utm_term=0_193ecd2e9c-832531bc05-284964505

Webben i undervisningen av Patricia Diaz, vänder sig till lärare som vill utveckla undervisningen med It. Det är en introduktion till undervisning i takt med digitalisering, pedagogisk forskning och de nya kurs- och ämnesplanerna. Boken innehåller även en genomgång av digitala verktyg och sociala medier och hur de kan användas på högstadiet och gymnasiet. Till boken hör också en webb med filmer. www.studentlitteratur.se (nov 2012)

Webbkurs för lärare om ungas liv på nätet. Om du är pedagog och vill förbättra dina kunskaper kring Internets betydelse i ungdomars vardag se www.mediaradet.se

Yttrandefriheten på nätet. En publikation i serien utgiven 2008 av .se Internetguider. Anders R Olsson. Guiden vill reda ut hur mycket yttrandefrihet råder på Internet och vilka oklarheter som hindrar människor att sprida ut sin information. Gäller grundlagen för Internet? www.iis.se

Journalistik

DN Skola. En ny socialläroplattform för elever och lärare i högstadiet och gymnasiet där elever kan publicera artiklar, inspireras och lära av varandra. www.DNskola.se

Tidning på webben. En webbtjänst som gör en tidning på webben av material som du laddar upp. Utan kostnad. www.calameo.com

Tidning i skolan. Guider kring skoltidningar. Hur man planerar och organiserar arbetet med en tidning. Hur man tänker i text och i bild – att skriva och redigera text, att skapa foton och andra bilder. www.diu.se/netdays

Tidningen i skolan. Handfasta råd till dig som ska dra igång en skoltidning med eleverna! Vad ska man tänka på innan? Hur fördelar vi arbetet? Vilka slags texter finns det och hur arbetar vi fram det? Samspelet mellan text, bild, layout och annonser. www.tidningeniskolan.se

Tidningsfabriken. Ett enkelt och roligt webbverktyg som skolor och klasser kan använda sig av för att göra egna tidningar på webben. Det kostar inget, det är bara registrera sig och sätta igång. www.edu.fi/svenska/tidningsfabriken/

Yopa. Webbplats för ungdomar i åldrarna 15-20 år som är nyfikna på journalistik och dagstidningar och som tycker om att skriva och fotografera. www.yopa.se För närvarande nedsläckt, fakta kring dagstidningar hittar du på www.tidningeniskolan.se under TiS Elev.

Bakom rubrikerna – Expressen och Dagens Nyheters mediacentrum är öppet för skolor. Boka besök, gå på seminarier, träffa medieguider och beställ information. www.bakomrubrikerna.se

Klimat och miljö

ArenaNorden

Här sker en daglig bevakning av klimatfrågan. ArenaNorden vill vidga den svenska debatten genom att bevaka och kommentera det som sker kring klimatfrågan i de nordiska länderna och i det nordiska samarbetet. Här finns även material och information om studiecirklar, möjligheter till att prenumerera på ett nyhetsbrev samt att ställa frågor till en expertgrupp. ArenaNorden är Föreningen Nordens (www.norden.se) handelsbolag som i sin tur är en partipolitisk obunden organisation, som arbetar för ökat mellanfolkligt samarbete i Norden. www.arenanorden.org

The Climate Mystery

Är ett ämnesöverskridande interaktivt webbspel som riktar sig till ungdomar i hela Europa. Det är ett helt lärandekoncept i form av en alternativ verklighet. Innehåller spel, sociala webbverktyg och ett mysterium som ungdomarna får lösa. Rikligt material för lärare i form av handledning och förslag på hur spelet kan passa in i kursplanerna. www.climatemystery.com

Miljömätaren. Konsumentverkets sajt där man kan mäta hur miljömedveten man är. Kan fungera som en starter för inspiration och för fortsatta studier i ämnet. www.miljomataren.konsumentverket.se

Klimatdebatten nyanseras i utbildning på nätet. Interaktiv fortbildning på internet hjälper dig att reda ut vad som är sant bland fakta som presenteras i media. Bakom satsningen står bland annat marinekologen Fredrik Grönlund. Utbildningen motsvarar två dagars utbildning och riktar sig till lärare inom alla ämnen. Finns på www.kursarkiv.se och kostar 90 kr.

Klimatfakta. Nätbaserat material från Naturvårdsverket. Ett inspirerande och informativt paket fyllt av fakta, frågor och svar om växthuseffekten och klimatförändringen. Vad som påverkar växthuseffekten, vad som händer med klimatet, hur detta påverkar oss och alla andra i världen, vilka konsekvenser detta får, hur vi kan anpassa oss och inte minst vad vi kan göra åt den. Åtta lättanvända och pedagogiska moduler, späckade med kunskap, fakta och inspiration. Allt material är fritt att användas för att till exempel skapa utbildningsprogram och presentationer.
www.naturvardsverket.se/klimatfakta

Klimat.nu - den stora miljöutmaningen.

Ett samarbete mellan Folkbildningsförbundet - studieförbundens intresseorganisation, Svenska FN-förbundet, Svenska Kyrkan, Svenska Naturskyddsföreningen och Svenska Röda Korset som syftar till att minska koldioxidutsläppen med två procent på två år. <http://www.klimat.nu/>

Miljöboken. Svenskt Näringsliv. För elever 9-12 år. Boken förklarar de viktigaste miljöproblemen just nu, men visar också möjliga lösningar. Kan beställas på www.utbudet.se

REClimate. Den nordiska filmtävlingen kring klimatfrågan där ungdomar mellan 15 och 19 år uppmanas att göra kortfilm. Filmerna läggs på www.reclimate.net

Stora och små frågor om energi. Vattenfall ger svar på många frågor hur det här med energi fungerar. Passar för SO och NO ämnen från mellanstadiet och uppåt. Kan beställas på www.utbudet.se

Temapaket MILJÖ Det händer ständigt nya saker inom detta område. Här finns material för egen uppdatering eller till elevernas undervisning. Beställ på www.utbudet.se

Uppdrag REClimate. Klimat, språk och nya medier

Nya Norden i Bio med temat "Uppdrag REClimate" är ett samordiskt onlinebaserat undervisningsmaterial för 14-19-åriga elever som vill arbeta med film och sociala medier. Det är helt gratis för användaren och har tre huvudspår: film, klimat och nordiska språk. Som lärare kan du själv disponera materialet efter hur många lektioner du har till förfogande och vad som bäst passar dina elever. Du kan fokusera på ett spår eller sammanfläta alla tre. Grunden för materialet är de 120 elevfilmer som gjordes i REClimate-tävlingen 2009. Läs mer på www.nordenibio.org.

Konstpedagogik

Blå apelsin – FilmCentrums konstfilmkatalog. En katalog från FilmCentrum med 75 filmer om konstnärer och olika konstnärliga uttryck. Med institutionella rättigheter 400 kr per film vid köp av hela paketet. Enskilda filmer 500-550 kr. www.filmcentrum.se

Tusen och en värld. Ett konstpedagogiskt paket från UR för skolåren 0-6. Består av en lärarhandledning uppdelad i 15 avsnitt, där varje del behandlar 1-3 konstverk. Till varje avsnitt hör ett overheadblad där konstverket återges, samt ett tv-program på cirka 10 minuter. Paketet ger tips och idéer om hur man kan arbeta praktiskt med bilderna tillsammans med eleverna i form av grupparbeten, dramatiseringar och andra övningar. Beställs på fax 08-784 42 00 eller på www.ur.se

Konflikthantering, mobbning

Tema mobbning på Pedagogwebben på UR:s hemsida

www.ur.se/pedagog/Skolamnen/Tema/Mobbning/

Notera särskilt boken "Mobbning kan stoppas" som riktar sig till pedagoger och föräldrar: www.ur.se/pedagog/bocker/bocker-for-pedagoger/Mobbning-kan-stoppas2/

Olikas lika värde. Skolverkets skrift, stödmaterial i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling. <http://www.skolverket.se/sb/d/2234/a/12551>

Älska mig. En film om mobbning och utanförskap.

Under flera års tid samarbetade filmaren Ronnie Brolin med ungdomar i Västra Götaland och 2007 inledde han ett projekt med tema mobbning. Arbetet har resulterat i en långfilm "Älska mig" på 77 minuter samt fyra kortfilmer. Långfilmen handlar om den 15-åriga Alice, som trakasseras i skolan och på fritiden. Finns på dvd. www.ifocus.nu

Krig

Den sista hunden i Rwanda är titeln på en novellfilm (30 min) om konflikten i Rwanda, och även namnet på ett dvd-material utgivet av Svenska Filminstitutet och UR för stöd för skolans arbete kring folk mordet i Rwanda. Materialet består av novellfilmen, en intervju med regissören Jens Assur samt programmet Ramp om historia – Rwanda. Beställs via www.sfi.se/rwanda

Darfur is Dying – ett enkelt, webbaserat gratisspel om livet som invånare i det krigshärjade Darfurområdet. Spelet är gjort av studenter i samarbete med flera organisationer och MTV. Länkar till aktuell information kring Darfur finns. På engelska. www.darfurisdying.com

Nationalism och historiebruk – om kriget i forna Jugoslavien. Ett upplevelsebaserat material för gymnasiet om hur nationalism kan leda till intolerans. I projektet utgår man från historien för att diskutera olika perspektiv på nationalism och hur kan vi använda oss av historien. Ett samarbete mellan Forum för levande historia och SIDA. Mer info på www.levandehistoria.se

Levande historia

Bilden av Förintelsen. En handledning för att se, analysera och diskutera filmer om nazism och motståndskamp. Beställs via Filminstitutet, www.sfi.se

Blågul nazism. En studiehandledning om nazism, rasism och högerextremism. Kan användas som den är eller tillsammans med en visning av dokumentärfilmen *Blågul Nazism 1–3* om svensk nazism före, under och efter andra världskriget. Forum för levande historia.

Fakta om Förintelsen. En dokumentärfilm (61 min) av Rex Bloomstein och Robert Wistrich. Filmen är uppdelad i tio avsnitt som är avsedda att ge en introduktion till studier kring Förintelsen. Filmen kan ses i sin helhet eller som avsnitt. Studiehäfte + dvd. Beställs via Filminstitutet filmiskolan@sfi.se

Filmtips hittar du även på Filminstitutets hemsida, under ämnet Historia, sök på <http://www.sfi.se/sv/filmiskolan/>

Levande historia. Broschyr med ett urval av läromedel. Beställs hos Forum för levande historia.

Nationalism och historiebruk – om kriget i forna Jugoslavien. Ett upplevelsebaserat material för gymnasiet om hur nationalism kan leda till intolerans. I projektet utgår man från historien för att diskutera olika perspektiv på nationalism och hur kan vi använda oss av historien. Ett samarbete mellan Forum för levande historia och SIDA. Mer info på www.levandehistoria.se inom kort (mars 2011)

...om detta må ni berätta. En bok om Förintelsen 1933–1945. Beställs via Forum för levande historia eller laddas ned i pdf-format på www.levandehistoria.se ■ Nu även som e-bok (maj 2013)

Om vad och hur må ni berätta? Hur undervisar lärare i svensk skola om Förintelsen och andra folk mord? Fil dr Niklas Ammert tar upp frågorna i en ny skrift nr 11 i Forum för levande historias skriftserie. Målsättningen ned serien är att ge spridning åt centrala forskningsresultat inom myndighetens kärnområden. Beställ på http://www.levandehistoria.se/node/4920?utm_source=Nyhetsbrev&utm_campaign=07c57e6a52-&utm_medium=email

Tipskatalog. Förslag på litteratur, filmer, organisationer och föreläsare med anknytning till Förintelsen och andra folkmord. För grundskolan och gymnasiet. Forum för levande historia, www.levandehistoria.se

Vadå tolerans? Ett projekt initierat 2005 av Forum för levande historia i syfte att starta en diskussion bland unga kring tolerans och värdegrundsfrågor och få dem att gestalta sina tankar i filmform. Se webbsidan www.tolerans.levandehistoria.se med alla filmerna. Där kan man också beställa en dvd med filmerna och ladda ner en lärarhandledning.

Vadå, normal? Ett projekt för högstadie/gymnasiet genomfört läsåret 2010/2011 i syfte att diskutera begreppet normalitet och skildra det på film. 21 filmer finns på dvd och på hemsidan samt ett inspirationsmaterial för lärare. www.levandehistoria.se/omanskligt/vada-normal

Matematik

► **Digital matematik för yngre elever.** En Guldäpple belönad lärare Ulrika Ryan från Lund prövade på under två års tid att använda digitala verktyg i matematik. Detta gjorde matematiken mycket mer konkret och gav mycket bra resultat!
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/itiskolan/artikelarkiv/matematik/digital-matematik-for-yngre-elever-1.186692>

Gridmagic. Konst, design och matematik. Ett dataprogram för att skapa digital konst, men också för att upptäcka och utforska sambanden mellan matematik och konst. Finns i två varianter, för yngre och för äldre elever. Man kan utforska mönster, symmetri, reflektion, tesselering. Man kan testa programmet gratis i 30 dagar, det finns en del pdf-guider med lektionsupplägg på nätet.
www.gridmagic.com

Hur blir man matematisk? Ett program inspelat under seminarium i september 2012. Hur skapar vi en tillgänglig och likvärdig matematikundervisning, samtidigt som eleverna når bättre resultat? Hur kan Sverige erövra en topplacering bland OECD-länderna i Pisa-rankningen? Handlar det om styrning och ledning både i klassrummet och i skolan? Författare och forskare medverkar. Arrangörer: Liber och Sveriges kommuner och landsting. <http://www.ur.se/Produkter/172182-UR-Samtiden-Bok-och-bibliotek-2012-Hur-blir-man-matematisk?q=hur+blir+man+matematisk>

Matematiklärare gör film. Mediateket i Stockholm har en matematiksatsning, där mattelärare använder film som introduktion till begrepp inom bråk, geometri och ekvationer från förskola till gymnasiet. Projektet heter Lesson Study och det är Mait Adegård som är ansvarig för satsningen. Kontakta mait.adegard@utbildning.stockholm.se eller läs om satsningen på www.edu.stockholm.se/matematik

Matte och film. Matteläsningar på film ska stödja lärare. Skolverket presenterar fem filmer, filmade föredrag, med tillhörande material om hur elever löser matematiska uppgifter och varför det kan bli fel när de räknar. Filmerna baseras på en forskningsundersökning och de tar upp några av de tunga problemen inom området.
<http://www.skolverket.se/sb/d/3022/a/16952;jsessionid=CD66E82DE27C838C615C9A7290D32898>

Matteboken. Kändisarna Christer Fuglesand och Dogge Daggelito med flera visar hur man löser olika matematiska problem på sajten www.matteboken.se

Mobiltelefoner och matte. Men mobilen flyttar matematiken ut i naturen. It-pedagogen Mats Larsnäs har erfarenhet av att använda mobiltelefonen i undervisningen och har genomfört flera projekt med grundskolelever på Smedingeskolan i Kungsbacka. Läs mer på <http://itforpedagoger.skolverket.se/erfarenheter/matematik/mobiler/>

Mediekunskap

Allt är möjligt. En handbok i mediekritik utgiven av Media Watch, en organisation som granskar, informerar om och debatterar människoskildringar i massmedierna. På webbplatsen finns också länkar

till andra organisationer och instanser som arbetar med ett mediekritiskt förhållningssätt.
www.alltarmojligt.se

nyhetsvanor.nu – nyhetsanvändning på internet 1998–2003. Doktorsavhandling av Annika Bergström (Göteborgs universitet), som analyserar svenskarnas användning av nätnyheter.

Public Access. Ett nyhetsbrev som utkommer 20 gånger om året och som innehåller nyheter om audio, tv, film, internet och andra medier, i form av korta och aktuella notiser. www.publicaccess.se

Självbilder: filmer från Västmanland av Mats Jönsson och Cecilia Mörner. En överblick av den växande internationella forskningen kring dokumentärfilm, och om det nära samarbete mellan forskningen och arkiven detta innebär. Svenska Filminstitutet 2006.

Uppdrag: Media. Tekniska museet i Stockholm har samlat ihop det bästa inom medieområdet. Museets Studio är unik i sitt slag och har det senaste i form av teknik och programvara. Uppdrag: Media heter skolprogrammet som erbjuds till högstadie- och gymnasieklasser. Ring bokningstelefon 08-450 57 00, tis-tors kl.12.30-15.00. Läs mer på www.tekniskamuseet.se/studion

Verktyglåda för media literacy

Utgiven av Sim (o), en stiftelse med syfte att studera och granska media. Sim (o) analyserar, kartlägger och diskuterar hur medier klarar uppgiften att förse medborgarna med god, sann och relevant information. Stiftelsen bedriver och främjar forskning inom massmedieområdet och näraliggande forskningsfält samt sprider kunskap och initierar debatt om forskningens resultat. Se verktyget på www.mediastudier.se/verktyg-for-din-medioutveckling.php Sim (o) hemsida: www.mediastudier.se

Öppet arkiv – Sveriges Televisions arkiv på webben. Steg för steg kommer det att bli möjligt att gå in i SVT:s stora arkiv och återuppleva milstolpar i svensk tv-historia. I första omgången släpps stora nyhetssändningar som till exempel de om Norrmalmsdramat, Berlinmurens fall, Estonias undergång och mordet på Anna Lindh. De går inte att ladda ned, utan tittas på med Real Player eller Windows Media Player. www.svt.se

Mobilen i skolarbetet

Mobilen i skolarbetet

Som gott som alla elever har en mobiltelefon, så varför inte integrera den i skolarbetet? En skola i Kungsbacka har tillsammans med Malmö högskola utvecklat idéer kring mobilen som verktyg för att göra olika uppgifter och kunskapstester. Man kan använda ett enkelt nätbaserat gratisverktyg www.mobilestudy.org

Mobiltelefoner och matte. Men mobilen flyttar matematiken ut i naturen. It-pedagogen Mats Larsnäs har erfarenhet av att använda mobiltelefonen i undervisningen och har genomfört flera projekt med grundskolelever på Smedingeskolan i Kungsbacka. Läs mer på <http://www.skolverket.se/sb/d/4092/a/21588>

Musik

Freesound-skivan har ett 40-tal instrumentala låtar, fria att användas till vad man vill. www.reaktorsydost.se

Hagström – Allt i musik av Ramon Reissmüller och Lottie Carnö. Uppmärksammas dokumentär om den världsberömda gitarrtillverkaren Hagström. Beställ via <http://butiken.svt.se/system/search/product.asp?id=181>

Pop och politik

Diskutera politik och samhällsutveckling med avstamp i musiken. Vad säger olika låtar oss om vår samtid? Hur förklarar till exempel Anders Borg vänsterpopens dominans? Radioprogram med Anna Charlotta Gunnarsson som programledare. www.ur.se/play/158062

Tonspråk – bokpaket om musik i förskola och skola

När kulturen knacker på skolans dörr. En bok om vad kultur och estetiska läroprocesser i skolan kan vara idag. Med en tydlig förankring i både teori och praktik.

Musiken och rytmiken i praktiken. Jessica Gottberg. Metodbok som praktiskt beskriver hur estetiska läroprocesser kan tillämpas i skolans vardag, från förskoleklass till gymnasiet.

Ta in musiken! Roland Cox. Plädering för mer estetik i skolan och en inspirationsbok med reportage, artiklar och intervjuer.

UR och Rikskonserter. Böckerna kan beställas till exempel från UR:s kundtjänst.

Upphovsrätt i musikbranschen

Hur fungerar upphovsrätten i musikbranschen, vilka aktörer finns med på spelplanen och vad gör de? Vad säger upphovsrättslagen egentligen – varför ska man betala för musik? Och hur får artister och musiker del av kakan? Ett utbildningsmaterial som besvarar komplexa frågor i lättillgängligt format, med målande exempel och grupparbetsfrågor. Målgrupp: Högstadium/gymnasium med musikinriktning. 16 sidor. Från Sam. www.utbudet.se

Praktiskt mediepedagogiskt arbete

A Journey to Media Literacy. Den oberoende, icke kommersiella organisationen European Association for Viewers Interest, EAVI, har producerat en kortfilm på sju minuter som på ett lekfullt sätt definierar begreppet "Media Literacy". Filmen är skriven, regisserad och producerad av organisationens generalsekreterare, Paolo Celot, och har tillkommit på initiativ av hans tre barn som haft svårt att förstå vad det är för frågor deras pappa arbetar med. En ung pojke ger sig ut på en dramatisk resa på mediernas hav. För animationen svarar Giraud Pascal.

Se filmen här: http://www.youtube.com/watch?v=iQT8feMen78&feature=player_embedded

Läs mer här: http://www.eavi.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=188

Att arbeta med filmupplevelser. En skrift där Eva Bergqvist berättar om sin kurs i filmanalys och klassrumsarbete utarbetad för lärare i grundskolan och gymnasieskolan. Publicerad med stöd från Svenska Filminstitutet. Beställ på www.sfi.se eller kulteva@telia.com

Att lära sig språk med datorn. Hur kan man arbeta med digitalt berättande i undervisningen, vilka som jobbar med digitalt berättande runt om i Sverige och hur de arbetar. Se filmer och läs presentationer av olika projekt samt rapporter från mediepedagoger som skriver om sina erfarenheter. www.ur.se/rfb/index.php?t=3&a=161

Bakom rubrikerna – Expressen och Dagens Nyheters mediacentrum är öppet för skolor. Boka besök, gå på seminarier, träffa medieguider och beställ information. www.bakomrubrikerna.se

Bildbank för skolbruk – www.fotofinnaren.se är en ständigt växande bildbank som har kommit till för att lärare och elever lätt ska kunna hitta bildmaterial att använda i undervisning och skolarbete. Bilderna får användas fritt för skolbruk.

Film på nätet och nya medievänor läs om internationell utveckling på området www.ur.se/rfb/index.php?t=1&a=134

Filma.nu. Ett filmpedagogiskt material på nätet som hjälper dig med allt du behöver veta när du ska filma. Framtaget av Filmomediepedagogik.se och Ungdomsstyrelsen. www.filmomediepedagogik.se

Filmpraktikan av Agneta Larsson och Monica Sällström, två lärare som lyfter fram olika exempel på hur de integrerat arbete med rörlig bild i olika ämnen.Handledning och kopieringsunderlag. Betapedagog, Skällinge 1998.

Filmskolan av Johan Holmberg. Över 40 roliga filmlektioner på 2–6 sidor vardera som kan läsas helt fristående. Varje lektion spinner runt ett tema, till exempel westernfilmer eller Stanley Kubrick, och visar hur olika faktorer i samhället och tidsandan påverkar filmkonsten, Använd boken som inspiration och faktabas eller som grundbok för eleverna. Texten finns även i radioprogramform. Natur och Kultur, www.nok.se/laromedel

Fyra manualer till de vanligaste och enklaste redigeringsprogrammen finns på www.filmomediepedagogik.se:

- Dokumentärfilm av Camilla Söderberg vid FilmStockholm.
- Digitala historier av Julia Granath vid Film i Skåne.
- Kortfilm av Tobias Berger vid Film i Värmland.
- Moviemaker IMovie, "Manual för videoredigering" av Anna Sabelström.

Författarskola – en community för alla åldrar. Provmemlemskap utan kostnad. Med verktyg från dramaturgin och särskilt från filmdramaturgin tränar man sig i att strukturera och gestalta. På Skrivboken skriver man korta texter som alla har sin utgångspunkt i en speciell övning. Målet är att alla medlemmar ska få respons på sina texter, en respons som lyfter både text och författare. Bakom projektet står Veronica Grönte, läraren och läromedelsförfattare. www.skrivboken.nu

Kameran går – grundläggande övningar i praktisk filmkunskap. Författarna Agnes Larsson och Monica Sällström beskriver hur man på ett enkelt och lustfyllt sätt ger eleverna en stabil grund att stå på inför ett fullständigt filmarbete. Till varje moment finns flera färdiga bildmanus för kopiering. För grundskolans senare del och gymnasiet. Serholt läromedel: www.serholt.com

Ljud. På www.ur.se/ljudlabbet hittar man en maskin med roliga bilder och ljud. Här kan barnen skapa sina egna sagor med ljud, bild och musik. Genom länken www.ur.se/pedagog/Forskoleteman/Ljud kommer man till webben för förskolan med tema ljud.

Ljud och film. Vill du ha expertråd när du arbetar med ljud till en film? Tips och råd hittar du på www.filmsound.org/production-sound/openletter Bakom sajten www.filmsound.org finns Sven E Carlsson, en av Sveriges främsta filmljudsexperterna.

Lär dig att berätta med rörliga bilder – en pedagogisk grundkurs på dvd som behandlar filmens berättarteknik. Tänkt att användas i klassrum i undervisning i rörlig bild, innehåller en rad illustrativa exempel. Speltid ca 23 min. Pris 3000:- + moms. Läs mer på www.igelkottfilm.se/abmrb eller kontakta eric@igelkottfilm.se

Media Smart – ett kostnadsfritt material för att hjälpa barnen att bli mediesmarta och kunna orientera sig i mediebruset. www.medieradet.se

MedieMix & Trix. Receptbok för klåfingriga. Tips och handledning till pedagoger samt inspiration för elever. Finns även som videoserie i 20 delar. UR 1993.

Myna är en ljudredigerare som fungerar direkt i webbläsaren och den är gratis. Man kan både mixa ihop och skapa musik samtidigt som man kan spela in sin röst och redigera om som man vill. Bra i undervisningssammanhang! Räcker med grundläggande datorvana och det är lätt att komma igång, en instruktionsfilm på fem minuter visar hur. www.aviary.com/tools/myna

Photofiltre. Med gratisprogrammet Photofiltre på Multimediasbyrå kan du lära dig att lägga in text i bilden, ta bort röda ögon, göra fotomontage, lägga på effekter mm.

Poff! Lär dig teckna serier av Erling Jorsäter. Ett material som kan motivera och inspirera till att skapa tecknade serier. Lärarhandledning och elevhäfte. Finns även som fem videoprogram. UR 1997.

Pedagogisk guidebok om rörlig bild. En publikation om rörliga bilder i utställningsmiljöer. Hur videokonst, film, You Tube-klipp och animation kan användas i en lärande museikontext. Utgiven av Riksutställningar 2010. Utan kostnad. Ladda ner en pdf eller beställ papperskopia tore.danielsson@riksutstallningar.se

Rätt att tala, vett att lyssna - ny temasajt på UR hemsida med en uppsjö av program inom retorikämnet, med tyngdpunkten på barn och unga i grundskolan och gymnasiet. Tips från retorikexperter, inspirerande tal, lärarhandledning, övningar och arbetsmaterial som kan användas i klassrummet. www.ur.se/Tema/Ratt-att-tala-vett-att-lyssna maj 2012

Rasism och främlingsfientlighet

En mängd intervjuer med forskare, författare och andra. Intervjuernas syfte är att erbjuda ett underlag för att kunna bemöta rasism och främlingsfientlighet, både för elever och lärare.

<http://www.ur.se/framlingsfientlighet/Intervjuer-om-rasism/>

Antisemitism, fördomar och diskriminering

Ett elevaktivt studiematerial bestående av tre häften med fakta, övningar och kopplingar mellan då och nu. 1: Antisemitism och de europeiska judarnas historia fram till 1945. 2: Samtida antisemitism. 3: Fördomar, intolerans, rasism och diskriminering. Materialet är producerat av Anne Franks House och OSSE och bearbetat av Forum för levande historia. Kostnadsfritt. Beställes på www.levandehistoria.se

► Tolerans och åskådarrull

Forum för levande historia fyller 10 år och erbjuder gratis skrifter endast mot portokostnad. Skrifterna i serien tar upp skiftande ämnen som tolerans, Förintelsen och brott mot mänskligheten.

http://www.levandehistoria.se/skriftserie?utm_source=Nyhetsbrev&utm_campaign=b23f46bc6e-Nyhetsbrev+fmars+2013&utm_medium=email

Även det pedagogiska materialet **Spelar roll** går nu att beställa i en ny version mot portokostnad. Materialet handlar om åskådarrullen, passivitet och civillurage och vänder sig till lärare på högstadiet och gymnasiet. <http://levandehistoria.us1.list-manage1.com/track/click?u=8b6564ccd534d131f6bd63ba9&id=c642f89479&e=88f6e9f76a>
(april 2013)

Reklam och konsumtion

Jag: konsument. Ett studiematerial som vänder sig till ungdomar i Stockholm. Vad innebär det att vara ung konsument idag? Bildrik skrift med tillhörande cd. Fyra huvudrubriker: Smart konsument, Reklam och jämställdhet, Rättvisa varor och Miljömedveten konsumtion. Innehåller även 20 digitala historier gjorda av gymnasieelever. Framtaget av Konsumentförvaltningen i Stockholm.

http://miljobarometern.stockholm.se/content/docs/hu/godaexempel/jagkonsument_beskr.pdf

Media Smart 1-3. DVD – ett helt nytt läromedel för elever i åk 1-3. Med fyra enkla och roliga lektioner får eleverna närma sig ämnet reklam. Varför finns reklam och vem står bakom? Hur skiljer man reklam från information? Vad händer med reklam som inte är OK? Läromedlet finns även för mellan- och högstadiet. DVD samt häfte på 16 sidor. www.utbudet.se

Miljölabbet. En webbplats framtagen av Stockholms stads Renhållningsförvaltning och Miljöförvaltning. Elever lär sig olika miljöaspekter via simuleringar, spel, animeringar, film och berättelser, och gör en "miljömärkt reklamfilm". www.stockholm.se

Reklamfilmens fantastiska värld III en uppdaterad version med aktuella siffror och nyheter inom reklam och marknadsföring, av Fredrik och Johan Holmberg. Materialet innehåller en grundkurs i filmanalys med 123 olika exempel på reklam-, informations- och propagandafilmer som visas i TV eller på internet. I lärarhandledningen finns ytterligare fakta och fördjupning samt övningar och övningsexempel samt länkar till web-lösningar både hos Multimediateknik och Konsumentverket. Finns på video och dvd. www.multimedia.skolverket.se/Tema/Mediekunskap/Reklamfilmens-varld samt för nedladdning från Konsumentverkets hemsida www.konsumentverket.se/sv/Publikationer Läs en recension av Ylva Liljeholm på www.sfi.se/sv/filmiskolan/Recensioner/Bokrecensioner/Reklamfilmens-fantastiska-varld-3/

Resumes hemsida: www.resume.se Här finns det bästa och mest intressanta inom svensk och internationell reklam.

Religion

Maps of War

Interaktiva kartor. De stora religionernas utbredning och de stora religionskrigen de senaste 5 000 åren i en snabbversion på 90 sekunder. www.mapsofwar.com

Sökare i cyberspace. Mia Lövheim, religionssociolog vid Uppsala universitet, har i sin forskning fokuserat på relationen mellan religion, medier och populärkultur, framförallt hur religion presenteras och diskuteras på internet. Med exempel och berättelser beskriver och diskuterar författaren unga människors sökande efter religion, mening och identitet. www.cordia.se

Sexualitet / Homosexualitet

Det är självklart! Videofilm (37 min) med texthäfte och studiematerial. Producerad av Women's Educational Media och Svenska Filminstitutet. Beställs från Filminstitutet. Några ex kvar till försäljning.

En kunskapsinventering av forskning om homofobi och heteronormativitet av Ulrika Dahl. Rapport och gedigen bibliografi. Forum för levande historia och HomO 2005.

Ligga schysst. Ett läromedel om sex. Bayer Healthcare. Respekt och jämställdhet genomsyrar materialet som är en handledning för lärare, eller kanske äldre elever som vill arbeta med och undervisa yngre i sex och samlevnad. En cd-skiva med bildmaterial medföljer. Beställ på www.utbudet.se

Liv i lärarrummet. Ny handbok om sexuell läggning och arbetsmiljön i skolan. Här får lärare och skolpersonal de verktyg som behövs för att kunna diskutera, ifrågasätta och förändra den heterosexuella normen. Unikt samarbete mellan tolv organisationer och myndigheter. http://www.homo.se/upload/homo/pdf_homo/liv_i_lararrummet.pdf

Lärarmaterial kring kortfilmer med tema Ung sexualitet

Tillsammans med RFSU har Filminstitutet tagit fram ett lärarmaterial Kortfilmer om ungdom och sexualitet. Från åk 6 och uppåt. *Januari 2012.*

<http://www.sfi.se/sv/filmiskolan/Filmhandledningar/Filmhandledning/Kortfilmer-om-ungdom-och-sexualitet/>

Samtala om pornografi i skolan - en handledning från RFSU. Vad tycker unga om pornografi? Vad tittar de på? www.rfsu.se

Se mig – unga om sex och internet. Ungdomsstyrelsens studie om ungas erfarenheter av och attityder till sexuell exponering och sexuella tjänster gjorde på uppdrag av regeringen och där konstaterades att acceptansen till sex mot ersättning har ökat. I uppdraget ingick även ett förslag till handlingsplan och utbildningsinsats. Vägledningen **...men fråga mig bara!** togs fram av bland annat Ungdomsstyrelsen och experter på området. Den riktar sig till personer som jobbar med barn och unga och kan laddas ner utan kostnad från www.ungdomstyrelsen.se

Sport

Sport ur ett mediepedagogiskt perspektiv av Mikael Kowalski, film- och mediepedagog på Folkets Bio i Göteborg. En handledning kring sportrapportering i media för mellanstadiet och uppåt. Olika aspekter berörs: teknologi, dramaturgi, musik, politik, pengar, könsroller. Finns på www.filmomediepedagogik.se

Fotboll på film en längre artikel av Gunder Andersson, författare och frilansskribent, finns att läsa i Filmrutan nr 2/2008.

Språk

Anaconda. Ny utmanande språkwebb där man kan lära sig språk med hjälp av trender, kärlek och kändisar. Sajten utgår från ungdomars hjärtefrågor för att skapa inspiration och språklust. Många interaktiva språkövningar. www.ur.se/pedagog//Skolammen/Sprak/Artiklar//Anacondawebben
Europeiska språkdagen startades i samband med Språkåret 2001 och äger rum den 26 september varje år. Bilden och filmen tolkas givetvis som ett vidgat textbegrepp, ett eget språk, och filmen är ett

naturligt uttrycksätt i olika tävlingar för ungdomar. Se under www.thelanguagesinmylife.se Eller kontakta simon.stromberg@kulturskolan.se

Finska är cool med Markoolio. En kortfilm i tre delar, specialgjord för temadagen om Sveriges och Finland gemensamma historia. Producerad av Föreningen Norden. Kan ses på www.fokusfinland.se eller på Youtube.

Nationellt centrum för språk-, läs och skrivutveckling stödjer förskolor och skolor i deras utveckling. www.skolverket.se/sb/d/2169

Videokonst

Filmform. Om du undrar vad videokonst är och vill jobba pedagogiskt med denna konstart så beställ ett unikt inspirationsmaterial för lärare och elever från 15 år. Föreningen Filmform erbjuder fyra pedagogiska paket och varje paket innehåller ett urval av filmer och videos med tillhörande texter och övningar. www.filmform.com eller Videokonst – vad är det? På Facebook. Man kan också prenumerera på nyhetsbrevet. (maj 2012)

Datorprogram /digitala verktyg

Arkivmaterial Tillgång till arkiverade fotografier, filmklipp och dokument hittar man på denna engelska gratistjänst på www.unlockingarchives.nen.gov.uk

Arkiv för hemsidor. www.archive.org Skriv din hemsidaadress i sökrutan och klicka på "Take me back". Sen klickar man på vilket datum man vill och man kan se hur ens hemsida såg ut då.

Columbus Sverige

är en ny interaktiv karttjänst med pedagogiska övningar om Sveriges geografi. Man kan använda den på filmduk, interaktiv whiteboard eller en enskild dator. www.liber.se/elaromedel

Cool tool for schools. Web 2.0

Wiki som presenterar alla upptänkliga verktyg, som finns tillgängliga på nätet, en fantastisk verktygslåda – www.cooltoolsforschools.wikipaces.com

Delicious.com En webbplats där användare sparar, sorterar och delar med sig av webb-bokmärken. Se till exempel www.delicious.com/filmpedagogik

Den bärbara datorn, lika självklar som pennan?

En dvd – Apple. Vilka nya förutsättningar ges elever, lärare och skolläring på de skolor som satsar på en bärbar dator till varje elev? I filmen möter vi skolläring, lärare och elever från tre kommuner i framkant med en ny teknik i undervisningen samt representanter från olika myndigheter. Beställer via www.utbudet.se

Digiref. En ny svensk webbtjänst där lärarna kan dela med sig och hitta läroobjekt och läresurser att använda både för egna studier och undervisningssituationer. Lite som svensk Youtube. Bakom sajten står Högskolan i Gävle. www.digiref.se Se även en snarlik sajt www.teacherondemand.se

Digitala verktygslådan från Folkbildningsnätet innehåller grundmaterial för dig som vill skapa multimediala resurser på nätet. www.resurs.folkbildning.net/verktygsladan

Drop.io - Hantering av stora filer. Enkel tjänst för att lagra och dela material på nätet. Genom att skapa en tillfällig webbadress kan man skicka och ta emot stora filer, bilder och filmer och slippa gå via mailboxen. Drop.io Läs mer i DIU 1/08 s.17.

iTunes U – en resurs för lärare och studenter. Ladda ner digitala berättelser, föreläsningar och mycket mer. iTunes kan laddas ner från www.apple.com/se/itunes och digitala berättelser hittar du på www.coe.uh.edu/digital-storytelling/default.htm eller www.dsi.kqed.org

Jaycut – ett videoredigeringsprogram. Jumpcut för effekter.

Ett svensktutvecklat videoredigeringsprogram (av tidigare KTH studenter) - att enkelt ladda upp sin film, sina bilder, sin musik och på ett par minuter mixa ihop en film som man kan publicera direkt på nätet slår det mesta. Komplettera med Jumpcut och lägg till effekter och övergångar. Man måste registrera sig bara. www.jaycut.se och www.jumpcut.com

Kommunikation. Ett kommunikationssystem online där lärare kan ge eleven en uppgift och bestämma om den ska utföras skriftligt, spelas in som ljudfil eller filmas med webbkamera. Allt sker online, inget behöver installeras. www.schoolshape.com

Ljud. På www.ur.se/ljudlabbet hittar ni en maskin med roliga bilder och ljud. Här kan barnen skapa sina egna sagor med ljud, bild och musik. Genom länken <http://www.ur.se/pedagog/Forskoleteman/Ljud/> kommer man till webben för förskolan med tema ljud.

Ljud och film. Vill du ha expertråd när du arbetar med ljud till en film? Tips och råd hittar du på www.filmsound.org/production-sound/openletter Bakom sajten www.filmsound.org finns Sven E Carlsson, en av Sveriges främsta filmljudexperterna.

Megamix - verktyget för filmskapare med fantastiska möjligheter. Just nu kan du göra en egen version av Jakten på Amazonas öga, men inom kort ska du kunna ladda upp dina egna filmer och redigera dem i verktyget. Bäst för mellan- och högstadiet. www.ur.se/Mega/Eget-skapande

Myna är en ljudredigerare som fungerar direkt i webbläsaren och den är gratis. Man kan både mixa ihop och skapa musik samtidigt som man kan spela in sin röst och redigera om som man vill. Bra i undervisningssammanhang! Räcker med grundläggande datorvana och det är lätt att komma igång, en instruktionsfilm på fem minuter visar hur. www.aviary.com/tools/myna

Ning är en gratistjänst som ger möjlighet att skapa egna sociala nätverk. Kanske för klassen i samband med ett projekt, eller annat nätverk som man befinner sig i. Ning används flitigt i utbildningssammanhang. Start sida www.ning.com Om Ning i utbildningen se www.education.ning.com

Ordlista – nätdordlista: twittra, streama etc – orden du behöver ha koll på. http://www2.unt.se/avd/1,1826,MC=77-AV_ID=953008,00.html?

REC – UR serien för alla som vill producera filmer, man går igenom foto, klippning, ljud, redigering, manusarbete och animation. Många bra tips från proffs. Bra för mellan och högstadiet. www.ur.se/Mega/Eget-skapande/

Shareanduse. Ett nätverk för lärare, pedagoger, skolledare, forskare, skolbibliotekarier, beslutsfattare och andra som vill dela med sig av idéer, ställa frågor och utbyta erfarenheter om skolan. Man kan bli medlem. www.shareanduse.ning.com

Sorteringsverktyg från Google. Med knappen "Visa alternativ" är det enkelt för användarna att sortera ett sökresultat i undergrupper som video, publicerat på forum. Det går också att sortera utifrån innehållet. För sökningar om filmer eller romaner kan du nu enkelt söka efter recensioner eller bara se sidor som innehåller videoklipp. Läs mer på www.mynewsdesk.com eller www.mynewsdesk.com/se/pressroom/google/pressrelease/view/google-lanserar-nya-soekalternativ-paa-svenska-foer-en-mer-skraeddarsydd-anvaendarupplevelse-319228

Strömmande filmer om olika ämnen finns på www.teachers.tv, (gratis att använda, avgift för att spara). I www.brainpop.co.uk finns också strömmande filmer, men där utgår en avgift för att använda sig av materialet.

Teacher on Demand. Svensk webbtjänst, startat 2008, där lärare (och föräldrar) kan ladda upp och dela med sig av egenproducerat material. Det kan vara korta filmer som innehåller lektionsmoment, utmaningar, visualiserade mål och liknande. Lite grann som Youtube för svenska skolan, och målet är att bli en nationell resurs. Initiativtagaren är Johan Lindwert, Falköpings kommun, välkänd för många genom sitt arbete med Framtidens klassrum. www.teacherondemand.se Se även en snarlik sajt www.digiref.se

Teachertube. En plats för lärare att dela med sig av sina undervisningsidéer, guider och annat i videoform på nätet. Kan beskrivas som Youtube för pedagoger. www.teachertube.com

Teachers TV. En ideell tjänst som inriktar sig på att visa filmer där man tar upp viktiga diskussionsämnen www.truetube.com.uk

TeamViewer. Gratis fjärrservice där man inom några sekunder kan upprätta en förbindelse till önskad PC eller server via Internet och fjärrstyra denna precis som om du satt framför den. www.teamviewer.com/sv

Tux paint (www.tuxpaint.org) är ett lättanvänt ritprogram för barn i åldern 3–12 år, med en mängd verktyg och "magiska" specialeffekter. Passar för de flesta plattformar.

Voki – avatarer i undervisningen

Man kan använda avatarer i främst språkundervisningen, men också i all undervisning och kommunikation. Ett roligt sätt för att göra undervisningen lustfylld och motiverande för elever. www.voki.com

Zaplive är en webb-TV tjänst där man kan enkelt skapa en egen direktsändning med sin videokamera, webbkamera eller mobil. www.zaplive.tv

Översättningstjänst. Googles översättningstjänst på svenska. Det går att översätta hela webbplatser eller klistra in ett stycke text som man vill ha översatt. www.translate.google.com

CD-rom / dvd

Den sista hunden i Rwanda är titeln på en novellfilm (30 min) om konflikten i Rwanda, och även namnet på ett dvd-material utgivet av Svenska Filminstitutet och UR för stöd för skolans arbete kring folkmordet i Rwanda. Materialet består av novellfilmen, en intervju med regissören Jens Assur samt programmet Ramp om historia – Rwanda. Beställs via www.sfi.se/rwanda

Heja Sverige. Interaktiva övningar, spel och filmer om Sverige och "det svenska", men också om mobbning, främlingsfientlighet och rasism. Ett samarbetsprojekt av Fem i tolv-rörelsen och Framehouse AB.

Kunskapsmedel, utgiven av Studentlitteratur i Lund, är moderna läromedel med fullt utvecklat digitalt elevstöd, som följer med varje ämnesbok i form av en CD-rom. Eleverna på olika nivåer kan jobba vidare, hemma och i skolan. Allt till samma pris som vanlig lärobok. www.studentlitteratur.se

LightStudio. Ett komplett utbildningsprogram för ljussättning. Enkelt och självinstruerande material (cd och arbetsbok). Bildportfölj för elevers eget bildskapande, studiomiljöer. Liber Ekonomi 2000.

Lär dig att berätta med rörliga bilder – en pedagogisk grundkurs på dvd som behandlar filmens berättarteknik. Tänkt att användas i klassrum i undervisning i rörlig bild, innehåller en rad illustrativa exempel. Speltid ca 23 min. Pris 3000:- + moms. Läs mer på www.igelkottfilm.se/abmrb eller kontakta eric@igelkottfilm.se

Öppna arkiven – digitalisering av kulturarvet. En dvd-film (10 min) om hur Stockholms Stadsarkiv och Stockholms Stadsmuseum gör kulturhistoriskt material tillgängligt för medborgarna med stöd av Kompetensfonden. www.stockholm.se

Tidskrifter

Tidskrift.nu (www.tidskrift.nu) är en samlingsplats på nätet för Sveriges kulturtidskrifter.

Allt om film. Se också under **Stardust.** En tidskrift för cineaster. Artiklar, intervjuer och recensioner. Lades ner i maj 09

Bild i skolan. Konst/media/design. Lärarförbundets tidskrift för bildpedagogik. Utkommer fyra gånger om året. En prenumeration kostar 150 kr.

Cinema. Filmmagasin som utkommer en gång i månaden. Recensioner, intervjuer, artiklar om gamla och nya filmer. På nätet www.cinema.se

Datorn i utbildningen. DIU. En datapedagogisk tidskrift för skolan som innehåller mycket aktuell mediainformation. Åtta nummer per år 350 kr (inklusive medlemskap i Föreningen Datorn i Utbildningen). Speciella skollicenser. På hemsidan www.diu.se hittar du handledningar, tips och idéer, kalendarium, studietips.

Film International. Sedan 2003 kommer Filmhäftet i två versioner – en svensk och en engelskspråkig. En kunskapskälla för gymnasieskolor, högskolor och universitet. Utkommer den 25:e varannan månad. Nättidningen www.filmint.nu uppdateras dock kontinuerligt.

Film & TV. Utges av FilmCentrum och Folkets Bio. ■ Fyra nummer per år kostar 225 kr. Beställ via lana@filmcentrum.se eller ring Lena Wallfelt på 08-545 27 507.

Filmkrets. Tidskrift för och av amatörfilmare i Sverige, utges av Sveriges Film- och Videoförbund. Utkommer 2 gånger per år.

Filmrutan (www.filmrutan.se). Utges av Sveriges Förenade Filmstudios (SFF). Fyra nummer per år. Historia, debatt, analys, nyheter, underhållning.

Filmkonst. Utges av Göteborg Film Festival. Sex nummer per år kostar 250 kr för privatpersoner, 350 kr för institutioner. Inkluderar även medlemskort till festivalen. www.filmfestival.org (rubriken Filmkonst).

FLM En tidskrift om film i ett allmänskulturellt perspektiv. Vad kan filmen och rörliga bilder säga om vårt samhälle och vår kultur? Redaktion: Jonas Holmberg och Jacob Lundström, FLM Media AB. www.flm.nu ■ Ny nätbutik 2014 www.shop.flm.nu

Nordicom Information. Medie- och kommunikationsforskning i Norden, Göteborgs universitet. En prenumeration kostar 200 kr för fyra nummer per år.

Opsis Kalopsis. Kvartalstidning om barn- och ungdomskultur för vuxna. Om vad barn och unga läser, tittar och lyssnar på. Artiklar, recensioner, debatt. www.tidskrift.nu

Stardust - Allt om Film. En svensk filmtidning startad 2004 nerlagd maj 2009. Nyheter, artiklar, notiser, reportage, fakta. Gavs ut av Fargo Förlag AB, ansvarig utgivare Sven-Erik Olsson. För artiklar svarade ett antal filmskribenter som till exempel Roland Berg, Martin Gelin, Rikard Gramfors, Stefan Malmqvist och Gunnar Rehlin. www.stardustmagazine.se

Teknik & Människa (TM) utges av Svenska Filminstitutet endast på webben. För alla som arbetar professionellt med rörliga bilder. Förutom det traditionella TM-innehåll - nyheter, debattforum, krönikor, frågor & svar, länkhjälp, en ny fräsch Filmarbetarkatalog, samt nyhetsbrev. www.sfi.se

ZOOM. Finns inte längre i pappersform, utan endast digitalt på Svenska Filminstitutets webbplats.

ZOOMligt & blandat (www.sfi.se/zoomligt) är en ny sida där Zooms redaktion löpande publicerar små nyheter, reflektioner och kommentarer från skolbarns värld.

Rapporter / kataloger / broschyrer / skrifter m.m.

Allmänt

101 dokumentärer på DVD för barn och unga. En katalog med temaindelning och ämneskatalogisering. Samtliga filmer utgivna med både biblioteks- och institutionella rättigheter. www.filmcentrum.se

Agenda M. Diskussionsunderlag för mediepedagogiskt utvecklingsarbete. Sammanställt av Klas Viklund. Här finns också Niels Bekkhus power-point-presentation om Europeiska kommissionens uttalande rörande media literacy och digital kompetens. Beställ utan kostnad från Svenska Filminstitutet www.sfi.se eller läs på www.sfi.se/agendam

Aktionsgruppen för barnkultur kartlade barnkultur i Sverige. Rapporten presenterades i april 2006. www.regeringen.se/sb/d/6293/a/62760

Are the New Millenium Learners Making the Grade OECD rapport som tar upp förutsättningar för dagens och framtidens skola och analyserar i vilken utsträckning investeringar i informationsteknik stöder ett förbättrat lärande. www.oecd.org/edu/nml

Att ge bort kunskap gratis: framväxten av öppna digitala lärresurser. En OECD rapport som kan laddas ner från KK-stiftelsens webbplats. www.kks.se

Att göra som man brukar – om beslutsprocesser i filmbranschen av Eva Mark, fil.dr i teoretisk filosofi vid Göteborgs universitet. En skrift från svenska WIFT (Women in Film and Television). Beställs på www.wift.se

Attraktiv Skola – uppföljning. En samlad bedömning av projektet Attraktiv Skola. 2006. Rapporten pekar på kommunernas eget ansvar, projektplaner, dokumentation och nätverk. www.skola.se

Barn-media-kunskap av Ana Graviz & Jorge Pozo, som beskriver en metod som bygger på en helhetssyn utifrån se-analysera-skapa själv för barn, pedagoger och föräldrar i samverkan. Tips på enkla och konkreta övningar. Finns även som instruktionsvideo. BMK AB 1991.

Barns smak – om barn och estetik. En skrift utgiven av Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet. Tankar kring barns val av bland annat teater, bilder, böcker och konst.

Bioboken. Fånga publiken. En inspirerande skrift för biografägare, folkrörelser, föreningar och eldsjälar. Beställs från Filminstitutet, filmiskolan@sfi.se

Blå apelsin – FilmCentrums konstfilmkatalog. En katalog från FilmCentrum med 75 filmer om konstnärer och olika konstnärliga uttryck. Med institutionella rättigheter 400 kr per film vid köp av hela paketet. Enskilda filmer 500–550 kr. www.filmcentrum.se

De vuxnas verktyg av Kristina Hansson m.fl. Nulägesbeskrivning av media och IT i Piteå kommuns förskolor 2005.

Digitala läroverktyg. En skrift från KK-stiftelsen som tar upp frågor som datorspel, e-lärande, digital portfölj och lärgemenskaper och som innehåller en överblick av forskningen inom området. Målgruppen är främst lärare och andra inom skolans värld. www.kks.se

Digitala lärresurser – möjligheter och utmaningar för skolan. 2007. Digitala lärresurser ökar möjligheterna att variera undervisningen. Med den här boken får du veta mer om de nya typer av digitala läromedel som nu finns tillgängliga. www.skolverket.se Sök under publikationer best.nr UO7:183

Dream. Rapport kring användning av digitala resurser i danska skolor har getts ut av Dream, danska forskningsinstitutet. Danmark har satsat stort på modern teknik i skolor, men användningen av dessa moderna medel har inte gått lika fort. www.dream.dk

Elever och lärare online – var går gränsen? En rapport från Lärarnas Riksförbund. 2010.
<http://medieradet.se/Kunskapsbanken/Medier/Internet2/Elever-och-larare-online--var-gar-gransen/>

EU Kids Online - rapport

är ett forskningsprojekt som har granskat forskningen i 21 länder på området barn och internetanvändning de senaste 3 åren. Från Sverige medverkade Cecilia von Feilitzen, Göteborgs universitet. Resultaten visar att tonåringar använder internet mest, men internetanvändningen ökar i Europa, främst bland yngre barn och föräldrar, samtidigt minskar könsskillnaderna. Sonia Livingstone och Leslie Hadon står bakom rapporten som kan laddas ner på www.lse.ac.uk/collections/EUKidsOnline

Film – ett redskap i arbetet mot rasism. Handbok om film och samtal i klassrummet. Innehåller tips om filmer och teman samt metoder för hur lärare kan använda filmer och samtal i undervisningen. Utgiven av Antirasistiska Filmdagar i samarbete med FilmCentrum Syd. Pris 80 kr. Beställs på bestallning@filmcentrum.se. Se också www.arf.se

Film i skolan av Lina Linde. Förslag till utvecklingsstrategier i Helsingborg. Skriften är ett resultat av en utvärdering av den mediepedagogiska verksamheten i Helsingborg med fokus på förslag till utvecklingsåtgärder. Tänkvärd mediepedagogisk modell, tillämpbar för flera orter. Beställs via birgitta.killander@helsingborg.se

Film i skolan. Film Stockholms nya skrift presenterar de resurser som finns i länet för alla som vill arbeta med medier i undervisningen.
http://www.sll.se/upload/Kultur_och_utbildning/Film_Stockholm/Film%20i%20skolan/Ny_Broschyren_FILM_I_SKOLAN.pdf

Film i undervisningen – en studie av Stockholms läns AV-centralers verksamhet och visioner om framtiden av Cindy Carlsson. Film Stockholm 2005.

Film och mening: en receptionsstudie om spelfilm, filmpublik och existentiella frågor. Tomas Axelsson avhandling handlar om en ung publik och dess preferenser och säger att filmupplevelse kan fungera som en språngbräda för att reflektera över tillvaron eller till och med för att lösa existentiella problem och livskriser. Sök på nätet.

Filmarbetarkatalogen. Den kompletta förteckningen över branschens kompetens. Filmarbetare, företag, organisationer – över 1 800 adresser. Utgiven av Svenska Filminstitutet. Nu även på nätet!
www.filmarbetarkatalogen.se

Filmkataloger innehållande videofilmer som ska visas institutionellt kan beställas på SDF:s hemsida under respektive distributör: www.skolfilm.com

► **FilmNytt** från FilmCentrum. Där hittar du terminens alla aktuella titlar samt spännande reportage om hur man kan använda filmen som läromedel i skolan! Beställ FilmNytt kostnadsfritt:
bestallning@filmcentrum.se (febr.13)

Forskning om lärares arbete i klassrummet. Kjell Granström (red) Om elevers och lärares arbete i klassrummet vad gäller möjlighet till lärande och utveckling. Du hittar den genom att googla på titeln.

Framtidens lärande i USA. Amerikanska utbildningsdepartementet utforskar möjligheterna att förnya undervisning och lärande med stöd av it. Nu finns ett utkast till rapport, ett förslag till en nationell plan med fokus på lärande, bedömning, undervisning och produktivitet.
www.ed.gov/technology/netp-2010

Handlingsplan för mediepedagogik av Helen Persson (red). Ett led i Kristianstads kommuns arbete med humanism, etik och medier. Februari 2006.

Hur farligt är internet? är en rapport från det nordiska kunskapscentret för medie- och kommunikationsområdet, NORDICOM. I rapporten beskrivs svenska barns internetvanor utifrån den europeiska studien EU Kids Online. NORDICOM:s rapport diskuterar hur barn ser på riskerna och möjligheterna med sitt surfande och hur väl deras tankar och åsikter stämmer överens med vuxenvärldens föreställningar. Rapporten (jan 2012) kan beställas på:
www.nordicom.gu.se/clearinghouse.php?portal=publ&main=info_publ2.php&ex=342&me=3

Hur svårt kan det vara? Filmbranschen, jämställdheten och demokratin ställer ett antal frågor om jämställdheten i filmbranschen till regissörer, filmarbetare, filmkonsulenter och andra berörda. Boken är ett samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Filmkonst och är ett specialnummer av tidskriften Filmkonst som ges ut av Göteborg Film Festival. www.filmfestival.org eller skriv till filmkonst@filmfestival.org

Internationell forskningsöversikt kring IT i skolan. Utgiven av Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket). Innehåller en inventering av större studier och forskningsrapporter inom området IT i skolan som har undersökt sambandet mellan IT-relaterade satsningar i skolan och elevers nytta i form av resultat och utveckling. Finns som pdf-fil
<http://www.itochutbildning.se/?s=Internationell+forsknings%C3%B6versikt+kring+IT+i+skolan.+>

IT användning och IT kompetens i förskola, skola och vuxenutbildning. Skolverkets rapport visar att nästan alla elever är positiva till sin datorkompetens. Rapporten (2010) finns på Skolverkets hemsida.

IT och digitalkompetens i skolan En ny studie kring skolan och IT konstaterar att det finns en mycket positiv inställning till IT i skolan, men det finns en klyfta mellan ledning och klassrum. Kompetensutveckling är ett område där det efterfrågas insatser både för lärare och rektorer. Majoriteten bland skolfolket och experter tror att först 2025 kommer IT användningen att ha förändrat synen på pedagogik och lärande i grunden. Rapporten finns att ladda ner på www.kairosfuture.com/publikationer

Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga. Skrift. Strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012. Stockholms kulturförvaltning. Kontakta Mariela du Rietz för mer information. mariela.du.rietz@kultur.stockholm.se

Making Movies Matter. En brittisk rapport vars huvudtes är att kunskapen om och ett kritiskt förhållningssätt till den rörliga bilden, film och media är en nyckelkompetens och en naturlig del av läs- och skrivkunnigheten under detta århundrade. Film Education Working Group har rådfrågat minst 40 000 olika institutioner och experter. Mycket intressant läsning! Kan laddas ner på www.bfi.org.uk/education/research/advocacy eller beställas från Plymbridge Distributors Ltd, Estover Road, Plymouth PL6 7PZ, e-post cservs@pymbridge.com

Mediepedagogisk utredning i Motala
Motala kommun sökte och fick stöd från Filminstitutet för att göra en utredning kring statusen och intresset för arbetet med film och medier i skolorna i Motala. Utredaren var bildpedagogen Linda Andersson. Läs om rapporten på www.sfi.se/sv/filmiskolan/Nyhetslista/Mediepedagogisk-utredning-i-Motala/

Mediepedagogiska projektarbeten i förskolan 2005–2006 av Ulla-Karin Lundgren m.fl. När möjligheterna är i fokus. www.fc.edu.pitea.se/cmitwebb/start eller ulla-karin.lundgren@edu.pitea.se

Medieväldets påverkan. En kortfattad forskningsöversikt av Cecilia von Feilitzen. Beställs på www.nordicom.gu.se

Nordicom. En nordisk institution inom Nordiska Ministerrådet, ett kunskapscentrum för nordisk och nationell kompetens inom medie- och kommunikationsområdet. Tidskrifter, böcker, statistiska översikter, analyser, databaser med mera. www.nordicom.gu.se

Om kvalitet – synen på kvalitetsbegreppet inom filmbranschen. En skrift av Jenny Lantz, ek.dr. Kan beställas från info@wift.se, kostar 50 kr.

Publikarbete på bio. En skrift som vill inspirera biografer, folkrörelser, föreningar, regionala biografkonsulenter och kommuner att se möjligheterna i respektive orsts biograflokaler. Utgiven av Svenska Filminstitutet 2001. Beställs utan kostnad på www.sfi.se

Skolan och den radikala estetiken. M.Persson, L.Aulin-Gråhamn, J.Thavenius. Rapport publicerad av Lärarutbildningen vid Malmö högskola med stöd av Statens kulturråd, ingår som en del i redovisningen av utvecklingsprojektet Kultur och skola/KOS, ett uppdrag från Utbildningsdepartementet. Om kultur, estetik och lärande. Men också om yttrandefrihet, offentlighet och demokrati. Bokens författare argumenterar utifrån ett demokratiperspektiv för behovet av en radikal estetik. Studentlitteratur 2004.

Skolbio i Sverige 2007. En kartläggning av verksamheten med Skolbio i Sveriges 290 kommuner. Genomförd av Svenska Filminstitutet. Finns att ladda ner på www.sfi.se

Skolbio Stockholm. Kartläggning och utvecklingsidéer 2005. Helena Danielssons rapport för Utbildningsförvaltningen. www.stockholm.se/medioteket

Synligt lärande - forskningsöversikt om inläring *Visible Learning* (av John Hatie) - världens hittills största forskningsöversikt om vad som påverkar elevers inläring och studieprestationer finns nu tolkad från ett svenskt utbildningsperspektiv i en rapport från SKL, *Synligt lärande*. Ladda ner från www.skl.se

Terrorkriget i kvällspressen av Gert Z. Nordström. En studie av nyhetsförmedlingen i samband med terrorattackerna den 11 september 2001. Vilken bild fick man som tidningsläsare av det som hände? <http://www.psyccdef.se/Global/PDF/Publikationer/terrorkriget%20i%20kvällspressen.pdf>

The Horizon Report 2009. Årligen återkommande rapport kring trender och nyheter inom it och lärande som ges av Educause Learning Initiative. I denna rapport beskrivs sex områden av ny teknik som man antar kommer få betydande effekter på högre utbildning inom närmaste 5 år. Ladda ner på <http://wp.nmc.org/horizon2009>

► **Tillgänglig bio.** Rapport från SFI på regeringens uppdrag för att utveckla sändnings- och mottagningsutrustning som krävs för att film på bio ska kunna vara tillgänglig för alla. www.sfi.se/tillgangligbio (maj 2013)

Upphovsrätten i informationssamhället. En broschyr från Regeringskansliet. Den 1 juli 2005 ändrades upphovsrättslagen. Beställ eller ladda ner på www.regeringen.se

Upplivsbaserat lärande – att handleda spel, rollspel och simuleringar i klassrummet. Utbildningsmaterial och lärarhandledning för elever i gymnasieskolan och årskurs 7–9. Framtaget av Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket) inom ramen för demokratiseringsningen Delaktiga Sverige. www.grul.se

Ungdomars användning av nya medier Ung kommunikation är en liten men faktsäckad skrift från Växjö universitet, av Martin Danielsson och Lennart Axelsson. Finns att hämta på www.vxu.se/lub/forskning eller www.ungkommunikaktion.se

Vad har lärt oss? En skrift från Sim (o). Mats Svegfors skriver om publicistik, politik och pengar. Han har varit statlig utredare och landshövding och verkat som chefredaktör för Svenska Dagbladet, ordförande i Tidningsutgivarna och vd för Sveriges Radio. Hur har han velat utveckla journalistiken i dessa roller? *Nov 12*

Vågar du testa dina gränser? En tänkvärd broschyr framtagen i samband med utställningen Gränser 2003–2004, av Forum för levande historia och Riksutställningar. Beställs gratis på www.levandehistoria.se

Vår egen film – om mobbning av Christina Nilsson-Padilla och Malin Lagergren. En dokumentation i skriftform av ett filmprojekt kring mobbning genomfört av tonårsflickor vid Furudals skola i Rättvik. Beställ på www.filmidalarna.se eller filmiskolanm@sfi.se

Vår egen såpa. En dokumentation av ett projektarbete kring såpoperor i tv, genomfört av elever i årskurs 8 och 9 vid Älvdalsskolan i Älvdalen. Häfte och videokassett beställs på filmiskolanm@sfi.se

Yngre barn och IT. Forskaren Anna Klerfelt undersöker yngre barns IT-användning och konstaterar att IT har en stor potential för att stödja samarbete, kommunikation och kreativa uttryck hos yngre barn. Läs mer på Skolverkets hemsida (sept 2010)
http://www.skolverket.se/sb/d/4105http://itforpedagoger.skolverket.se/forskning_utveckling/Undersokningar_rapporter/steps/

Skolverket *Se även sidan 5*

Digitala läresurser – möjligheter och utmaningar för skolan. 2007. Digitala läresurser ökar möjligheterna att variera undervisningen. Med den här boken får du veta mer om de nya typer av digitala läromedel som nu finns tillgängliga. www.skolverket.se Sök under publikationer best.nr UO7:183

Film för lust och lärande är en rapport som vill visa varför filmen är en viktig del i utbildningen. Avsedd främst för förskola och grundskola. Producerad 2001 av Skolverket i samarbete med Svenska Filminstitutet. Beställs utan kostnad från Liber Distribution, telefon 08-690 95 76, beställningsnummer 00:594.

Film och mediepedagogik i skolan – en seminarieriserie. Skolverkets rapport sammanfattar elva seminarier som arrangerades inom projektet "Kultur för lust och lärande 1999–2000". I rapporten ingår föredrag av Mats Ekholm, Åse Kleveland, Mikael Alexandersson, Olle Holmberg, Jan Thavenius och Lars Gustav Andersson.

Förskoleforskning - unik databas: Danmark, Norge och Sverige satsar gemensamt för att göra forskning på förskoleområdet lättfunnet och lättillgängligt . Skolverket lanserade nyligen databasen för skandinavisk forskning inom området. *Maj 2012*
www.skolverket.se/2.3894/publicerat/2.3364/2.6039/unik-databas-for-skandinavisk-forskning-inom-forskolan-1.173267

Perspektiv på Kultur för lust och lärande. Projektet "Kultur för lust och lärande" är regeringens uppdrag till Skolverket och Kulturrådet sedan 1999. Rapporten från 2001 kan beställas på www.skolverket.se.

Matte och film. Matteläsningar på film ska stödja lärare. Skolverket presenterar fem filmer, filmade föredrag, med tillhörande material om hur elever löser matematiska uppgifter och varför det kan bli fel när de räknar. Filmerna baseras på en forskningsundersökning och de tar upp några av de tunga problemen inom området.
<http://www.skolverket.se/sb/d/3022/a/16952;jsessionid=CD66E82DE27C838C615C9A7290D32898>

Under hösten 09 byggde Skolverket en webbplats för pedagoger om skolorna forskning. Ett verktyg för att fördjupa och berika lärarnas dagliga arbete. Det erbjuds ett brett spektrum av avhandlingar, projekt och utvärderingar, både inom svensk och internationell forskning.
<http://www.skolverket.se/sb/d/3022/a/16953;jsessionid=CD66E82DE27C838C615C9A7290D32898>

Skolverket satsar på värdegrundsfrågor i skolan och vill ta ett samlat grepp för att dessa frågor ska genomsyra all verksamhet i skolan.

Statens Medieråd (fd Medierådet) – ett urval

Att leva i World of Warcraft – Varför kan ungdomar inte sluta spela och äta tillsammans med familjen? Hur ska de orka med skolan? Medierådets rapport om högkonsumenter av onlinespelet War of Warcraft belyser problem, konflikter och drivkrafter bakom spelandet och ger nya infallsvinklar på det som i samhällsdebatten kallas dataspelsberoende. Av Jonas Linderöth och Ulrika Bennerstedt.

Från videovåld via www till World of Warcraft. En minnesskrift över Medierådets 20-åriga verksamhet. Rapporten kan fungera som inspirationskälla till hur förbyggande arbete och

kunskapsspridning inom statens ram kan utgöra ett komplement till lagstiftning. Här ges samtidigt en inblick i ett medielandskap i dramatisk förändring mellan 1990 och 2010.

<http://www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Ovrigt/Rapport-om-Medieradets-20-ariga-verksamhet/>

Jag ser mig. En etnografisk studie av barns och ungas förhållande till programmet Idol, skriven av fil dr Katarna Graffman och fil mag Johan Fredriksson har precis kommit ut september 2010. Studien är initierad av Medierådet för att få ökad kunskap om hur barn och unga uppfattar och konsumerar TV programmet Idol.

Koll på porr. Hur bekanta är pojkar och flickor med porr, och hur förhåller de sig till den? Statistik och fakta blandas med fördjupande och resonerande texter.

Mediebarn.se En sajt, lanserat 2010, för vuxna om barns och ungas dator- och internetvanor. Fakta presenteras på ett överskådligt och lättläst sätt.

Mer tecknat...? Animerade TV-program – marknad, utbud, barn, föräldrar av Cecilia von Feilitzen. Vad tittar barnen på? En granskning av animerade tv-produktioner som visas på de större tv-kanalerna i Sverige.

Monsternmassakern. Datorspelens lockande värld av Jan Christofferson. En grundläggande genomgång av spel som innehåller mycket våldsskildringar.

Popcorn. Unga tankar om film och filmvåld av Ann Katrin Agebäck (red). Skrivna av gymnasieelever.

Småungar – fakta om små barns användning av medier. 2010. Hur använder 2-9-åringar media? Rapporten visar bland annat att 43% av 2-åringarna har använt dator och att spel är den vanligaste aktiviteten för barn 2-9 år.

Stäng inte av. Film som verktyg för samtal av Åke Sahlin.

Säker på nätet? – en handbok för föräldrar och andra vuxna. Ewa Thorslund. Det handlar om att förstå Internets och den nya teknikens positiva möjligheter och samtidigt kunna skydda barn och ungdomar från onödiga risker. Bonnier Carlséns förlag i samarbete med Medierådet, Rikskriminalpolisen, BRIS och Friends. www.bonniercarlsen.se

Tittarögon av Lars Grip. En rapport om vad som bestämmer tv-utbudet.

Tusen flickor om film och våld av Karin Stigbrand och Sofie Stolpe.

Ungar & Medier 2010. Fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier. Nya siffror kring barn och ungdomars användning av medier presenteras. 2000 barn och 2000 föräldrar tillfrågats om ungas medievardag. Internetanvändning ökat markant och omfattar nästan alla 9-16 åringar. Lärarhandledning Mediekompass, som hör till, består av lektionsövningar.

Våldsamma datorspel och aggression – en översikt av forskningen 2000-2011. Forskningen visar på ett statistiskt samband mellan våldsamma datorspel och aggression men lider av så allvarliga brister att den hittills inte lyckats bevisa att våldsamma datorspel orsakar aggressivt beteende. Ladda rapporten på www.statensmedierad.se dec.2011

Världen som spelplan – gränsöverskridande i onlinespelskulturen, en rapport skriven av Jonas Linderöth och Camilla Olsson handlar om gränsöverskridande gemenskap, möten med andra kulturer och spelare som reser till varandra och träffas IRL. Men det är även en rapport om kulturkrockar, exkludering och sexualisering. 2010.

Beställ & ladda ner. Under denna rubrik på Medierådets hemsida kan du beställa eller ladda ner kostnadsfritt material som omfattar ämnen som medier, mediekunskap, medievåld, unga & medier, Pornografi, filmrum samt verktygslådan.

Filmer

Film på video i undervisningssyfte: Hyr filmerna via din närmaste AV-central, eller köp/hyr direkt från distributören. Distributörerna hittar Du på www.skolfilm.com

50 filmer som 14-åringar bör se hittar Du på www.filmstockholm.se/pdf/filmlista.pdf

101 dokumentärer. En stor satsning på dokumentärfilm på dvd. FilmCentrum lanserar ett helt nytt tänkande kring dokumentärfilm som delas in i teman och ämneskategorier i katalogen. Samtliga titlar finns utgivna med både biblioteks rättigheter och institutionella rättigheter. Det går att köpa hela paketet men också enstaka titlar. Se under FilmCentrum Riks på www.filmcentrum.se. Filmpedagogen Eva Westergren har en specialföreläsning om dokumentärer.

► **Doxbox.** Fyra olika boxar från FilmCentrum, i varje box finns fem dokumentärer med olika perspektiv men med ett gemensamt tema och övergripande diskussionsunderlag. **Teman:** Doxbox Politik, Doxbox Religion, Doxbox Media och Doxbox HBTQ. Kontakta linda@filmcentrum.se (aug.2013)

► **Filmarkiv i skolan.** Gymnasieläraren Ulf Jämterud tipsar om några webbaserade arkiv med filmer som är användbara i skolan. <http://kollakallan.blogg.skolverket.se/2013/03/19/filmarkiv/> (april 2013)

Filmrummet. Medierådets sajt för filmer som kan användas i undervisning och diskussioner kring unga och internet. <http://www.medieradet.se/Bestall--Ladda-ned/Filmrum/> till exempel **Abbe: tre kortfilmer.** För att uppmäna till reflektion över varför man ofta beter sig annorlunda online jämfört med offline. Abbe, en ung och lite obetänksam kille använder sina nätbeteenden i verkliga livet. Filmerna vänder sig till ungdomar och kommer främst att spridas genom sociala medier som Youtube och Facebook.

Finska är cool med Markoolio

En kortfilm i tre delar (del 1 är klar och ligger på www.fokusfinland.se samt på Youtube). Filmen är gjord för temadagen den 9 november. Temadagen ska arrangeras på den egna skolan för elever från 11 år och uppåt och handla om Sveriges och Finlands gemensamma historia och Finland av idag. Målsättningen med filmen är att eleverna ska ha kul med Markoolio och samtidigt lära sig lite finska. Del två kommer i slutet av september och del tre i slutet av oktober. Föreningen Norden.

Snuttefilm – film för de minsta. Fem filmberättelser om vardera fem minuter i ett paket efter Anna-Clara Tideholms böcker. Projektet är ett initiativ från producenten Lisbeth Gabrielson och Karin Forsgren vid Film Gävleborg. Forskaren Fredrik Lindstrand har skrivit en rapport om projektet "Snuttefilm i förskolan – en studie av tvååringars meningsskapande och engagemang". Rapporten och en filmhandledning finns att ladda ner från www.lg.se/filmgavleborg, klicka sen på Snuttefilm i vänsterspalten. DVD finns att beställa via Alfabetas bokförlag.

Stumfilmbox – SF:s satsning på stumfilmer från svensk films första guldålder, åren 1917-1924. Matti Bye har specialkomponerat musiken. I boxen finns också unikt omkringmaterial. Filmer har engelska undertexter och flera av dem även andra språk. I samlingen ingår: Terje Vigen, Herr Arnes pengar, Erotikon, Körkarlen, Häxan, Gösta Berlings saga.

Älska mig. En film om mobbning och utanförskap.

Under flera års tid samarbetade filmaren Ronnie Brolin med ungdomar i Västra Götaland och 2007 inledde han ett projekt med tema mobbning. Arbetet har resulterat i en långfilm "Älska mig" på 77 minuter samt fyra kortfilmer. Långfilmen handlar om den 15-åriga Alice, som trakasseras i skolan och på fritiden. Finns på dvd. www.ifocus.nu

Försäkra dig om att du vid all användning av film i skolan följer de regler som gäller för institutionellt bruk!

Stöd och bidrag

www.innovativkultur.se

Aktiva konstnärer och kulturarbetare kan söka medel till projekt, får råd, stöd och tips. Innovativ Kultur drivs på uppdrag av Kulturförvaltningen i Stockholms stad. Medlen kommer från Stockholms stad och Stiftelsen Framtidens Kultur. Två ansökningstillfällen per år.

www.kulturbryggan.se

Kulturbryggan är en försöksverksamhet och startade 2011. Man söker stöd för nyskapande kulturell verksamhet av professionell art som bedrivs i projektform. Kan sökas av fysisk eller juridisk person. Det fria kulturlivet prioriteras. www.kulturbryggan.se/ansokare

www.kultur.stockholm.se/programkatalog

Endast för Stockholms stad. Här hittar du föreställningar och program som Stockholms kulturinstitutioner och fria kulturproducenter erbjuder stadens barn och unga, från förskolan till gymnasiet. Vissa föreställningar och konserter subventioneras med 50% av Kultur för de unga.

www.kulturradet.se

Skapande skola. Från och med 2010 fördelas ett antal miljoner kronor till årskurs 1-9 för att främja samverkan mellan skolan och kulturlivet, med utgångspunkt i skolans läroplan. Insatserna kan till exempel handla om berättande, cirkus, design, drama, film, foto, serier, skrivande och visuell konst. Alla skolor är välkomna att söka bidrag och detta görs hos Statens kulturråd. Ansökningarna ska vara hos kulturrådet i början av det kalenderår som satsningen gäller. [Mer](http://www.kulturradet.se/sv/bidrag/skapandeskola/Detaljerad-information/) info på Kulturrådets webbplats. <http://www.kulturradet.se/sv/bidrag/skapandeskola/Detaljerad-information/>

Matteo.Zacchetti@cec.eu.int och Corinne.Hermant@cec.eu.int är kontaktpersoner för ett EU-stöd till eLearning – Media Literacy. Pengar kan sökas i mitten av september för projekt som syftar till ökade kunskaper om användningen av multimedia i undervisningen. Det gäller även användningen av internetbaserade projekt i skolan och bildande av nätverk med mera. Skolledare och lärare kan söka.

www.sandrews.se

Stipendier för postgymnasial utbildning till unga skådespelare, regissörer, dramatiska författare, sångare, dansare och andra under 30 år. Mellan 15 000 och 20 000 kronor beviljas.

www.sfi.se/fortbildning

Svenska Filminstitutets stipendier ger yrkesverksamma filmare möjligheten att delta i workshops och seminarier.

www.sfi.se/filmstod

Stöd till lokal filmkulturell verksamhet för barn och ungdom med nya riktlinjer från och med 2006. Stödet blir mer flexibelt för att kunna samspela med den utveckling som pågår i landets kommuner och skolor. Stödet kan delfinansiera filmhyra, biografhyra, persontransporter samt viss kompetensutveckling av skolpersonal. Kan sökas 31 mars och 30 september.

www.skolverket.se/sb/d/382

Skolverket delar ut Statsbidrag som är ett statligt styrmedel till stöd för kvalitet och måluppfyllelse inom prioriterade områden och verksamheter. Statsbidrag ges till både kommunal och fristående skolverksamhet från förskola upp till vuxenutbildning, till organisationer och i vissa fall till landsting och enskilda verksamheter.

www.sll.se/kultur

www.sll.se/sll/templates/NormalPage.aspx?id=668

Stockholms läns landstings (Kultur- och utbildningsnämnden) projektstöd till regionalt kultur- och föreningsliv som är tillgängligt för alla. Stödet kan sökas av organisationer, inte enskilda kulturutövare. Verksamheten som riktar sig till barn och ungdomar prioriteras.

www.sll.se eller www.filmstockholm.se Ung Aktiv Kultur (200 000 kr i potten) Ungdomsstöd.

Film Stockholms nya pedagogiska stöd ges till film- och mediepedagogiskt arbete med barn och unga i Stockholms län. Kontakt: Kerstin Olander

Fortbildningsmöjligheter

(med eller utan högskolekompetens)

AV- och mediecentraler i hela landet ordnar kurser och fortbildningar för lärare inom det mediepedagogiska området.

BrobyGrafiska i Sunne har en ettårig KY-distansutbildning: Manus för film och interaktiva medier. <http://www.brobygrafiska.se/index.php/ky-utbildningar/manusfoerfattare>

Distanskurser i Gävle

På halvfart. 15 hp-kurser som sträcker sig över hela terminen: Barn- och ungdomsfilm och Filmvetenskap på olika nivåer. För mer info ring Margareta Rönnerberg, Högskolan i Gävle, mrg@hig.se tel 0498-24 94 48.

Dramatiska institutet se Stockholms Dramatiska högskola nedan.

Folkets Bio Göteborg erbjuder många föreläsningar och kurser inom området. Några exempel: Filmmusik och musikvideor, TV-serier och såpor, Nyhetsföreläsningen, Sagor och myter, Vi och dom, Reklamföreläsningen, In love with Shakespeare, Kvinnor och män på vita duken, Helfilmsanalys, Filmhistoria. Se www.filmpedagogerna.se

Högskolekurser / fortbildning kring ungas medieanvändning och de sociala mediernas funktion och betydelse - se listan över utbildningar runt om i landet: www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Mediekunskap/Fortbildningskurser-pa-universitet-och-hogskolor/

IKT, makt och marginalisering är en distanskurs (7,5 högskolepoäng) på halvfart för föräldrar, lärare och andra med intresse för frågan om alla grupper får plats i visionen om ett "IT samhälle för alla?". Kursen ges av Medieteknikämnet vid Södertörns högskola i Campus Haninge. <http://webappl.web.sh.se/>

Konstfack. *Mediepedagogik* och *Visuell kommunikation*, vardera 15 poäng är fristående kurser för lärare, lärarutbildare och andra pedagogiskt verksamma inom olika medieområden. *Bildpedagogik* 30 p vänder sig till bildlärare, grundskolelärare, klasslärare samt andra verksamma i bildpedagogiskt arbete. För fler fristående kurser se <http://www.konstfack.se/konstfack/jsp/polopoly.jsp?d=10&t=1> Mer information: Ring Gabriella Rizzo, kursadministratör 08-450 41 51.

Lärarhögskolan. Stockholms universitet. Fristående 7,5-poängskurser: Film för lärande, Mediepedagogik, Kreativt bildberättande med flera. Många kurser vänder sig till olika yrkeskategorier – med eller utan tidigare erfarenheter av högskolestudier. www.luk.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=12136

Pedagogiska Institutionen, Stockholms universitet. Fristående 7,5-poängskurser: Globalisering och digitala medier, Kommunikation och utvecklingsvillkor, med flera. Se <http://www.ped.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=8017&a=37904>

Regionala filmresurscentra har ett varierande utbud av föreläsningar och aktiviteter för lärare. Se www.filmomediepedagogik.nu

Stockholms Dramatiska högskola har startat sin verksamhet 1 januari 2011 genom en sammanslagning av Dramatiska institutet och Teaterhögskolan i Stockholm. Skolan har utbildningsprogram för de flesta yrken i de konstnärligt skapande branscherna samt ett antal fristående kurser för lärare i grundskolan och på gymnasiet, till exempel Barnprogrammen och framtiden, Kunskapsfilosofi, Berättande animerad film. <http://www.stdh.se/utbildningar/kurser>

Svenska Filminstitutets stipendier ger yrkesverksamma filmare möjligheten att delta i workshops och seminarier. Se www.sfi.se/fortbildning

Södertörns högskolas korta kurser om media, till exempel: Ljud och rörlig bild, 7,5 poäng, Att skriva för webben 7,5 poäng, Media and Everyday Life, 7,5 poäng, Communication Media, Culture and Society 1–2 7,5 poäng, med flera. Samt Medie-Estetik-Pedagogik i samarbete med Stockholms Dramatiska Högskola, ett magisterprogram, 60 p. se direkt [http://webappl.web.sh.se/C12572890046ED30/0/DD07F9FED183FB02C12573FB0035031F/\\$file/MEP.pdf](http://webappl.web.sh.se/C12572890046ED30/0/DD07F9FED183FB02C12573FB0035031F/$file/MEP.pdf)
För mer info om utbildningar se www.sh.se

Zita (Folkets bio) i Stockholm anordnar föreläsningar, filmanalyser, seminarier och olika arrangemang. Beställ ett program av Anna Söderberg på anna@folkets.bio.se

Filmfestivaler och filmdagar

Angelägets filmfestival är Sveriges största dokumentärfilmfestival med ungdomar. Arrangeras varje år i april/maj. Tema mänskliga rättigheter. För unga filmare upp till och med 20 år. Se www.angelaget.nu

Animationsfestival i Eksjö. Arrangeras i september. www.eksjoanimation.se/festival

Antirasistiska filmdagar är ett tematiskt kulturarrangemang med filmvisningar och filmseminarier. ARF vill främja goda etniska relationer mellan människor med olika bakgrund, kultur och erfarenheter. Anordnas i Göteborg, Stockholm, Malmö, Uppsala med flera, totalt 12 städer. Varje AFR arrangeras av den lokala FilmCentrum avdelningen. Målgruppen är främst ungdomar från lågstadiet till gymnasiet. www.arfarf.se

► Bergmanveckan

Fårö i juni varje år (2013 är det den tionde gången). För programmet se <http://bergmancenter.se/produkter/bergmanveckan/> Reportage från 2012 kan du läsa här <http://www.filmbasen.se/i-fokus/tack-f%C3%B6r-fina-dagar-p%C3%A5-f%C3%A5r%C3%B6>

Brasiliansk filmfestival. Anordnas av Folkets Bio/Zita i slutet av oktober.

BUFF Årligen återkommande barn- och ungdomsfilmfestival i Malmö. Går av stapeln i mars. Sajten har året runt massor av information och tips. www.buff.se

Cinemafrica. Årlig filmfestival som från och med 2008 hölls i mars på framförallt Bio Rio på Söder, men även andra platser. Filmer och seminarier, gratis skolfilmvisningar, ofta med engelsk text. Se www.cinemafrica.se.

► **Dövfilmfestival.** Arrangeras varje år i november på Zita/Folkets Bio i Stockholm.

Existentiell Filmfestival Dalarna arrangeras varje år i Falun. Se www.du.se/existentiellfilmfestival

Fantastisk filmfestival, Skandinavien största festival för fantastisk film, anordnas varje år i Lund i september. Filmer i genrer som science fiction, fantasy och skräckfilm visas. www.fff.se

Film i Glasriket. En manifestation som vill värna biografens roll som kulturell mötesplats i det lokala samhället. I januari 2009 bildades Film i Glasriket Ideell förening. Under 17 dagar kan man besöka omkring 96 föreställningar på 17 biografier, i ett område som är Sveriges biograftätaste. www.filmiglasriket.se

Filmkonventet arrangeras varje år i Luleå sedan 2003. Viktig mötesplats för filmbranschen i Sverige, tar upp de aktuella filmfrågorna. Alltid i början på december. <http://www.filmpoolnord.se/filmkonvent/>

Flimmer. Filmfestival i Norrköping i oktober varje år. www.flimmer.nu

Förortish filmfestival (FFF) sätter ungdomar och förorten i fokus. I november i Stockholm. Shamim Mayanja, projektledaren 0704-745596.

Junior. Årligen återkommande festival för barn- och ungdomsfilm för barn 6-16 år arrangeras i april. www.filmfestivalen.se/junior

Kids for Kids festival (www.kidsforkidsfestival.org). Årligen återkommande internationell festival för filmer av unga för unga. Öppen för filmer gjorda av barn och ungdomar i åldern 0-16 år. The Nordic and Baltic Kids for Kids/Videotivoli söker filmer från baltiska och nordiska länder. se www.videotivoli.fi

Kino Rurik årligen återkommande rysk filmfestival i Stockholm med filmer om Ryssland och från Ryssland. www.kinorurik.nu

► **Kurdisk filmfestival.** För första gången 2013, i Stockholm i februari. En festival för kurdisk film och kultur. På Bio Rio. www.biorio.se (febr.2013)

Latinamerikansk kultur- och filmfestival i Malmö. Filmfestival som arrangeras i september. www.latinamerikagrupperna.se/latinamerikansk-film-i-fokus

M:Dox – Malmö Dokumentärfilmträff (sedan 2003) i oktober. www.filmiskane.se/content/view/235/

► **Monsters of Film.** En genrefilmfestival i maj med fokus på skräck, sci-fi och monster. http://www.zita.se/evenemang/festivaler/monsters-of-film?utm_campaign=cmp_197749&utm_source=getanewsletter

► **Nordic Creative Commons Film Festival**

30 aug-8 sept 2013 arrangeras den första nordiska filmfestivalen för filmer med så kallad Creative Commons-licens. Det är ett verktyg för upphovspersoner som vill distribuera innehåll på nätet och bestämma hur verken får spridas och användas. www.nordicfilmfestival.cc (maj 2013)

► **Nordisk Panorama.** Aktuella nordiska kort- och dokumentärfilmer visas i september. 2013 i Malmö mellan 25-30 september. Skicka in din film - upp till 60 min. <http://www.nordiskpanorama.com/ANM%C3%84L%20DIN%20FILM%20M13-1020/>

Novemberfestivalen i Trollhättan. Sveriges arena för oetablerade filmare i tre åldersklasser från 0 till 26 år. Ett bra sätt för unga filmskapare att träffa likasinnade och lära sig mer. Filmerna skickas till regionala uttagningar i den region som man bor i. Se mer info på www.novemberfestivalen.nu

► **PIXEL** är en av Skånes största filmhändelser! Etablerade regissörer och nya talanger möter en engagerad festivalpublik, långväga gäster och en filmbransch på frammarsch. April i Ystad. <http://www.filmiskane.se/pixel/> <http://www.facebook.com/PixelSkanesFilmfestival>

► **SCREEN** är BUFF:s mötesplats för unga filmare från 18 år och uppåt. (febr.13) www.docs.google.com/forms/d/1Yv8tYmFk3AXGcWa90_vRYYNBy_CaNXiv6GdCf4Wu4w/viewform?pli=1

Spansk filmfestival arrangeras i Stockholm i september (med start 2010) <http://www.spanskfilmfestival.se/>

Stockholms Internationella Filmfestival äger rum varje år i november. Se www.stockholmfilmfestival.se

Tell Us Your Story – en filmfestival för unga filmare upp till 16 i Blekinge, Kalmar och Kronobergs län. Arr. av Reaktor Sydost och Film i Jönköpings län. www.reaktorsydost.se eller www.tell-us-your-story.com/

Tempo Dokumentärfestival äger rum varje mars i Stockholm. Svenska dokumentärer som är minst 50 minuter långa kan tävla om priset Tempo Documentary Award. www.tempofestival.nu

Tjugo5 en årlig, tre dagars skolbiofestival och mötesplats som arrangeras av MediaCenter i Västerbottens län. Senast i oktober 2009 på Filmstaden i Umeå, under Tjugo5, ordnades filmtävlingen Bäst i Norrland (anordnad av Film i Västerbotten). Elever från medie- och filmriktade gymnasium i Norrland fick under tre dagar tävla i film. Årets tema var Dilemma. Se alla filmerna på www.vimeo.com/channels/bastinorrland2009 Festivalens hemsida är www.tjugo5.se

Uppsala Internationella Kortfilmsfestival arrangeras i oktober varje år och visar nära 300 filmer. Festivalen firar 30-årsjubileum 2011. www.shortfilmfestival.com

URIX åsiktsfestival. "Sveriges häftigaste åsiktsfestival" för ungdomar mellan 13 och 18 år som vill förändra samhället! www.urix.se

Vårrullen (www.varrullen.se). Vårrullen är Stockholms största filmfestival för unga, ett pedagogiskt projekt och en länk mellan staden och förorten, skolan och branschen, nya och etablerade filmare. Vårrullen är en ungdomsfestival i förorten med stora ambitioner. Sedan 2003 har över 100 unga festivalarbetare från Botkyrka utbildats i projektledning och målet är att de senare i sitt yrkesliv kan ta plats i mediebranschen. Vårrullen ska bidra till att filmutbudet och de som arbetar inom media ska återspegla Sverige idag.

Aktuella projekt, satsningar och annat

100 historier. Stockholmsbaserat mångfaldsprojekt om människors liv i Stockholms län. Under 2006 fick hundra länsbor göra en digital historia om sitt liv. Resultatet finns i form av en vandringsutställning, en hemsida och en dvd med filmerna. www.hundrahistorier.se

100Hus Stories - Ett samhällsutvecklande projekt där skolungdomar intervjuar boende i sitt område och gör därefter kreativa tolkningar av de historier de samlar in genom korta filmer, med hjälp av foton, animationer och ljud. Projektet ger en unik möjlighet för både elever och människor som bor i området att komma närmare varandra och överbrygga skillnader mellan kön, generation och ursprung. Det inspirerar till nya frågor kring demokrati, segregation och stimulerar kritiskt tänkande samt bidrar till att eleverna får övning och vidareutbildning inom skolämnen som bild, svenska, samhällskunskap och historia. De digitala berättelser publiceras sedan på www.100hus.com samt läggs på Youtube och andra sociala medier. Skolan kan anordna egna visningar och bjuda in gäster. Projektet är inne på sitt andra år och hittills har det fått en fantastisk respons. Kontakta linda@filmfront.se för mer info.

1000 unga berättar. I samverkan med skolor, kulturinstitutioner och andra organisationer manifesterar 100 unga stockholmare sina tankar i berättelser. Metoden är "digitalt berättande" i form av en personlig film på en minut. Berättelserna samlas i berättelsebanken "Rum för berättande" på UR:s hemsida (www.ur.se/rfb). För beställning av en broschyr som beskriver projektet samt en dvd med elevfilmerna, kontakta Simon Strömberg på Kulturskolan: simon.stromberg@kultur.stockholm.se

2.0 uttrycket 2.0 kommer från USA och betyder närmast ett nytt sätt att tänka och agera på nätet, att man snarare skapar sajten man besöker, kontrollerar informationen eller datan på sidan. Man låser sig inte vid en viss mjukvara eller annan begränsning. I stället förmedlar man tjänster som är helt oberoende av vilken teknik som används. Informationsökning och -spridning, shopping, bloggande och fotodelning är bara i början av sin utveckling (Tim O'Reilly). Till vardags kan man också beteckna 2.0 som ett uttryck för något nytt och uppdaterat.

Afrikans Story Week. Under kulturveckan African Story Week 2009 har fyra ungdomar med afrikansk bakgrund filmatiserat sina historier. Workshopen arrangerades i Skellefteå av Film i Västerbotten och kallades "Här är jag idag". Se www.filmivasterbotten.com eller kontakta filmkonsulenterna Barn & Ungdom Juha Salo.

Allt är möjligt. Media Watch är en organisation som granskar, informerar om och debatterar människoskildringar i massmedierna. På webbplatsen finns länkar till andra organisationer och

instanser som arbetar med ett mediekritiskt förhållningssätt. Man har också gett ut en handbok i mediekritik. www.alltarmojligt.se

Angeläget. Ett projekt kring mänskliga rättigheter som startade i Västra Götaland 2005. Gymnasieelever producerar dokumentärfilmer. En dvd med 12 filmer produceras varje år samt en handledning med diskussionsfrågor till varje film som går att ladda ned kostnadsfritt på hemsidan. Huvudmän är Amnesty International, GR Utbildning, KulturUngdom och Skolbio Göteborg. Se www.angelaget.nu. Varje DVD kan beställas gratis på hemsidan. <http://www.angelaget.nu/dokumentarfilmfestivalen/dvd>

Arrangörer! Som arrangör kan man anmäla sitt evenemang direkt över webben till hemsidan för Datorn i Utbildningen, www.diu.se/kalender

BETT (www.bettshow.com). Världens största mässa inom området informationsteknik och lärande, arrangeras i London i januari. Storbritannien ligger i framkant när det gäller IT i skolan. Tidskriften *Datorn i Utbildningen* arrangerar gruppresor och tar emot intresseanmälan på red@diu.se

► **Boken på duken.** Läsåret 2013/2014 lanserar Svenska Filminstitutet ett stort skolbioprojekt som handlar om hur man kan använda filmen för att väcka barns och ungas läslust. (aug.2013) <http://www.sfi.se/sv/filmiskolan/Teman-och-projekt/Boken-pa-duken/>

Casemetodik är en pedagogisk metod baserad på en verklighetsbaserad situation. Det anses vara ett överlägset sätt att arbeta med, på grund av sin höga grad av realism. Det är "learning by doing" med krav på lärarens noggranna förberedelser och planering. Ett stycke verklighet i lärandrummet! En av experterna på området är Cecilia Mark-Herbert, institutionen för ekonomi vid SLU, Uppsala.

Cino⁴. Stockholm. Tekniska museets 4D-bio, en ny, tekniskt avancerad filmteknik som förstärker närvarokänslan. Skolklasser är välkomna. www.tekniskamuseet.se.

Cubed. Avundsjuk på Harry Potter? Magi finns! På www.britishcouncil.org/sweden-science-cubed.htm hittar du info om allt det nya och innovativa inom musik, design, det digitala, film och vardagsliv.

Culture Online (www.cultureonline.gov.uk). Webbresurser inom konst, kultur och sport för barn, ungdomar och skola, en satsning från det brittiska kulturdepartementet sedan 2002. Mycket är användbart även utanför Storbritanniens gränser och kan inspirera till ämnesövergripande samarbete.

Det unga internet. En EU-finansierad kampanj för säkrare användning av internet bland barn och unga som Medierådet driver sedan 2002. Där finns en verktygslåda med informations- och studiematerial om ungas medieanvändning. <http://medieradet.se/Om-Medieradet/Det-unga-internet/>

Digitalt bildberättande. Ett läromedel, en konstnärlig uttrycksform. Med hjälp av digitala medier i skolan kan man stärka elevens självbild och stimulera deras språkutveckling. Ett koncept som har sju element till grund – berättelse med en poäng, dramatisk uppbyggnad, känslomässigt innehåll, berättarens röst, ljudillustration, disposition och tempo. **Vill du veta mera om digitalt berättande?** Länkar: Digitalbridge, www.digitalbridge.nu; The Center for Digital Storytelling, www.storycenter.org; PIM – praktisk IT- och mediekompetens, www.pim.skolverket.se; Multimediabyrån, Skolverket www.multimedia.skolverket.se

Digital turist – en turnerande konferens. Med start i december 2009 genomför Medierådet och Kulturdepartementet en turnékonferens där upplevelser blandas med fakta om barns och ungas medievardag. Konferensen ska hållas på fem platser i landet. Målgrupp: politiker, beslutsfattare, pedagoger och andra nära-barn-professionella. www.medieradet.se/Kunskapsbanken/Seminarier/Digital-Turist--en-turnerande-konferens/

Diversity Days – mångfaldsdagar. EU tävling i foto, film & affisch som syftar till ökad tolerans och mångfald, på arbetsplatser, i skolor och i samhället i stort. Genom att jobba med bilder i någon form ökar förståelsen och insikten för olika perspektiv. Kampanjen pågår i 27 länder inom EU. <http://www.lancetown.com/members/memberProfile.php?custid=2859>

E-mentorerna

E-mentorerna i Södertälje delar med sig av många nyttiga, spännande och framsynta tips kring datoranvändning, teknik och webbtjänster för skolbruk: www.e-mentorerna.blogspot.com

eTwinning. Ett digitalt skolsamarbete med hjälp av internet. Möte mellan lärare och skolledare, kontakter och erfarenhetsutbyte med kollegor i Europa. Ett enkelt sätt att komma igång med internationaliseringen i skolan och bra för ett ämnesövergripande arbetssätt. Skolorna bestämmer tillsammans innehåll och form för samarbete. Här finns hundratals europeiska skolor som man kan samarbeta med. Projektidéer i olika ämnen, pedagogiskt material och mycket inspiration. eTwinning hittar man på Internationella programkontoret med adress www.programkontoret.se/etwinning eller www.etwinning.se/category/programkontoret

Europa Direkt informerar om säkrare internetanvändning. Föräldrar, lärare och barn i hela Europa kan här få gratis information om säker användning av internet. Se www.mediaradet.se (under rubriken Det unga internet).

Europeisk mediekompetens. Ett utprop och ett dokument utarbetat av organisationer i åtta länder i avsikt att utveckla området mediekompetens. I utproppet ges en definition av vad mediekompetens kan stå för. Nationella och regionala aktörer kan ansluta sig till avsiktsförklaringen. Se www.euromedialiteracy.eu där också länkar och tips finns.

Film- och mediep pedagogiskt centrum, Sveriges första, kommer att byggas i Första verkstan i bruket i Hälleforsnäs, Flen. Där vill man samordna fortbildning för skolledare, lärare, fritidslärare, pedagoger och unga filmare. Satsningen, som görs av Flens kommun och kostar drygt 40 miljoner, beräknas bli klar 2009. För info kontakta kommunalråd Lotta Finstorp på 0157-190 05 eller kommunaldirektör Göran Wide på 0157-109 01. www.flen.se/templates/Page.aspx?id=581

Flicka. Ett projekt om flickors självbild som genomfördes av barn- och ungdomsminister Berit Andnor på Socialdepartementet. Projektet gjordes bland annat som en turné till 25 orter i Sverige. Under hösten 2004 följde organisationen Fair Play med (se under Datorspel). http://www2.ungdomsstyrelsen.se/butiksadmin/showDoc/4028e595133ee44601133f0f81cf0005/Projekt_Flicka.pdf

Fokus Finland. Satsningen Märkesåret 1809 uppmärksammar att det har gått 200 år sedan Finland och Sverige skildes åt efter sin gemensamma samexistens på 600 år: www.markesaret1809.se I samarbete med Föreningen Norden har Kulturfonden för Sverige och Finland fått huvudansvaret för de svenska skolaktiviteterna som består av fyra delar: kartläggning av Norden kunskaper, pilotlärarutbildning, lärarfortbildning och temadag den 9 november 2009 för barn från 10 år och uppåt. Läs på www.fokusfinland.se eller kontakta Birgitta Engman birgitta@norden.se för mer information.

Framtidens lärande - här och nu

En nationell konferens, som anordnas i maj varje år i Nacka, Stockholm, samlar beslutsfattare, it-strateger, skolledare, IT-pedagoger och andra drivande personer med ambitionen att bli ett nationellt nätverk för arbetet för framtidens lärande. Läs mera på www.diu.se/framtidenslarande där många av deltagarna delar med sig av sina tankar.

Framtidens skola kräver kreativitet!

Vilken betydelse har humanistiska ämnen i länder där kunskap utvärderas främst genom PISA (Programme for International Student Assessment)? Anne Bamford visar genom belysande exempel från hela världen, och med särskilt fokus på de nordiska länderna, varför undervisning i kreativa ämnen är avgörande för en framgångsrik, nytänkande skola. Anne Bamford är professor vid University of the Arts London och blev mycket uppmärksammas genom sin Unesco-rapport Wow Factor: Global research compendium on the impact of the arts in education. www.fotnoten.net/main.asp?articleid=412285&categoryid=3790&articleoutputtemplateid=&articlestateid=2

► **Färgfabrikens skolverksamhet.** Skolor är välkomna! Färgfabriken är en fristående konsthall och ett samtidslaboratorium, ligger i Liljeholmen i Stockholm. Färgfabriken vill med sin verksamhet nå

skolan för att tillföra nya aspekter i hela läroprocessen. Utan kostnad för elever och lärare. Tors-sö 12-18. www.fargfabriken.com

Globalgateway – länk till skolor i hela världen (www.globalgateway.org.uk) "ger dig en internationell dimension i undervisningen. Hitta en partnerskola någonstans i världen bland 6 000 skolor. Låt elever och lärare hålla kontakten via webb, e-mail eller chat. Utväxling av idéer och tips och olika former av samarbete kan öka kulturell förståelse och tolerans, respekten för olikheter och skapa grogrund för vänskap över alla gränser".

Harry Potter på högskolan. Tekniska högskolan för barn, en idé som föddes i Tyskland 2002 har nu spridd sig till andra länder, bland annat Polen. Barn i ålder 7-12 år deltar i föreläsningar och seminarier under veckosluten eller skollov, de får studentlegitimation och genomgår prov och tentor. Ofta utgår man från populärkultur, som till exempel Harry Potter filmerna där man analyserar olika företeelser ur vetenskaplig synvinkel (kan man flyga på en kvast? kan man teleportera sig?) I Polen har man öppnat sådana universitet i Warszawa, Lodz och Krakow. För de polskspråkiga, läs mer på www.warszawa.ud.edu.pl eller www.ud.edu.pl

Hollywoodfysik. Ett populärvetenskapligt projekt. Två lektorer i fysik vid Umeå universitet, Patrik Norqvist och Krister Wiklund vill inspirera elever och lärare för att öka nyfikenhet på naturvetenskap. Med utgångspunkt i populära filmer diskuterar man och experimenterar utifrån ämnet fysik och ur fysikers perspektiv. Föreläsningar och workshops anordnas. Hela föreläsningspaketet är inlindat i humor, mestadels för att avdramatisera fysik i vardagen, eller kanske rättare sagt fysik i Hollywood. www.intuitor.com/moviephysics

Hållbar utveckling. Förskolor, skolor och vuxenutbildningar har i uppdrag att bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling. Uppdraget har formulerats i internationella överenskommelser och nationella styrdokument. Läs mer på www.skolverket.se/sb/d/2272

Journey of Belonging

Ett mycket originellt multimediaprojekt som gör en djupdykning i personliga berättelser från 17 män och kvinnor av olika åldrar, bakgrunder och religioner. Projektet vill ifrågasätta rådande religiösa, kulturella och könsstereotyper. Berättelser finns på <http://www.journeysofbelonging.org/> och kan visas och användas i alla sammanhang. Bakom projektet står UNAOC och British Council. *Nov 12*

Om hållbar utveckling för barn. Tecknad tv-serie för barn i årskurs 4–6. Alice i Energilandet visar hur vi kan ändra våra vanor för att spara energi. Det handlar om sol, vind och vatten. Även tv-serien Hållplats jorden riktar sig till barn i samma ålder (Krokomax).

IKT i skulen – kva, kven, korleis og kvifor. Ett genomfört norskt projekt kring digitalt skolsamarbete presenteras i en digital bok med denna titel. Upplagt som ett uppslagsverk kring implementering av IT i skolan, innehåller bruksanvisningar, diskussioner och praktiska tips kring hur man hittar resurser på nätet. www.evabra.files.wordpress.com/2009/12/iktiskulen-web.pdf

Interaktiva skrivtavlor. Digital teknik i klassrummet, använd främst i Storbritannien, och på frammarsch även i Sverige. Interaktiva skrivtavlor är i dagsläget det mest effektiva sättet att föra in både omvärlden och den nya tekniken i klassrummet. Rummets fjärde vägg förvandlas till ett gemensamt fönster mot världen med många möjligheter till interaktiv pedagogik och mer varierad undervisning. Det är också ett sätt att kunna möta eleverna i deras egen digitala verklighet. www.interaktivskrivtavla.se

En samling länkar till rapporter kring användningen av tavlorna finns på www.prometheanworld.com Inventering av olika typer av tavlor finns som artikel och tabell i tidskriften Datorn i Utbildningen nr 4/2006. Kompetensfonden i Stockholm har finansierat ett projekt där interaktiva skrivtavlor testades på två skolor i Stockholm, utvärderingen finns tillgänglig på www.stockholm.se/kompetens

Se även www.smartaelever.se användarklubb för elever som går på skolor som använder Smartboard.

Interkulturellt år 2008. År 2008 var det europeiska året för interkulturell dialog. Med en budget på 10 miljoner euro fanns det möjlighet att presentera projekt som skulle utföras inom ramen för olika EU-program inom kultur, utbildning, ungdom, sport och medborgarskap. ec.europa.eu/culture

Läsförståelseprojekt

På Kristinedalsskolan i Stenungssund har man genomfört ett läsförståelseprojekt där elever fick jämföra skriven text och film. Eleverna gjorde också egna filmer. Läs om projektet och titta på filmer: www.sfi.se/sv/filmiskolan/Utvecklingsarbete/Partnerskolor/Kristinedalskolan/Kristinedalskolans-textbetraktelser/

Maktlekar. Ett projekt som ägs av ALMAEuropa, 2010 utkom två böcker "Maktlekar – det dolda gruppvåldet bland unga" och "Maktlekar – Arbetsmaterial – Vad är lek och vad är allvar?". Många unga får illa inom ramen för maktlekar och därför är det bra att känna till vilka lekarna är och kunna hjälpa de unga som behöver stöd. www.almaeuropa.org

Marylin.nu – en sajt som drivs av studieförbundet Sensus. Marilyn vill stödja unga kreativa tjejer för att de ska synas mer i media. Men man arrangerar även projekt för killar: www.killar.org På sajten publiceras alster av alla slag.

Mediamanual.at. Mediepedagogisk sida på tyska. Lämna gärna synpunkter till redaktören som inte kan tyska.

Mediekompetens. EU-kommissionen har uttalat sitt stöd för mediekompetens (2007). Länkar till kommissionens uttalande, en sammanfattning samt ytterligare information finns på www.sfi.se/agendam. Där finns även dokumentation från svenska kommuner som har utarbetat egna mediepedagogiska handlingsprogram.

MELT – ett europeiskt projekt där Centrum för Flexibelt Lärande är med som partner. Namnet är en förkortning för Metadataekologi för lärande och undervisning. MELT arbetar med samsökningar i gemensamma databaser med lärresurser. Upphört med sin verksamhet 2008. För specifik info och kontakt se www.cfl.se

Mitt liv 2.0 unga berättar om livet på nätet. Ett projekt i samarbete mellan Medierådet, Friends, Kulturskolan Stockholm/Unga berättar och UR/Rum för berättande. Under 2008 bjuder man ungdomar från hela landet att göra personliga digitala berättelser om livet på nätet. Målgrupp 12-18 år. Filmerna är publicerade på UR:s webbsida. I samband med detta har det tagits fram en lärarhandledning, se på www.medieradet.se/templates/Page_____1684.aspx. Läs mera www.ur.se/rfb/mittliv2.0.htm

... moddade datorer. "Unga datorentusiaster manipulerar och omvandlar sina datorer och datorprogram till något som tillverkaren inte tänkt sig, och gör demos som är en folkkonst i den bemärkelsen att konsumentvaror görs om på ett personligt sätt." IT-ceum i Linköping är en av landets största experter på denna filmkultur. Kontakta gärna Tekniska Museets intendent Nils Olander, nils.olander@tekniskamuseet.se.

Nationellt centrum för språk-, läs och skrivutveckling stödjer förskolor och skolor i deras utveckling. www.skolverket.se/sb/d/2169

Norden i Bio är ett filmbaserat läromedel för undervisning i nordiska språk och bygger på fem kortfilmer, en från vart och ett av de fem nordiska länderna, på olika teman: HUMOR, UPPVÄXT, TOLERANS. För elever mellan 10 och 19 år. Alla filmer ligger på en dvd och kan höras och ses på olika språk. Till dvd:n hör också ett undervisningskompendium. I Sverige är Birgitta Engman kontaktperson, birgitta@norden.se, hemsidan nordenibio.org. Det passar i undervisningen av nordiska språk, såväl som underlag för samtal och diskussion kring unga människors villkor och uppväxt idag, oavsett land. Kan också ses på Skolverkets hemsida http://www.skolverket.se/utveckling_och_bidrag/amnesutveckling/sprak/nordiska_sprak/material/norden-i-bio-1.120991

NUFF Global 2007 (www.nuffglobal.net). Filmfestival i Tromsø för unga filmare mellan 18 och 30 år. Utlyser en tävling på temat klimatförändringar, deadline 1 april.

Pecha Kucha: japansk presentationsteknik, där varje talare presenterar sitt projekt på 6 minuter och 40 sekunder med hjälp av 20 bilder (20 sekunder per bild). Konceptet har spridit sig till 168 städer runt om i världen och är mycket användbar även i skolan, för lärare och elever.

Om Pecha Kucha globalt: www.pecha-kucha.org

I Stockholm: www.pecha-kucha.org/cities/stockholm

I Göteborg: www.pecha-kucha.se

I Malmö: www.pecha.kucha.se/malmo

Se även på Youtube och Slideshare.net

Rum för berättande. Nerlagt. Ett UR-projekt Berättaråret 2006. Målet är att utifrån metoden digitalt berättande undersöka, utveckla och öka möjligheten att kreativt uttrycka och dela sina personliga berättelser med andra. Hemsida: www.ur.se/rfb. Redaktion: 784 43 88, Christina Friberg christina.friberg@ur.se

Science Café. Efter en idé från British Council sprider sig denna form av avslappat umgänge mellan publiken och forskare runt om i världen. Science Café är en mötesplats för alla som är nyfikna på forskning. Över en kopp kaffe diskuterar människor och forskare en aktuell fråga eller nya rön som berör. Vetenskapscaféer anordnas i en rad länder världen över. Läs mer på www.sciencecafe.se

SETT. Skandinavisk mäsas och konferens om det moderna lärandet i skolan. För lärare, skolledare, skolförvaltning. Kistamässan. www.kistamassan.com/events/settdagarna

Skapande skola – se under kapitlet Stöd och bidrag

Skola Göteborg i slutet av oktober i Göteborg. www.skolagoteborg.nu

Skoldagarna i Malmö arrangeras i slutet av oktober.

Skolforum arrangeras i slutet av oktober i Stockholm. På Älvsjömässan.

Skolfront. Det ledande samhällsprogrammet om svenska skolan, UR:s största satsning som direktsänds på torsdagskvällen kl.19.30 i SVT2. Debatt, nyheter, fördjupade reportage och granskning av skolan.

Skolprojekt Linné. Inom ramen för jubileet Linné 2007 gjorde Nationellt centrum för biologi och bioteknik en satsning som skulle "ge inspiration och goda idéer som kan användas av lärare i hela skolan till ett tvärvetenskapligt arbete där naturvetenskap ingår i ett brett sammanhang". På hemsidan för projektet (www.bioresurs.uu.se/skolprojektlinne) finns information om material, kurser och konferenser samt länkar till annan intressant information.

Storyline är en metod som kan betecknas som ett förhållningssätt till elever och inläring. Typiskt för storyline är att undervisning sker i form av en berättelse som elever och lärare skapar tillsammans i klassrummet och berättelsen är den röda tråden i arbetet. Man utgår också från elevernas förkunskaper. Metoden kommer ursprungligen från Skottland. En av experterna på området är Mait Adegård är storylinepedagog och fn arbetar hon på grundskoleavdelningen vid Utbildningsförvaltningen i Stockholm.

► **Surfa Lugnt** är ett nationellt initiativ för att höja vuxnas kunskaper om barn och ungas vardag på internet, ett initiativ som också stöds av Sveriges regering. Syftet är att bejaka det positiva som finns i ungas liv på nätet, som engagemang, kommunikation och kunskapsutbyte, och samtidigt ge föräldrar och andra vuxna mer kunskap att hantera fallgroparna på internet, som till exempel e-mobbning och integritetsfrågor. På surfalugnt.se hittar du råd och tips om ungas nätvanor och länkar till forskning och utbildningsmaterial. Du kan ställa frågor till experter. (jan 2013)

Tekniska museets studio. Studion och pedagogiken är helt unik i sitt slag och projektet går under namnet Uppdrag: Media. Här kan skolklasser göra sina egna radio-, tv- och tidningsproduktioner.

Cino⁴. Tekniska museets 4D-bio, en ny, tekniskt avancerad filmteknik som förstärker närvarokänslan. Skolklasser är välkomna. www.tekniskamuseet.se.

theoneminutesJr. Ett internationellt samarbete mellan Sveriges Television och mini som startade 2002. Svenska ungdomar mellan 12 och 20 år kan vara med i tävlingen och få sin film visad på mini och i SVT. Hemsidan www.theoneminutesjr.org är mötesplatsen där filmerna visas och diskuteras, och där man kan få tips och råd om hur man gör film.

Tjej eller kille – spelar roll? Ett projekt som genomfördes 2005 av JämO i samverkan med Länsstyrelsen i Stockholms Län, HomO, Myndigheten för skolutveckling (nu Skolverket), Barnombudsmannen och Stockholms Stad. Projektet var till stöd för skollärans arbete med jämställdhet och frågor som rör våld mot kvinnor och flickor, hedersrelaterat förtryck och homofobi. Kontaktperson: Sara Rågwall, sara.ragwall@ab.lst.se

Under ytan – normer och värderingar i skolan. Ett myndighetsövergripande projekt som syftar till att skapa en öppen och inkluderande arbetsmiljö i skolan där alla kan känna sig trygga oavsett sexuell läggning. Projektet är slut men man hittar material på www.ytan.se

Unga nätkulturer visar framtiden. Den unga generationen har utvecklat ett IT-användande som är mycket avancerat och är en självklar del av deras liv. Utveckling har kommit för att stanna. 2009 satsar KK-stiftelsen 15 miljoner kronor på forskning om unga nätkulturer. www.kks.se/templates/Articlepage.aspx?id=12918

UngKreativitet . Film- och kreativitetsprojekt på Nobelmuseet hösten 2006 och våren 2007. Fyra elevgrupper (totalt 100 elever) från årskurs 8–9 från fyra skolor i Stockholm arbetade med naturvetenskapliga ämnen: kärnfysik, genetik och kemiska processer. Eleverna forskade, skrev manus och gjorde totalt 19 filmer, utgivna på dvd + lärarhandledning. Arrangerades av Nobelmuseet i samarbete med Kulturskolan. För mer information kontakta projektledaren Jolanta Wadensjö, jolanta.wadensjo@comhem.se

Universal Media Disc (UMD) är ett nytt skivformat med hög ljud- och bildkvalité. Första vågen av filmtitlar på UMD lanseras nu av Twentieth Century Fox. För mer info kontakta Linnéa Wiklund på 08-566 261 22 eller linnea.wiklund@fox.com.

Upplevelsebaserat lärande – att handleda spel, rollspel och simuleringar i klassrummet. Utbildningsmaterial och lärarhandledning för elever i gymnasieskolan och årskurs 7–9. Framtaget av Myndigheten för skolutveckling inom ramen för demokratiseringen Delaktiga Sverige. Se www.grul.se

Webbstjärnan. En tävling för grundskolan och gymnasiet som startade hösten 2008. Man tävlar i lag med att göra en webbplats av skolarbetet. Initiativtagare är Stiftelsen för Internetinfrastruktur .SE i samarbete med DIU. Att titta på de bidrag som kommit in kan ge idéer och inspiration kring framtida projekt: www@webbstjarnan.se Titta till exempel på bidraget från Falun www.jordensklimat.se Stiftelsen .SE står för allt som behövs: verktyg, seminarier, utbildningsmaterial, support, webbhotell och .se-adress. Info och anmälan www.webbstjarnan.se

WIFT – Women in Film and Television (www.wift.se). Globalt nätverk för kvinnor som arbetar inom film och tv. Mer än 10 000 medlemmar världen över. Ett viktigt mål är att öka synligheten och representationen av kvinnor inom nöjesindustrin.

Vadå tolerans? Ett filmprojekt initierat av Forum för levande historia 2005–2006, i samarbete med Kulturskolan Stockholm, FilmCentrum, UR, Svenska Filminstitutet, Film Stockholm, Rädda Barnen samt ett antal filmresurscentra runt om i landet. Eleverna gjorde film på temat tolerans, och många aktiviteter anordnades. Läs gärna artikeln i ZOOM 2/2006. Studiehandledning och en dvd med 30 elevfilmer kan beställas på www.tolerans.levandehistoria.se. För mer info ring Jolanta Wadensjö på 08-15 46 97.

Vadå, normal? Ett projekt för högstadie/gymnasiet genomfört läsåret 2010/2011 i syfte att diskutera begreppet normalitet och skildra det på film. 21 filmer finns på dvd och på hemsidan samt ett inspirationsmaterial för lärare. www.levandehistoria.se/omanskligt/vada-normal

Video-dnevnik (www.video-dnevnik.org) startade den 6 juni 2006. Det är ett redskap för att förstå olika kulturer med videodagboken som metod. De som deltar filmar sin vardag och delar med sig. Över

hundra personer från Sverige, Ukraina och Vitryssland har deltagit hittills. Projektet vill bryta upp stereotyperna kring öst och väst, och är "ett experiment i gränssnittet mellan den dokumentära filmtraditionen, participatory media och nya media". Sidan presenteras i tre versioner, ryska, engelska och svenska.

World Summit on Media i Karlstad juni 2010

Läs fyra reportage <http://kollakallan.skolverket.se/saker/worldsummit>

Det är en reportage per dag.

Värderingsövningar – en pedagogisk metod som kan se ut på många olika sätt. Gemensamt är att de utgår från en frågeställning som ska besvaras med den åsikt man har. Att arbeta med värderingsövningar kan tjäna många olika syften, alla får prata och de lyssnas på, och det finns inte något rätt eller fel svar på värderingsfrågor eftersom de handlar om attityder. Övningarna lyfter upp och medvetandegör deltagarnas åsikter och ger de tillfällen att tänka efter och ta ställning, motivera sina ståndpunkter och respektera andras.

Young Baltic Narratives: Yo!Bana är unga berättelser på film – en gemensam kultursatsning som öppnar nya dörrar till kreativitet och livsinnehåll för unga skärgårdsbor i Östersjöregionen. Kulturnämnden inom Stockholms läns landsting beslutade i september 2009 att låta Film Stockholm få ledarskapet för det treåriga projektet som finansieras av EU:s Östersjösatsning Central Baltic Interreg IV. För mer information kontakta Lotti Fred, projektledaren, lotti.fred@filmstockholm.sll.se tel.070-468 28 85

Upphovsrätt och rättigheter

10 moderna myter om film- & tv-pirateri på nätet. En liten skrift som diskuterar frågan om piratkopiering och upphovsrätt. Tagits fram i samarbete mellan Filmfolket (www.filmfolket.se), Svenska Filminstitutet (www.sfi.se) och MIA (www.almega.se)

Allt mitt är ditt. Om fildelning, upphovsrätt och försörjning av Johan Söderberg. En debattbok som försöker betrakta frågan om fildelning ur olika synvinklar: immaterialrätt, fildelningsdebatt, hackerkultur, deltagarkultur och frågan om konstnärernas försörjning – en rapport från en pågående debatt. Atlas 2008.

Att kunna leva på sitt skapande. Varför finns upphovsrätten? Vad säger lagen att du får göra och inte göra? Fakta blandas med porträtt av uphovsmän och exempel på situationer som kan fungera som diskussionsunderlag i klassrummet. För gymnasium och högskola. Från Justitiedepartementet. 11 sid. www.utbudet.se

► Bilder – upphovsrättsguide för lärare

Vad är det som gäller vid användning av andras bilder i skolarbetet och på internet? En guide av Anette Holmqvist (Skolverket), skapad 2009 och reviderad 2013.

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/bilder-1.155130> Aug.2013

Copyright – Copyleft. En guide om upphovsrätt och licenser på nätet. Mathias Klang. En praktisk handbok utgiven av .SE, Stiftelsen för Internetinfrastruktur. Syftet är att ge läsaren kunskaper om upphovsrätt och hur den påverkar skapande och kommunikation samt att hjälpa den som vill använda sig av upphovsrättslicenser. Beställ utan kostnad från publikationer@iis.se

► Creative commons <http://www.youtube.com/watch?v=qt6lmyExUQ&feature=youtu.be>

I den här filmen får du lära dig vad upphovsrätt är för något. Sofia Mirjamsdotter går igenom de viktigaste grunderna i lagen om upphovsrätt och skillnaderna mellan den ideella och den ekonomiska upphovsrätten. För mer information och material som är kopplat till filmen besök

www.internetkunskap.se (maj 2013)

Ett schysstare internet utgiven av Filmfolket och Teaterförbundet. Vad handlar nätpiratfrågan om? Vad är idén bakom upphovsrätten? Kan beställas via www.utbudet.com

eYouGuide. Dina rättigheter på nätet. På EU kommissionens hemsida finns bra information på svenska om säkerhet och rättigheter på nätet. Vad man bör tänka på när man surfar, bloggar, lägger upp filmer/bilder, handlar. Man får också information om upphovsrätt. ec.europa.eu/information_society/youguide/navigation/index_sv.htm

■ **Filmer, radio- och tv-program – upphovsrättsguide för lärare**

Hittar du på <http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/filmer-1.155088>

En utmärkt sammanfattning kring rättighetsfrågor fanns också i ZOOM 2/2006, sidan 9. Mer information på www.skolfilm.com, www.sli.se, www.regeringen.se, www.skolverket.se och www.copyswede.se.

IT-paketet. Material om IT-frågor. Alltifrån hur kan man använda datorer i undervisningen, vilka lagar som gäller kring fildelning till vad man skriver på chatten. Använd detta material som diskussionsunderlag till juridiska och etiska frågor kring hur vi använder internet. Beställes från IFPI eller www.utbudet.com

► **Internet – upphovsrättsguide för lärare.** Skriven av Anette Holmqvist (Skolverket) 2009, reviderad 2013. Upphovsrätten gäller på internet precis som i alla andra sammanhang. Digitala verk har samma skydd som till exempel en tryckt bok eller tidningsartikel har. Här får du lite vägledning kring vad som gäller. *Aug.2013*
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/internet-1.154481>

Konsten att visa film lagligt på skolan. En artikel om institutionella rättigheter på flera sätt, läs på www.sfi.se/sv/filmiskolan/Nyhetslista/Konsten-att-visa-film-lagligt-i-skolan/

► **Musik – upphovsrätt för lärare.** När du och dina elever skriver sångtexter och komponerar musik är ni själva upphovsmän och bestämmer själva vad ni vill göra med era musikaliska verk. Men vad gäller när ni vill använda andras musik i klassrummet och i skolan? Skriven av Anette Holmqvist (Skolverket) 2009, reviderad 2013. *Aug.2013*
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/musik-1.154387>

► **Texter – upphovsrätt för lärare.** Hur kan du och dina elever använda andras texter i undervisningen? Kan man publicera andras texter hur som helst på internet? Vad gäller vid citering? Vad är tillåtet enligt skolans kopieringsavtal? Skriven av Anette Holmqvist 2009 och reviderad 2013. *Aug. 2013*
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/texter-1.154376>

Upphovsrätt. En oberoende webbplats för information om upphovsrätt / copyright inom bild, musik och annan media. Sidan är helt oberoende av producenter, utövare och konsumenter eller deras organisationer. www.copyrightsidan.se

► **Upphovsrätt 17paragraf.** Vad säger lagen om att anpassa och tillgängliggöra material i undervisningen för elever med funktionsnedsättning? Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för tillgängliga medier informerar. *Aug. 2013*
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/upphovsratt/lararguider/17-1.154358>

Upphovsrätt i musikbranschen

Hur fungerar upphovsrätten i musikbranschen, vilka aktörer finns med på spelplanen och vad gör de? Vad säger upphovsrättslagen egentligen – varför ska man betala för musik? Och hur får artister och musiker del av kakan? Ett utbildningsmaterial som besvarar komplexa frågor i lättillgängligt format,

med målande exempel och grupparbetsfrågor. Målgrupp: Högstadium/gymnasium med musikinriktning. 16 sidor. Från Sam. www.utbudet.se

Upphovsrätten vid nedladdning utgiven av Justitiedepartementet. En folder med kort information om kopiering av musik och film från Internet, fildelning och nedladdning för privat bruk. Regler som gäller från 2005.

Varför dog Bellman – om upphovsrättens historia. Göran Hägg. Föreningen Svenska Läromedel. Upphovsrätten är en viktig och central fråga för alla dem som ägnar sig åt att skapa texter, bilder och filmer. Det är inte historien som styr hur upphovsrätten kommer att utformas utan hur vårt samhälle ser ut idag och imorgon.

Yttrandefriheten på nätet. En publikation i serien utgiven 2008 av .se Internetguider. Anders R Olsson. Guiden vill reda ut hur mycket yttrandefrihet råder på Internet och vilka oklarheter som hindrar människor att sprida ut sin information. Gäller grundlagen för Internet? www.iis.se